

Voorwaarden voor de Van Lanschot Hypotheek

U hebt een lening bij Van Lanschot of u hebt een hypotheekaanbod voor een lening bij ons aangevraagd. Bij een lening horen afspraken. Het is belangrijk dat u goed stilstaat bij de afspraken die wij samen maken over uw lening. In onze voorwaarden staat omschreven welke afspraken we met u maken over uw lening. Verder vindt u informatie over zaken die tijdens de looptijd van de lening belangrijk zijn. Bijvoorbeeld wat wij van u verwachten als uw persoonlijke situatie verandert. Of wat u kunt doen als u de lening eerder wilt terugbetalen. Deze voorwaarden zijn onderdeel van het hypotheekaanbod voor uw lening. Lees ze nauwkeurig door. Hebt u vragen? Neem dan contact op met uw banker.

Inhoudsopgave

Hoe leest u deze brochure?	3
1. Algemene informatie over Van Lanschot Bankiers	4
2. Algemene Voorwaarden voor Hypothecaire Geldleningen	6
3. Algemene Voorwaarden voor Hypotheken	31
4. Algemene Voorwaarden voor Verpanding	36
5. Algemene Voorwaarden F. van Lanschot Bankiers N.V.	46

Hoe leest u deze brochure?

In deze brochure staan de voorwaarden die horen bij de lening die u hebt of gaat sluiten bij ons.

Welke informatie vindt u in de verschillende hoofdstukken van deze brochure?

De voorwaarden en regelingen die gelden voor uw lening kunt u vinden in:

1. Algemene informatie over Van Lanschot Bankiers
In dit hoofdstuk vindt u informatie over wie wij zijn en wat we doen.
2. De Algemene Voorwaarden voor Hypothecaire Geldleningen
In dit hoofdstuk vindt u de voorwaarden die te maken hebben met uw lening.
3. De Algemene Voorwaarden voor Hypotheken
Wanneer u een lening bij ons sluit, vragen wij u om een hypotheekrecht op uw woning aan ons te geven. Het hypotheekrecht geeft ons de zekerheid dat u uw lening terugbetaalt. Het hypotheekrecht wordt vastgelegd in de hypotheekakte die u bij de notaris ondertekent. De regels die gelden in verband met het hypotheekrecht staan in de Algemene Voorwaarden voor Hypotheken.
4. De Algemene Voorwaarden voor Verpanding
Wij willen graag de zekerheid hebben dat u uw lening terugbetaalt. Daarom willen wij soms ook een pandrecht. Een pandrecht geeft u bijvoorbeeld op een verzekering, een spaarrekening of effecten. Dat betekent dat als u het rentebedrag niet betaalt of uw lening niet terugbetaalt wij de uitkering van uw verzekering, het geld op uw spaarrekening of de verkoopopbrengst van uw effecten mogen gebruiken om uw lening terug te betalen. De regels die gelden in verband met het pandrecht staan in de Algemene Voorwaarden voor Verpanding.
5. De Algemene Voorwaarden F. van Lanschot Bankiers N.V.
Hierin staan de algemene regels die gelden in onze relatie met u. Deze regels gelden voor alle producten en diensten.

1. Algemene informatie over Van Lanschot Bankiers

Wie zijn wij?

U sluit de overeenkomst met F. van Lanschot Bankiers N.V. Wij zijn de oudste onafhankelijke bank in Nederland.

Ons adres is:

Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch.

U kunt ons ook bereiken via onze website, www.vanlanschot.nl, of bellen met Van Lanschot Client Services. Deze afdeling is bereikbaar op werkdagen van 8.30 uur tot 21.00 uur, telefoon 0800 1737.

Wij zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel 's-Hertogenbosch, nummer 16038212, btw-identificatienummer NL.004 670632.B.01.

Wij zijn geregistreerd in het Wft-register. Daardoor staan wij onder toezicht van:

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

en van de:

Autoriteit Financiële Markten (AFM)
Postbus 11723
1001 GS Amsterdam

Informatie over onze inschrijving in de registers kunt u vinden op de websites www.registers.dnb.nl en www.afm.nl/registers.

Wat kan Van Lanschot voor u betekenen?

Voor Van Lanschot is persoonlijk contact essentieel om u de oplossingen te bieden die het beste bij u passen. Uw banker bekijkt samen met u uw financiële situatie, uw doelen en de haalbaarheid daarvan. U weet waar u staat, kent uw mogelijkheden en bent daardoor in staat om gefundeerde keuzes te maken. Op het gebied van leningen hebt u twee keuzemogelijkheden.

1. Hypotheekadvies. Wij begeleiden u volledig bij uw keuze om te komen tot een voor u passende lening en de daarbij behorende maandlast.
  - Wij brengen eerst uw situatie en hypotheekvraag in kaart. Op basis daarvan maken wij een analyse die leidt tot een hypotheekadvies dat aansluit bij uw persoonlijke en financiële situatie.
  - U krijgt een adviesrapport met ons advies over de hoogte, de aflosvorm, de rentevorm, de betaalbaarheid en de vermogensopbouw van de lening.
  - Ook adviseren wij u over de betaalbaarheid van uw lening bij pensionering, overlijden, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid.
  - U ontvangt een uitgebreide toelichting op ons advies. Vervolgens leggen wij u uit waarom dit product het beste bij u past en beslist u of u ons advies volgt.
  - Voor onze dienstverlening is het essentieel dat wij uw persoonlijke situatie kennen. Daarom bieden wij u altijd hypotheekadvies aan als u een lening bij ons wilt afsluiten.
2. Zelf een lening aanvragen. Bij deze mogelijkheid maakt u alle bovenstaande keuzes zelf. Het is van belang dat u zelf over ruim voldoende kennis en ervaring op hypotheekgebied beschikt, zodat u zelf een afgewogen beslissing kunt nemen -ook bij veranderingen in uw financiële en/of persoonlijke situatie. U accepteert dat hieraan risico's zijn verbonden. Hebt u hypotheekadvies ingewonnen bij een derde en wilt u uw lening bij ons afsluiten? Ook dan vraagt u zelf bij ons een lening aan.

In ons Dienstverleningsdocument Hypotheekvraag leest u welke kosten wij in rekening brengen als u uw lening met of zonder ons advies afsluit. U kunt het Dienstverleningsdocument Hypotheekvraag vinden op www.vanlanschot.nl/tarieven/hypotheken.

Hebt u een klacht?

Als u een klacht hebt, dan kunt u dat aan ons laten weten. Wij hebben een klachtenprocedure. Die vindt u op onze website, www.vanlanschot.nl. U kunt uw klacht mondeling of schriftelijk indienen bij uw private banker. De contactgegevens kunt u bij ons opvragen, telefoon 0800 1737, of met een e-mail naar vanlanschot@vanlanschot.com. Vermeld in ieder geval uw naam, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en e-mailadres. Geef een duidelijke omschrijving van uw klacht. Voeg eventueel relevante documenten toe om uw klacht te ondersteunen.

Bent u niet tevreden? Of stuurt u uw klacht liever niet naar het kantoor waar u bankiert? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan onze afdeling Klachtenmanagement. Stuurt u dan:

- een e-mail naar klachtenmanagement@vanlanschot.com of
- een brief naar:

F. van Lanschot Bankiers N.V.
Afdeling Klachtenmanagement
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch

Komt u er met ons niet uit? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag. Dit moet u doen binnen drie maanden nadat u een reactie van ons hebt gekregen. Hoe u dit doet, leest u op www.kifid.nl. U kunt ook eerst bellen met het KiFiD, telefoon 0900 355 22 48. Daarnaast kunt u ook naar de rechter gaan. In dat geval is de rechter in 's-Hertogenbosch bevoegd.

2. Algemene Voorwaarden voor Hypothecaire Geldleningen

Inleiding

Algemene afspraken

1. Wanneer gelden deze voorwaarden?
2. Wat gebeurt er als een voorwaarde niet mag van de wet of de rechter?
3. Wat gebeurt er als in deze voorwaarden iets anders staat dan in een ander document?
4. Mogen wij deze voorwaarden veranderen?
5. Hoe doen wij u een aanbod?
6. Wat moet u doen als u het hypotheekaanbod wilt verlengen?
7. Wat moet u doen als u een wijziging in het hypotheekaanbod wilt?
8. Gaat u akkoord met het hypotheekaanbod?
9. Welke informatie mogen wij aan u vragen?
10. Wat doen wij met uw gegevens?
11. Hoe informeren wij u over uw lening?
12. Aansprakelijkheid
13. Overheidsregelingen

Algemene informatie over de lening

14. Wat is een hypotheek?
15. Welke standaard verstrekkingnormen hanteren wij?
16. Waarvoor gebruikt u het geld van de lening?
17. Wanneer gaat uw rentevastperiode in?
18. Wat is het nominaal rentepercentage?
19. Wat is het jaarlijks kostenpercentage?
20. Wat gebeurt er als wij het actuele rentepercentage verlagen vóór de datum waarop uw lening wordt verstrekt of verlengd?
21. Welke kosten betaalt u?
22. Hoe berekenen wij het rentebedrag?
23. Wat moet u ons betalen?
24. Hoe betaalt u het rentebedrag en het aflossingsbedrag aan ons?
25. Wat gebeurt er als u ons te laat betaalt?
26. Wat gebeurt er op de einddatum van de rentevastperiode?
27. Kunt u uw lening houden als u verhuist naar een andere woning?
28. Wat is een bankgarantie?
29. Aan welke voorwaarden moet een taxatie voldoen?
30. Wat houdt een hogere inschrijving in?
31. Wat doet het Bureau Krediet Registratie?
32. Wat houdt de Gedragscode Hypothecaire Financieringen in?

Aflosvormen

33. Aflossingsvrije hypotheek
34. Annuïteitenhypotheek
35. Lineaire hypotheek
36. Overbruggingskrediet

Rentevormen en opslagen

37. Vaste rente
38. Variabele rente
39. Opslag op het standaard rentepercentage van uw lening
40. Wat moet u doen als u de individuele risico-opslag wilt laten vervallen?
41. Opslag aflossingsvrije hypotheek

Wijzigen en terugbetalen

42. Uw lening verhogen
43. Hoe kunt u uw lening wijzigen?
44. Rentemiddeling
45. Welke voorwaarden zijn er als u vervroegd wilt terugbetalen?
46. Terugbetalen zonder betalen van een vergoeding
47. Vervroegd terugbetalen
48. Vergoeding bij vervroegd terugbetalen voor leningen met een vaste rente
49. Wanneer moet u uw lening helemaal hebben terugbetaald?
50. Wanneer moet u een aflossingsvrije lening terugbetalen?

Het (ver)bouwdepot

51. Wat is een (ver)bouwdepot?
52. Wanneer storten wij het bedrag van de lening op het (ver)bouwdepot?
53. Hoe neemt u (een deel van) uw tegoed op uit uw (ver)bouwdepot?
54. Wat is de looptijd van het (ver)bouwdepot?
55. Hoe kunt u geld opnemen uit het (ver)bouwdepot?
56. Hoe hoog is de depotrente?
57. Hoe werkt de verpanding van het tegoed op het (ver)bouwdepot?
58. Wanneer beeïndigen wij het (ver)bouwdepot?

Arrangementen

59. Wat houdt het Vermogensarrangement in?
60. Wat houdt het Healthcare-arrangement in?

Risico's bij een lening

61. Risico van het dalen van uw inkomen
62. Renterisico
63. Restschuldrisico
64. Wat moet u doen als u uw maandlasten niet meer kunt betalen?
65. Voorkom betalingsproblemen
66. U neemt het initiatief om uw woning te verkopen
67. Wanneer nemen wij het initiatief om uw woning te verkopen?

Uw lening en de fiscus

68. Box 1. Belastbaar inkomen uit werk en inkomen
69. Box 2. Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang
70. Box 3. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen
71. De eigen woning in Box 1
72. Eigenwoningschuld: aftrek rente en kosten
73. Nieuwbouw(depot)
74. 30-jaarstermijn aftrek
75. Verhuisregeling
76. Bijleenregeling: eigenwoningreserve
77. Kapitaalverzekering Eigen Woning

Opeisen

78. Wanneer mogen wij uw lening beeïndigen?

Verzekeren

79. Levensverzekering
80. Opstal- en inboedelverzekering
81. Arbeidsongeschiktheidsverzekering en werkloosheidsverzekering

Begrippenlijst

Inleiding

U hebt een *lening* bij Van Lanschot of u hebt een renteaanbod voor een *lening* bij ons aangevraagd. Bij een *lening* horen afspraken. Het is belangrijk dat u goed stilstaat bij de afspraken die wij samen maken over uw *lening*. In onze *voorwaarden* staat omschreven welke afspraken we met u maken over uw *lening*. Verder vindt u informatie over zaken die tijdens de *looptijd* van de *lening* belangrijk zijn. Bijvoorbeeld wat wij van u verwachten als uw persoonlijke situatie verandert. Of wat u kunt doen als u de *lening* eerder wilt *terugbetalen*. In deze *voorwaarden* worden begrippen gebruikt. In de tekst van dit hoofdstuk staan belangrijke begrippen schuingedrukt. Deze begrippen hebben we aan het eind van dit hoofdstuk in een lijst opgenomen. Als u een begrip leest dat schuingedrukt is, kunt u in de begrippenlijst terugvinden wat dit begrip betekent.

Algemene afspraken

1. Wanneer gelden deze voorwaarden?

Wanneer u bij ons een *lening* afsluit, zijn deze *voorwaarden* daarop van toepassing. Als u uw handtekening onder het hypotheekaanbod zet, dan gelden vanaf dat moment deze *voorwaarden*.

2. Wat gebeurt er als een voorwaarde niet mag van de wet of de rechter?

Stel dat een bepaling in deze *voorwaarden* nietig is of wordt vernietigd. Die bepaling is dan ongeldig. In plaats van die ongeldige bepaling geldt dan een bepaling die zoveel mogelijk daarop lijkt en wel geldig is. De overige bepalingen in deze *voorwaarden* blijven gewoon geldig.

3. Wat gebeurt er als in deze voorwaarden iets anders staat dan in een ander document?

Leest u over hetzelfde onderwerp iets in deze *voorwaarden* en in andere voorwaarden wat tegenstrijdig is? Dan geldt de volgende rangorde. Deze *voorwaarden* gaan vóór op de andere voorwaarden, behalve als de Algemene Voorwaarden F. van Lanschot Bankiers N.V. u meer rechten of bescherming geven.

4. Mogen wij deze voorwaarden veranderen?

Deze *voorwaarden* gelden per leningdeel. Wij mogen deze *voorwaarden* wijzigen als u de aflosvorm, de *zekerheid* en/of de *rentevorm* van uw *lening* wijzigt. Voor de wijziging ontvangt u van ons een *overeenkomst* waarmee u akkoord gaat met de voorwaarden die op dat moment gelden.

5. Hoe doen wij u een aanbod?

Vraagt u bij ons een *lening* aan? Dan ontvangt u van ons een hypotheekaanbod. In het hypotheekaanbod staan de afspraken die wij met u maken over uw *lening*. In sommige situaties ontvangt u daaraan voorafgaand een renteaanbod van ons. In het renteaanbod doen wij u een voorstel voor het rentepercentage van uw *lening*. Het renteaanbod is 14 dagen geldig. U hoeft het renteaanbod niet te ondertekenen en aan ons terug te sturen. Nadat wij het renteaanbod aan u verstuurd hebben, ontvangt u van ons het hypotheekaanbod. In onderstaand schema leest u in welke situaties u welk document ontvangt.

	Hypotheekaanbod	Renteaanbod
U sluit de <i>lening</i> af op basis van advies en u hebt alle benodigde gegevens bij ons aangeleverd	Ja	Nee
U sluit de <i>lening</i> af op basis van advies en u hebt alle benodigde gegevens nog niet bij ons aangeleverd	Ja	Ja
U sluit de <i>lening</i> af op basis van Execution Only en u hebt alle benodigde gegevens bij ons aangeleverd	Ja	Nee
U sluit de <i>lening</i> af op basis van Execution Only en u hebt alle benodigde gegevens nog niet bij ons aangeleverd	Ja	Ja

In het hypotheekaanbod staat wanneer het hypotheekaanbod uiterlijk door u ondertekend en door ons ontvangen moet zijn. Dit is 14 dagen nadat u het hypotheekaanbod van ons ontvangen hebt. In het renteaanbod of hypotheekaanbod staat wanneer de *lening* uiterlijk moet *passeren*. Deze termijn is 90 kalenderdagen na de datum die in het renteaanbod of hypotheekaanbod staat. Passeert de *lening* niet op tijd en verlengt u het hypotheekaanbod niet? Dan vervalt ons hypotheekaanbod.

Voorbeeld

Op 12 september ontvangt u van ons het renteaanbod. Op 19 september ontvangt u van ons het hypotheekaanbod. Uiterlijk 3 oktober moeten wij het door u ondertekende hypotheekaanbod hebben ontvangen. Het hypotheekaanbod is dan geldig tot 11 december.

6. Wat moet u doen als u het hypotheekaanbod wilt verlengen?

Kan de *lening* niet binnen 90 kalenderdagen *passeren* omdat de overdracht van de *woning* die u hebt gekocht bijvoorbeeld iets langer op zich laat wachten? En wilt u gebruik blijven maken van ons hypotheekaanbod? Dan moet u ons dat laten weten. U kunt de geldigheidsduur van het hypotheekaanbod eenmalig verlengen met 90 kalenderdagen. Hiervoor brengen wij u dan bereidstellingsprovisie in rekening. De actuele bereidstellingsprovisie vindt u op www.vanlanschot.nl/tarieven/hypotheeken. De afspraken die in het hypotheekaanbod staan, blijven dan gelden tot de datum waarop wij uw *lening* verstrekken.

7. Wat moet u doen als u een wijziging in het hypotheekaanbod wilt?

Als u het hypotheekaanbod wilt laten wijzigen, kunt u ons dit laten weten. Wij sturen u dan een nieuw hypotheekaanbod toe. In het hypotheekaanbod staat wanneer het hypotheekaanbod uiterlijk door u ondertekend en door ons ontvangen moet zijn. Dit is 14 dagen nadat u het hypotheekaanbod van ons ontvangen hebt. In het renteaanbod of hypotheekaanbod staat wanneer de *lening* uiterlijk moet *passeren*. Deze termijn is 90 kalenderdagen na de datum die in het renteaanbod of hypotheekaanbod staat. Passeert de *lening* niet op tijd en verlengt u het hypotheekaanbod niet? Dan vervalt ons hypotheekaanbod. Handmatige wijzigingen in het hypotheekaanbod zijn niet toegestaan.

8. Gaat u akkoord met het hypotheekaanbod?

Ondertekent u het hypotheekaanbod? Dan bent u akkoord met het hypotheekaanbod. In het hypotheekaanbod staat wanneer het hypotheekaanbod uiterlijk door u ondertekend en door ons ontvangen moet zijn. Ontvangen wij het door u ondertekende hypotheekaanbod later? Dan is het hypotheekaanbod niet meer geldig. De *voorwaarden* voor de Van Lanschot Hypotheek zijn onderdeel van het hypotheekaanbod. U gaat akkoord met deze *voorwaarden* als u het hypotheekaanbod ondertekent en aan ons terugstuurt. Op het moment dat wij het door u ondertekende hypotheekaanbod op tijd hebben ontvangen, hebben u en wij een *overeenkomst*.

9. Welke informatie mogen wij aan u vragen?

Wij vragen de volgende informatie bij u op.

- Uw naam
- Uw adres, postcode en woonplaats
- Uw e-mailadres en telefoonnummer
- Gegevens over uw financiële situatie en uw inkomen
- Informatie over uw verzekering. Wij moeten bijvoorbeeld weten of de verzekeringsmaatschappij uw aanvraag heeft geaccepteerd. Wij kunnen u alleen een *lening* aanbieden als de verzekeringsmaatschappij u heeft geaccepteerd. De verzekeringsmaatschappij stuurt ons hierover een brief. Ontvangen wij de brief niet? Dan kunnen wij u geen *lening* aanbieden.

10. Wat doen wij met uw gegevens?

Wij behandelen uw gegevens zorgvuldig. We gebruiken persoonsgegevens om ons werk goed te doen. We hebben daarbij vooral de volgende doelen.

- Cliënten en mogelijke cliënten beoordelen en accepteren
- Overeenkomsten sluiten en doen wat daarin staat
- Analyses maken voor statistische en wetenschappelijke doelen
- Reclame sturen aan u

We mogen ze ook doorgeven aan dochterondernemingen van F. van Lanschot Bankiers N.V. Wanneer u uw handtekening zet onder de *overeenkomst*, dan geeft u ons toestemming om uw persoonlijke gegevens door te geven aan bedrijven waarvan wij mede-eigenaar zijn.

Wilt u weten welke gegevens wij van u hebben? Dan kunt u dat bij ons opvragen. Als onze gegevens volgens u niet kloppen, dan kunt u ons vragen om ze aan te passen. Wij mogen informatie over u opvragen bij anderen. Bijvoorbeeld bij het Bureau Krediet Registratie in Tiel. We doen dit om uw gegevens te controleren.

De Amerikaanse overheid mag bij ons opvragen aan wie u betalingen doet van uw rekening. Zij mogen dit vragen om terrorisme te bestrijden. Wij nemen telefoongesprekken met u soms op. Dit doen wij om opdrachten van u vast te leggen. En om de kwaliteit van ons werk te onderzoeken en te verbeteren. Wij hoeven u niet bij elk telefoongesprek te vertellen of we het opnemen. Wij mogen de opnames bewaren. Na een jaar vernietigen we ze. Daarop zijn uitzonderingen mogelijk.

11. Hoe informeren wij u over uw lening?

Wij informeren u over het verloop van de *lening*. Dat doen wij minimaal één keer per jaar. Als u een opgave van de hoogte van uw *lening* ontvangt, moet u controleren of deze klopt. Als deze opgave niet klopt moet u dat ons zo snel mogelijk laten weten.

Hebt u de *overeenkomst* voor uw *lening* met meer personen afgesloten? Dan sturen wij aan één van u onze berichten over uw *lening*. Wij gaan er daarbij van uit dat ieder van u het bericht heeft gekregen en heeft gelezen. Deelt één van u ons iets mee? Dan gaan wij ervan uit dat deze persoon dit doet namens u allen.

12. Aansprakelijkheid

U bent zelf aansprakelijk voor het nakomen van uw verplichtingen die in de *overeenkomst* staan en de voorwaarden die horen bij deze *overeenkomst*. Sluit u met meer dan één persoon de *overeenkomst* met ons? Dan is ieder van u hoofdelijk aansprakelijk. Met andere woorden, wij kunnen iedere persoon vragen om bijvoorbeeld de hele *lening* terug te betalen. U tekent hiervoor in de *overeenkomst*. Komt u te overlijden? Dan zijn uw erfgenamen hoofdelijk aansprakelijk. Als wij afstand doen van onze vordering op één van de aansprakelijke personen, blijven de andere personen nog steeds hoofdelijk aansprakelijk voor het volledige *bedrag van de lening*.

13. Overheidsregelingen

De overheid heeft subsidieregelingen die het voor meer mensen aantrekkelijk moeten maken om een eigen *woning* te kopen. De belangrijkste zijn koopsubsidie, Nationale Hypotheek Garantie (NHG), Energiebespaarlening en de Starterslening. Het is bij Van Lanschot niet mogelijk om een *lening* met een van de overheidsregelingen te sluiten. Verwijzingen naar informatie over de overheidsregelingen vindt u hierna.

Autoriteit Financiële Markten	www.afm.nl
Belastingdienst	www.belastingdienst.nl
Ministerie van Financiële Zaken	www.minfin.nl
Nederlandse Vereniging van Banken	www.nvb.nl
Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud)	www.nibud.nl
Nationale Hypotheek Garantie	www.nhg.nl
Starterslening	www.svn.nl
Vereniging Eigen Huis	www.veh.nl

Algemene informatie over de lening

14. Wat is een hypotheek?

Voor u (als hypotheekgever) is een hypotheek een *lening* waarbij uw eigen *woning* als *onderpand* dient. Voor de bank is een hypotheek op een *woning* een zekerheidsrecht, dat wordt vastgelegd in de *hypotheekakte*. De hypotheek komt tot stand door inschrijving in het kadaster. Dat houdt in dat wanneer u uw verplichtingen niet meer nakomt, de bank als hypotheeknemer het recht heeft om uw *woning* te verkopen om met de opbrengst de *lening* terug te betalen.

15. Welke standaard verstrekingsnormen hanteren wij?

Indien u uw *lening* bij Van Lanschot wenst af te sluiten, geldt een aantal standaard verstrekingsnormen. Zo is de hoogte van uw *lening* bijvoorbeeld afhankelijk van uw financiële positie en de stabiliteit en hoogte van uw inkomen. De *woning* moet zich in Nederland bevinden. Tot slot mag de *lening* voor een bestaande *woning* niet meer bedragen dan 100% van de waarde van de *woning*, inclusief 2% overdrachtsbelasting. Voor een nieuwbouwwoning mag de *lening* niet meer bedragen dan 99% van de stichtingskosten of 100% van de *marktwaarde* van de *woning* als u een gevalideerd taxatierapport hebt laten opmaken waaruit deze waarde blijkt.

16. Waarvoor gebruikt u het geld van de lening?

U gebruikt het geld van de *lening* om een *woning* te kopen, te bouwen of te verbouwen.

17. Wanneer gaat uw rentevastperiode in?

- Wij boeken het geld van de *lening* over naar de bankrekening van de notaris waar u de *hypotheekakte* ondertekent. Hoeft u niet naar de notaris? Dan boeken wij het geld over naar uw rekeningnummer dat bij ons bekend is.
- Het geld van de *lening* boeken wij twee (2) werkdagen voordat u de *hypotheekakte* ondertekent over naar de notaris. In die *hypotheekakte* moet staan dat wij hypotheekrecht hebben op het *onderpand*. Eén (1) werkdag nadat wij het geld van de *lening* hebben overgeboekt naar de bankrekening van de notaris, gaat u rente betalen.
- Het moment dat uw *lening* passeert bij de notaris, is de ingangsdatum van uw *lening*. Passeert uw *lening* op de eerste dag van de maand? Dan is de ingangsdatum van de looptijd gelijk aan de ingangsdatum van de *lening*. Passeert uw *lening* niet op de eerste dag van de maand? Dan gaat de ingangsdatum van de looptijd in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin uw *lening* passeert.
- De ingangsdatum van de *rentevastperiode* is gelijk aan de eerste dag van de maand waarin u rente aan ons verschuldigd bent.
- Vanaf de ingangsdatum van de looptijd van uw *lening* bent u aflossing aan ons verschuldigd.
- De *looptijd* van uw *lening* is maximaal 30 jaar.
- Na het passeren van uw *lening* ontvangt u van ons een overzicht wanneer u welk bedrag aan ons moet betalen.

Voorbeeld

U wilt uw hypotheek op dinsdag 4 april laten *passeren*. Wij boeken het geld dan op vrijdag 31 maart naar de rekening van de notaris over. De ingangsdatum van de looptijd van uw *lening* is dan 1 mei. De *rentevastperiode* van uw *lening* begint dan op 1 april. Vanaf maandag 3 april betaalt u rente aan ons. Vanaf 1 mei betaalt u de eventuele aflossing aan ons.

18. Wat is het nominaal rentepercentage?

Het nominaal rentepercentage is het rentepercentage dat u maandelijks betaalt exclusief kosten, zoals behandelingskosten.

19. Wat is het jaarlijks kostenpercentage?

Het jaarlijks kostenpercentage (JKP) geeft aan wat u jaarlijks aan kosten betaalt voor uw *lening* als percentage van het totale kredietbedrag. Om het jaarlijkse kostenpercentage te berekenen, worden de totale kosten van de *lening* bepaald.

De kosten die u betaalt voor uw *leningen* worden onderverdeeld in eenmalige kosten en terugkerende kosten. Meer informatie over de berekening van het jaarlijks kostenpercentage vindt u op www.vanlanschot.nl/veelgestelde-vragen/hypotheek.

20. Wat gebeurt er als wij het actuele rentepercentage verlagen vóór de datum waarop uw lening wordt verstrekt of verlengd?

Is het *actuele rentepercentage* één dag voor de datum waarop wij uw *lening* verstrekken of verlengen lager dan het rentepercentage dat in uw *overeenkomst* staat? Dan krijgt u het lagere rentepercentage. Is het *actuele rentepercentage* op die datum hoger dan het rentepercentage dat in uw *overeenkomst* staat? Dan houdt u het rentepercentage uit uw *overeenkomst*.

De hierboven genoemde bepaling geldt voor de vaste rente en de vaste opslag op de Variabele rente. De Variabele rente is gebaseerd op de *Euribor-rente*. De *Euribor-rente* kan lager maar ook hoger zijn dan de *Euribor-rente* die in uw hypotheekaanbod staat.

21. Welke kosten betaalt u?

Alle kosten die horen bij uw *lening* zijn voor uw rekening. Dit geldt ook voor de kosten die te maken hebben met:

- het laten *passeren* van uw *hypotheekakte* bij de notaris;
- het vestigen van een *zekerheid*, of een al gevestigde *zekerheid*;
- gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten in verband met uw *lening* of een aan ons verstrekte *zekerheid*, bijvoorbeeld in de situatie dat wij een deurwaarder moeten inschakelen; wij brengen deze kosten in rekening volgens de hiervoor geldende wettelijke bepalingen;
- alle belastingen in verband met uw *lening*
- verzekeringen voor het *onderpand*, als wij vinden dat u het *onderpand* niet voldoende hebt verzekerd tegen risico's waardoor u mogelijk de *lening* niet (volledig) aan ons kunt *terugbetalen*.

Daarnaast betaalt u voor uw *lening* maandlasten. Deze maandlasten kunnen worden onderverdeeld in eenmalige kosten, terugkerende kosten en aflossingen.

Enmalige kosten

- Advieskosten
- Behandelingskosten
- Notariskosten
- Kosten van een gevalideerd taxatierapport
- Kosten voor wijzigingen van uw *lening*
- Vergoeding bij oversluiten (indien van toepassing)

Terugkerende kosten

- Rentekosten
- Aflossing
- Bedragen voor aflossing van de *lening*
  - Lineaire en annuïteitenhypothec: u lost elke maand een gedeelte van uw *lening* af.
  - Aflossingsvrije hypothec: u lost de *lening* op het einde van de *looptijd* af.
  - Levenhypothec: u betaalt premie voor een verpande verzekeringspolis. In de premie zijn kosten verwerkt.

22. Hoe berekenen wij het rentebedrag?

Wij berekenen iedere maand het rentebedrag dat u moet betalen. Wij berekenen dit rentebedrag met behulp van de hoogte van de *lening* aan het begin van de maand en het rentepercentage dat bij uw *lening* hoort. Bij de berekening gaan wij ervan uit dat een jaar bestaat uit 360 dagen en een maand uit 30 dagen.

U begint een dag nadat wij het geld van de *lening* op de bankrekening van de notaris hebben gestort, rente te betalen. Het rentebedrag incasseren wij op de laatste werkdag van de maand. Hieronder vindt u een voorbeeld van de berekening van het rentebedrag.

Voorbeeld

Op 1 april is uw hypotheekbedrag € 500.000. Het rentepercentage is 5,325%. Als u niet terugbetaalt, is het rentebedrag dat u moet betalen voor de maand april € 2.218,75 ($30/360 \times 5,325\% \times € 500.000$).

23. Wat moet u ons betalen?

U moet ons elke maand het rentebedrag betalen. Als u met ons hebt afgesproken dat u elke maand een deel van uw *lening* terugbetaalt, of dat u elke maand een bedrag spaart of belegt, dan moet u ons dit bedrag ook betalen. Soms moet u ook betalen voor een verzekering die aan uw *lening* is gekoppeld. Als wij deze verzekering niet aanbieden, dan betaalt u deze bedragen niet aan ons. Deze bedragen moet u betalen aan uw verzekeraar.

24. Hoe betaalt u het rentebedrag en het aflossingsbedrag aan ons?

Door het ondertekenen van de SEPA-machtiging geeft u ons toestemming om het maandbedrag (het rentebedrag en het aflossingsbedrag samen) automatisch van uw betaalrekening bij Van Lanschot af te schrijven. Dit doen wij per maand achteraf.

Hebt u een annuïtaire *lening*? Dan kan het aflossingsbedrag met maximaal € 0,01 afwijken. Dat komt door afrondingsverschillen.

25. Wat gebeurt er als u ons te laat betaalt?

Betaalt u ons te laat? Dan moet u ons boete betalen. Deze boete is twee procent (2%) per jaar (0,167% per maand) over het bedrag dat u te laat betaald hebt. Naast de boete moet u ons nog steeds het te laat betaalde bedrag betalen en het rentebedrag daarover. Voor het berekenen van de boete rekenen wij altijd met een hele maand.

26. Wat gebeurt er op de einddatum van de rentevastperiode?

Op de einddatum van uw *rentevastperiode* vindt renteherziening plaats. U kunt de *lening* dan aan ons *terugbetalen* zonder dat u ons een vergoeding betaalt. U kunt ook met ons afspreken dat wij uw *lening* verlengen. Wij maken dan nieuwe afspraken met u over de *rentevorm* en de *rentevastperiode*. Drie maanden voor de einddatum van uw *rentevastperiode* sturen wij u een voorstel met daarin de actuele rentevast periodes met de rentepercentages die daarbij horen.

Wilt u uw *lening* niet verlengen? Dan moet u ons dit minimaal één maand voor de einddatum van de *rentevastperiode* laten weten. Reageert u niet? Dan verlengen wij de *lening* met dezelfde *rentevorm* en *rentevastperiode* die u al had met het rentepercentage dat daar bij hoort.

27. Kunt u uw lening houden als u verhuist naar een andere woning?

U kunt ervoor kiezen uw huidige *woning* te verkopen en de *lening(en)* met de geldende condities te behouden voor de financiering van uw nieuwe *woning*. Dit noemen wij de meeneemregeling. Alleen het *onderpand* voor de *lening(en)* wijzigt. De afspraken van uw *lening* blijven hetzelfde, zoals de hoogte van uw rentepercentage en aflosvorm. De geldnemers van de *lening(en)* blijven gelijk. Dit is voor u aantrekkelijk als de actuele standaardrente hoger is dan of gelijk is aan het rentepercentage dat u nu al betaalt. Uw nieuwe *woning* dient in de plaats van uw oude *woning* als *zekerheid* voor uw *lening*.

De periode tussen de verkoop van uw huidige *woning* en de koop van de nieuwe *woning* is maximaal drie maanden. In die periode lopen de betalingen van rente en eventuele aflossingen door. Het kan voorkomen dat u een rentevorm of *rentevastperiode* had die wij niet meer aanbieden. In deze situatie verlengen wij de *rentevastperiode* met de best passende rentevorm en *rentevastperiode* uit ons aanbod.

28. Wat is een bankgarantie?

De verkoper kan van u eisen dat u een percentage (meestal 10%) van de koopsom als waarborgsom aanhoudt. Hiermee krijgt de verkopende partij meer zekerheid dat u de *woning* ook daadwerkelijk koopt. U kunt bij de bank een bankgarantie sluiten om ervoor te zorgen dat de verkopende partij dit bedrag ontvangt als u onverwacht toch afziet van de koop van de *woning*. De bank zal het verschuldigde bedrag aan de verkopende partij overmaken en heeft vervolgens een vordering op u. De kosten van een bankgarantie bestaan uit administratiekosten en afsluitkosten. De administratiekosten betaalt u aan ons voor het stellen van de bankgarantie. De afsluitkosten brengen wij in rekening als de bankgarantie uitgeoefend wordt. De actuele administratiekosten en afsluitkosten vindt u op www.vanlanschot.nl/tarieven.

29. Aan welke voorwaarden moet een taxatie voldoen?

Als u een bestaande *woning* koopt, bent u verplicht aan de bank een recent taxatierapport (maximaal zes (6) maanden oud) te verstrekken. De taxatie moet gevalideerd zijn door het NWWI, TaxateursUnie, het Taxatie Validatie Instituut of iValidatie. Dit betekent dat wordt gecontroleerd of de taxateur en het taxatierapport voldoen aan de kwaliteitseisen van de brancheorganisaties, de NHG en de hypotheekverstrekkers. De taxatie moet worden verricht door een makelaar die is ingeschreven in het register van de Stichting Certificering VBO Makelaars en/of de Stichting VastgoedCert en die is aangesloten bij één van de volgende brancheorganisaties: Landelijke MakelaarsVereniging, VBO Makelaar, Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen of Register Vastgoed Taxateurs. De taxateur mag niet betrokken zijn bij de koop of de verkoop van de *woning* of bij de bemiddeling van de *lening* en moet gevestigd zijn in de regio van de te taxeren *woning*. De taxatiekosten zijn voor uw rekening. In geval van nieuwbouw zijn er twee situaties mogelijk. Bij projectbouw wordt de marktwaarde van de nieuwbouwwoning bepaald op basis van de stichtingskosten (deze bestaan uit de koop- aanneemsom plus eventueel meerwerk). Nadat de bouw is afgerond bent u verplicht ons een taxatierapport toe te sturen. Bouwt u de woning in eigen beheer en zijn de stichtingskosten lager dan € 1.000.000? Dan bent u verplicht om ons een taxatierapport toe te sturen nadat de bouw is afgerond. Zijn de stichtingskosten van uw woning hoger dan € 1.000.000? Dan bent u verplicht om ons voor aanvang van de bouw een gevalideerd taxatierapport toe te sturen waarin de marktwaarde van de woning na afronding van de bouw is opgenomen. Na afronding van de bouw moet u ons ook een schriftelijke verklaring verstrekken waarin de waarde van uw *woning* wordt bevestigd door een schriftelijke verklaring van de taxateur dat de nieuwbouw is uitgevoerd conform de gegevens waarop de *marktwaarde* is gebaseerd voordat met de bouw werd gestart. Verbouwt u uw *woning*? Neemt u dan contact op met uw banker om te bepalen aan welke voorwaarden het taxatierapport moet voldoen.

In een aantal gevallen is het mogelijk om in plaats van een taxatierapport, de WOZ-waarde van uw woning aan te leveren. Neemt u hiervoor ook contact op met uw banker.

30. Wat houdt een hogere inschrijving in?

Het is mogelijk om bij het *passeren* van uw *hypotheekakte* bij de notaris een inschrijving te doen die hoger is dan het *bedrag van de lening*. Als u in de toekomst bijvoorbeeld wilt verbouwen en u sluit hiervoor een tweede *lening* af, dan hoeft u hiervoor niet meer naar de notaris. De hoogte van de tweede *lening* moet wel binnen de totale hogere inschrijving blijven. De hogere inschrijving is overigens geen garantie voor het verkrijgen van een hogere financiering.

31. Wat doet het Bureau Krediet Registratie?

Van Lanschot is aangesloten bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel. Het BKR informeert aangesloten organisaties over kredieten met als doel het beperken van krediet- en betalingsrisico's en het voorkomen van overkreditering en problematische schuldsituaties. Vóór het verstrekken of verhogen van een *lening* vraagt Van Lanschot bij het BKR informatie op over eventuele uitstaande kredieten. Banken zijn verplicht achterstanden in betalingsverplichtingen te melden bij het BKR. Het BKR verwerkt deze gegevens in het Centraal Krediet Informatiesysteem. De aangesloten organisaties kunnen deze gegevens inzien. Registratie bij het BKR kan gevolgen hebben voor een eventuele toekomstige financieringsaanvraag. Meer informatie over het BKR vindt u op www.bkr.nl of op onze website www.vanlanschot.nl.

32. Wat houdt de Gedragscode Hypothecaire Financieringen in?

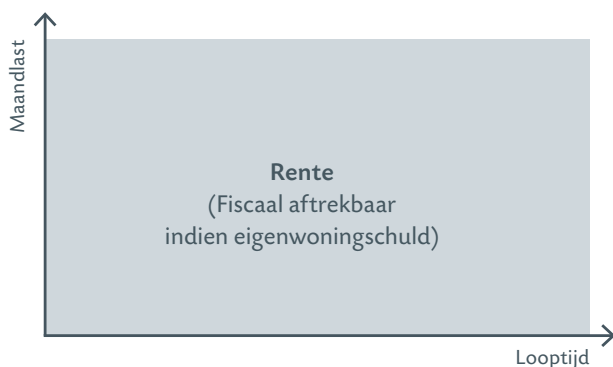
Van Lanschot onderschrijft de Gedragscode Hypothecaire Financieringen van de gezamenlijke Nederlandse banken. In de Gedragscode zijn gedragsregels opgenomen voor het verstrekken van leningen. Deze gedragsregels zijn opgesteld door de Nederlandse banken in overleg met de overheid, consumentenorganisaties en bemiddelaars. U kunt de Gedragscode Hypothecaire Financieringen opvragen bij uw banker. Algemene informatie over de Gedragscode Hypothecaire Financieringen kunt u vinden op www.nvb.nl en op www.vanlanschot.nl/voorwaarden.

Aflosvormen

Van Lanschot kent een aantal aflosvormen. Om u inzicht te geven in de manieren waarop u uw *lening* aan ons kunt *terugbetalen*, lichten wij de verschillende aflosvormen hier toe.

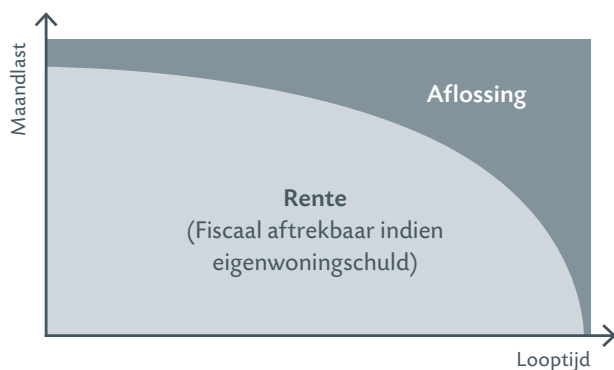
33. Aflossingsvrije hypotheek

Bij de aflossingsvrije hypotheek betaalt u gedurende de *looptijd* van uw *lening* alleen rente. U lost uw *lening* gedurende de *looptijd* van uw *lening* dus niet af. U bouwt geen waarde op in een beleggingsdepot of in een polis, waarmee u de *lening* aan het einde van de *looptijd* (gedeeltelijk) kunt *terugbetalen*. Maximaal 50% van de *marktwaarde* van uw *woning* mag aflossingsvrij worden gefinancierd. Als u een nieuwe *rentevorm* en *rentevastperiode* voor uw *lening* kiest, dan is het mogelijk dat uw maandlasten stijgen of dalen. Dit is afhankelijk van het nieuwe rentepercentage. Stijgt het rentepercentage, dan betaalt u een hoger rentebedrag. Daalt het rentepercentage, dan betaalt u een lager rentebedrag. Hierna leggen wij de hypotheekvorm in een grafiek uit.

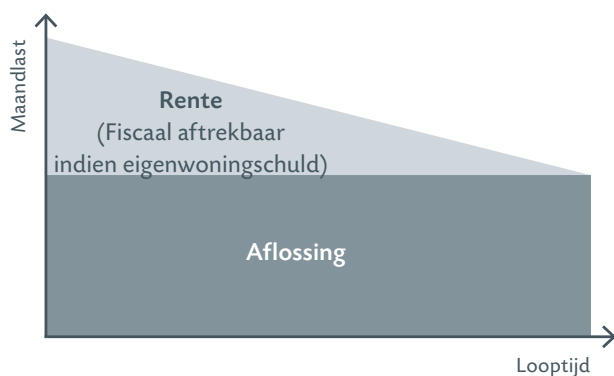
34. Annuïteitenhypotheek

Bij de annuïteitenhypotheek lost u gedurende de *looptijd* uw *lening* af. Elke maand betaalt u een vast bedrag dat bestaat uit rente en aflossing. De verhouding tussen de rente en aflossing verandert elke maand doordat de hoofdsom gedurende de *looptijd* daalt. In het begin betaalt u in verhouding meer rente. Naarmate de *looptijd* van uw *lening* verstrijkt, betaalt u meer aan aflossing. Als u een nieuwe *rentevorm* en *rentevastperiode* voor uw *lening* kiest, dan is het mogelijk dat uw maandlasten stijgen of dalen. Dit is afhankelijk van het nieuwe rentepercentage. Stijgt het rentepercentage, dan betaalt u in verhouding meer rente dan aflossing. Daalt het rentepercentage, dan betaalt u in verhouding minder rente dan aflossing. Hierna leggen wij de hypotheekvorm in een grafiek uit.

35. Lineaire hypotheek

Bij de lineaire hypotheek lost u gedurende de *looptijd* uw *lening* af. Elke maand betaalt u een vast bedrag aan aflossing. Uw rentelasten dalen naarmate de *looptijd* vordert. Als u een nieuwe *rentevorm* en *rentevastperiode* voor uw *lening* kiest, dan is het mogelijk dat uw maandlasten stijgen of dalen. Dit is afhankelijk van het nieuwe rentepercentage. Stijgt het rentepercentage, dan betaalt u een hoger rentebedrag. Daalt het rentepercentage, dan betaalt u een lager rentebedrag. Het bedrag dat u aflost wijzigt niet. Hierna leggen wij de hypotheekvorm in een grafiek uit.

36. Overbruggingskrediet

Een overbruggingskrediet kunt u gebruiken als u een nieuwe *woning* aankoopt, maar uw oude *woning* nog niet hebt verkocht en de overwaarde of een gedeelte daarvan nodig hebt voor aankoop van de nieuwe *woning*. Met een overbruggingskrediet financiert u de nieuwe *woning* deels voor, in afwachting van de verkoopopbrengst van de oude *woning*.

Rentevormen en opslagen

Van Lanschot kent twee *rentevormen* voor uw *lening*. Ook kennen wij een aantal opslagen op uw rentepercentage. Hierna lichten wij de *rentevormen* en de opslagen toe.

37. Vaste rente

Als u voor een vaste rente kiest, betaalt u gedurende de *rentevastperiode* van de *lening* een vaste rente. Met een vaste rente voorkomt u schommelingen in uw maandelijks te betalen rente. Deze *rentevorm* is geschikt als u zekerheid wenst over de hoogte van uw rentebetalingen gedurende een aantal jaren. Van Lanschot biedt de volgende *rentevastperioden* aan: 1 jaar, 2 jaar, 3 jaar, 5 jaar, 10 jaar, 15 jaar en 20 jaar vast.

38. Variabele rente

Bij een variabele rente is het rentepercentage dat u moet betalen gebaseerd op de 3-maands *Euribor-rente*. Dit is ons basistarief. De *Euribor-rente* wordt elke drie (3) maanden opnieuw vastgesteld. Dat doen wij op de laatste werkdag van de maand die voorafgaat aan de maand waarop het nieuwe rentepercentage ingaat. Het rentebedrag dat u betaalt, kan iedere drie (3) maanden stijgen of dalen. Daardoor kunnen uw maandlasten voor uw *lening* stijgen of dalen. Het rentebedrag betaalt u steeds per maand. Om het rentebedrag te berekenen tellen wij 30 dagen in de kalendermaand. Voor het kalenderjaar tellen wij 360 dagen. De variabele rente heeft een *rentevastperiode* van 12 of 60 maanden en een vaste opslag op de *Euribor-rente*. De vaste opslag bestaat uit de volgende kosten.

- De kapitaalopslag. Met deze opslag dekken wij onze risico's en kosten af voor bijvoorbeeld het lenen van geld op de geld- en kapitaalmarkt en het aanhouden van het vereiste eigen vermogen.
- De opslag voor dienstverleningskosten. Met deze opslag betalen wij de kosten voor onze bedrijfsvoering.
- De winstopslag.

De risico's van de verschillende *rentevormen* lichten wij toe bij 'Risico's bij een lening' op pagina 23.

39. Opslag op het standaard rentepercentage van uw lening

Sluit u een *lening* bij Van Lanschot af voor een nieuwe *woning*, of continueert u uw bestaande lening? Dan is het mogelijk dat u een extra opslag betaalt op het *standaard rentepercentage*. Bijvoorbeeld omdat uw *lening* hoger is dan de waarde van uw *woning*. Wij noemen deze opslag 'individuele risico-opslag'. De hoogte van de individuele risico-opslag is afhankelijk van de hoogte van uw *lening* ten opzichte van de *marktwaarde* van uw *woning*. De *marktwaarde* is:

- de waarde die staat vermeld in het gevalideerde taxatierapport van de *woning* die u wilt kopen of verbouwen;
- de koop-/aaneemsom van uw nieuwbouwwoning, eventueel vermeerderd met de grondprijs, de bouwkosten, meerwerk, bouwrente of de aansluiting van nutsvoorzieningen.

Op www.vanlanschot.nl/tarieven vindt u de individuele risico-opslag die u betaalt op basis van de *marktwaarde* van uw *woning*.

Voorbeeld

Hieronder vindt u een voorbeeld van de berekening van de individuele risico-opslag en het rentepercentage. U koopt een *woning* van € 500.000. De koopprijs is de *marktwaarde* van de *woning*. U wilt een *lening* van € 400.000. U financiert 80% van de *marktwaarde* van uw *woning*. U kiest een *rentevastperiode* van vijf (5) jaar. Het *standaard rentepercentage* is 3,85%. Uw individuele risico-opslag is 0,20%. Uw totale rentepercentage is dan 4,05% (het *standaard rentepercentage* van 3,85% verhoogd met de individuele risico-opslag van 0,20%).

40. Wat moet u doen als u de individuele risico-opslag wilt laten vervallen?

Als u de individuele risico-opslag wilt laten vervallen, dan moet u dit schriftelijk bij ons kenbaar maken. Wij kunnen de individuele risico-opslag tijdens de *rentevastperiode* van uw hypotheeklening aanpassen. De *marktwaarde* van uw *woning* moet in een gevalideerd taxatierapport staan. Het gevalideerde taxatierapport mag niet ouder zijn dan zes (6) maanden. Uit het gevalideerde taxatierapport kan blijken dat de verhouding tussen de hoogte van uw *lening* en de *marktwaarde* van de *woning* zodanig is veranderd, dat wij de individuele risico-opslag kunnen aanpassen. Wij kunnen de individuele risico-opslag ook aanpassen als u waarde hebt opgebouwd in een verpande leven-of spaarpolis die is gekoppeld aan uw Leven-of Spaarhypotheek, of als u extra hebt terugbetaald op uw lening. Ook hierbij geldt dat de verhouding tussen de hoogte van uw *lening* en de *marktwaarde* van de *woning* zodanig veranderd moet zijn, dat wij de individuele risico-opslag kunnen aanpassen. Voor een wijziging van de individuele risico-opslag brengen wij behandelingskosten in rekening. U vindt de hoogte van de behandelingskosten op www.vanlanschot.nl/tarieven.

41. Opslag aflossingsvrije hypotheek

Sluit u een aflossingsvrije hypotheek bij Van Lanschot af? Dan betaalt u een extra opslag op het *standaard rentepercentage*. U betaalt deze opslag omdat een (volledig) aflossingsvrij gefinancierde *lening* risicovoller en duurder voor ons is dan een lineair/annuïtair gefinancierde lening.

Wijzigen en terugbetalen

42. Uw lening verhogen

U kunt ons vragen om uw *lening* te verhogen. Hiervoor moet de waarde van uw *woning* en uw inkomen hoog genoeg zijn. U verhoogt de *lening* met minimaal € 10.000. De waarde van uw *woning* staat in een nieuw taxatierapport van de taxateur. Aan het opstellen van een taxatierapport zijn kosten verbonden. Houdt u er rekening mee dat die kosten voor uw rekening komen.

- Als wij het goed vinden dat u de *lening* gaat verhogen, dan sturen wij u daarvoor een hypotheekaanbod. De verhouding tussen uw totale *lening* en de *marktwaarde* van uw *woning* kan daardoor veranderen. Hierdoor is het mogelijk dat u (een hogere) individuele risico-opslag moet betalen.
- Wordt uw *lening* door de verhoging hoger dan het bedrag dat in de *hypotheekakte* staat? Dan moet u een nieuwe *hypotheekakte* ondertekenen bij de notaris.

43. Hoe kunt u uw lening wijzigen?

U kunt de aflos- of *rentevorm* van uw *lening* tijdens de *rentevastperiode* wijzigen in een van onze andere aflos- of *rentevormen*. Ook kunt u bijvoorbeeld de *zekeerheid* van uw *lening* wijzigen. U kunt uw *lening* altijd wijzigen op een *rentebetaaldag*. Wilt u uw *lening* wijzigen? Dan moet u ons dit schriftelijk één maand van tevoren laten weten. U krijgt dan het *actuele rentepercentage*. Een eventuele persoonlijke opslag is opgenomen in dit *rentepercentage*. Uw nieuwe *lening* gaat in op de eerste dag van de nieuwe *rentevastperiode*. Wij brengen u behandelingskosten in rekening voor het wijzigen van uw *lening*. U vindt de hoogte van de behandelingskosten op www.vanlanschot.nl/tarieven. Bij het wijzigen van de *rentevorm* kan het zijn dat u ons een vergoeding verschuldigd bent. Deze kosten en de eventuele vergoeding brengen wij u één (1) maand na de ingangsdatum van de nieuwe *rentevastperiode* in rekening.

44. Rentemiddeling

Het is mogelijk om tijdens de *rentevastperiode* het *rentepercentage* aan te passen door de rente te middelen. Het verzoek tot rentemiddeling geeft u uiterlijk een maand vooraf schriftelijk aan ons door. Voor het omzetten van de *rentevorm* betaalt u een vergoeding. Bij rentemiddeling betaalt u deze vergoeding niet ineens, maar gespreid over de nieuwe *rentevastperiode*. Het actuele standaard *rentepercentage* verhogen wij daarom met een rentemiddelingsopslag voor de duur van de gekozen *rentevastperiode*. De rentemiddelingsopslag berekenen wij volgens een bepaalde formule. Rentemiddeling is één keer per kalenderjaar toegestaan en is alleen mogelijk als u de rente omzet naar een vaste rente. Voor rentemiddeling brengen wij behandelingskosten in rekening. U vindt de hoogte van de behandelingskosten op www.vanlanschot.nl/tarieven/hypotheken.

Hoe berekenen wij de rentemiddelingsopslag?

De vergoeding die wij hebben berekend, spreiden wij per maand uit over de nieuwe *rentevastperiode*. Vervolgens berekenen wij hierover het rentebedrag. Dit doen wij met het *rentepercentage* van de nieuwe *rentevastperiode*. De opnieuw berekende vergoedingsbedragen per maand tellen wij bij elkaar op. Op deze manier bepalen wij de totale vergoeding voor de nieuwe *rentevastperiode*. De totale vergoeding delen wij door het aantal jaren van de nieuwe *rentevastperiode*. Met de totale vergoeding per jaar berekenen wij de rentemiddelingsopslag. Rentemiddeling is slechts één keer per kalenderjaar toegestaan en is alleen mogelijk als u de rente omzet naar een vaste rente.

Voorbeeld

Per 1 mei wilt u de rente van uw *lening* wijzigen naar een lagere rente van 5 jaar. Het actuele standaard *rentepercentage* van deze *rentevastperiode* is 2,35%. Het restant kredietbedrag is € 450.000 en de vergoeding die u meeneemt in de nieuwe rente is € 6.311,75. De berekening is als volgt.

- De vergoeding delen wij door het aantal maanden van de nieuwe *rentevastperiode*.

$$€ 6.311,75/60 = € 105,20$$
 per maand aan vergoeding.
- Het actuele standaard *rentepercentage* delen wij door 12. $2,35\%/12 = 0,1958\%$ per maand.
- Daarna berekenen wij de rente over de vergoeding per maand met de volgende formule: vergoeding per maand $\times (1 + (\text{actuele standaard rentepercentage per maand}/100))^x$.
 Maand 1: Vergoeding per maand = € 105,20.
 Maand 2: $€ 105,20 \times (1 + (0,1958/100))^2 = € 105,61$
 Maand 3: $€ 105,20 \times (1 + (0,1958/100))^3 = € 105,82$
 Maand 4: $€ 105,20 \times (1 + (0,1958/100))^4 = € 106,03$
 Etc.
 Maand 58: $€ 105,20 \times (1 + (0,1958/100))^{58} = € 117,84$
 Maand 59: $€ 105,20 \times (1 + (0,1958/100))^{59} = € 118,07$
 Maand 60: $€ 105,20 \times (1 + (0,1958/100))^{60} = € 118,30$
Totale vergoeding = € 6.703,68

Wij tellen alle vergoedingsbedragen inclusief rente bij elkaar op en delen dit bedrag door het aantal jaren van de nieuwe *rentevastperiode*. De totale vergoeding per jaar is € 6.703,48/5 jaar = € 1.340,70.

- De rentemiddelingsopslag berekenen wij door de totale vergoeding per jaar te delen door het restant kredietbedrag.
 $€ 1.340,70/€ 450.000 \times 100 = 0,298\%$ afgerond op 0,05% naar boven = 0,30%.
- De nieuwe hypotheekrente is dan $2,35\% + 0,30\% = 2,65\%$ voor een *rentevastperiode* van 5 jaar.

Vervroegd terugbetalen voor leningen met een variabele rente

Wilt u een *lening* met een variabele rente vervroegd *terugbetalen*? Dit kan op elk moment. U betaalt hiervoor geen kosten.

45. Welke voorwaarden zijn er als u vervroegd wilt terugbetalen?

- U kunt op elk moment vervroegd *terugbetalen*. Als u vervroegd aan ons terug wilt betalen dan kunt u zelf een extra storting doen op IBAN: NL86ABNA0487037952 t.n.v. F. van Lanschot Bankiers N.V. te 's-Hertogenbosch onder vermelding van het leningnummer waarop u wenst af te lossen.
De datum waarop de extra storting op onze rekening staat, is de datum waarop u vervroegd hebt terugbetaald.
- De terugbetaling moet minimaal € 500 zijn, of een veelvoud daarvan.
- Per kalenderjaar mag u maximaal 20% van het bedrag van uw *lening* zonder vergoeding *terugbetalen*. Wij kunnen hierover andere afspraken met u maken. Wij nemen dat op in uw *overeenkomst*.
- U moet de terugbetaling van uw eigen geld betalen en niet door middel van bijvoorbeeld een andere (hypotheek)lening.

Let op! Als u anders of meer terugbetaalt dan hiervoor is beschreven, dan brengen wij u een vergoeding in rekening. Hoe wij deze vergoeding berekenen vindt u bij de beschrijving van de vergoeding onder 48. Vergoeding bij vervroegd terugbetalen voor leningen met een vaste rente. Betaalt u uw hele *lening* terug? Dan moet u het op dat moment verschuldigde rentebedrag tegelijk met de terugbetaling betalen. Hebt u een lineaire *lening* en betaalt u daarop vervroegd terug? Dan verlagen wij het bedrag dat u periodiek terugbetaalt. Het rentebedrag dat u betaalt wordt daardoor lager. De *looptijd* van uw *lening* blijft gelijk. Hebt u een annuïtaire *lening* en betaalt u vervroegd terug? Of wijzigt het rentepercentage? Dan berekenen wij uw annuïteit opnieuw.

De annuïteit bestaat uit het bedrag dat u periodiek terugbetaalt en het rentebedrag. De *looptijd* van uw *lening* blijft gelijk. Wilt u vervroegd *terugbetalen* en hebt u nog vragen? Dan helpen wij u graag.

46. Terugbetalen zonder betalen van een vergoeding

U kunt op elk moment geheel *terugbetalen* zonder het betalen van een vergoeding als één van de onderstaande situaties zich voordoet:

- vrijwillige onderhandse verkoop van uw *woning*, waarbij u de *woning* (juridisch) levert aan een derde en u verhuist uit de *woning*,
- overlijden van u of uw partner,
- uitkering van de verzekeringspolis gekoppeld aan uw *lening*,
- verkoop van het beleggingsdepot gekoppeld aan uw *lening*,
- op de einddatum van de *rentevastperiode*.

47. Vervroegd terugbetalen

U kunt zonder het betalen van een vergoeding elk kalenderjaar 20% van het bedrag van de *lening terugbetalen*, tenzij anders aangegeven in de *overeenkomst*. Als u meer dan 20% van het bedrag van de *lening* wenst terug te betalen, dan is het mogelijk dat u een vergoeding betaalt. Ook als het actuele standaard rentepercentage hoger is dan het standaard rentepercentage dat u betaalt, dan betaalt u geen vergoeding.

48. Vergoeding bij vervroegd terugbetalen voor leningen met een vaste rente

Bij het vervroegd *terugbetalen* van een *lening* met een vaste rente is het mogelijk dat u een vergoeding aan de bank betaalt. U betaalt de vergoeding omdat u (een deel van) het rentebedrag van de *lening* niet meer betaalt. Hierdoor hebben wij een renteverlies. Bij aanvang van uw *rentevastperiode* hebben wij wel rekening gehouden met de ontvangst van deze rente-inkomsten. U betaalt ons een vergoeding om ons renteverlies te compenseren. De berekening van de vergoeding bestaat uit twee stappen. Eerst berekenen we de misgelopen rente-inkomsten. Vervolgens maken we de misgelopen rente-inkomsten contant met behulp van de contante waarde-methode. We maken de misgelopen rente-inkomsten contant omdat u deze in één keer betaalt in plaats van over de resterende maanden van de *rentevastperiode*. Hierdoor zijn onze misgelopen rente-inkomsten lager, waardoor de vergoeding lager is.

Het standaard rentepercentage is het rentepercentage dat wij met u hebben afgesproken, zonder persoonlijke opslagen en kortingen. Hebt u gebruik gemaakt van rentemiddeling en wilt u extra terugbetalen? Dan verhogen wij het standaard rentepercentage met de rentemiddelingsopslag. De vergelijkingsrente is het actuele standaard rentepercentage dat op het moment van aflossing bij ons geldt voor een *rentevastperiode* die gelijk is aan de *resterende looptijd*, zonder persoonlijke opslagen of kortingen. Bieden wij de *resterende looptijd* niet standaard aan? Dan berekenen wij de vergelijkingsrente zo nauwkeurig mogelijk met de rentepercentages van de dichtstbijzijnde *rentevastperioden*. Hierna geven wij een toelichting op de berekeningswijze.

Voorbeeld contante waardeberekening van een aflossingsvrije lening

Bij dit voorbeeld zijn we uitgegaan van de volgende gegevens van uw *lening* voor de berekening van de vergoeding.

- Bedrag van de lening € 500.000
- Bedrag aflossing € 500.000
- Standaard rentepercentage 5%
- *Resterende looptijd* 3 jaar (36 maanden)
- Vergelijkingsrente 4,5%

Stel u mag jaarlijks 20% van het *bedrag van de lening terugbetalen* zonder dat u een vergoeding betaalt. Dit is een bedrag van € 100.000. De vergoeding berekenen wij met behulp van de contante waardemethode over het aflossingsbedrag van € 500.000 - vergoedingsvrije bedrag van € 100.000 = € 400.000.

De vergoeding berekenen wij als volgt.

De berekening van de vergoeding bestaat uit twee stappen. Eerst berekenen we de misgelopen rente-inkomsten. Vervolgens maken we de misgelopen rente-inkomsten contant met behulp van de contante waarde-methode.

Stap 1: Berekenen misgelopen rente-inkomsten

De misgelopen rente is het verschil tussen het overeengekomen standaard rentepercentage en de vergelijkingsrente. Dit is voor uw *lening*:

Overeengekomen standaard rentepercentage (5%) – vergelijkingsrente (4,50%) = 0,50%.

De misgelopen rente-inkomsten per maand berekenen we met de volgende formule: (Bedrag aflossing – vergoedingsvrij bedrag) x (misgelopen rente / 12). Dit is voor uw *lening*:

Bedrag aflossing (€ 500.000) – vergoedingsvrij bedrag (€ 100.000) = € 400.000.

De misgelopen rente-inkomsten per maand zijn € 400.000 x (0,50%/12) = € 166,6667. Voor de resterende looptijd van 36 maanden zijn de totaal misgelopen rente-inkomsten voor de bank: € 6.000.

Hebt u een lening met een annuïteiten of een lineaire aflossing? In de berekening van de misgelopen rente-inkomsten trekken we dan iedere maand het bedrag van de aflossing uit de overeengekomen annuïteit of de overeengekomen lineaire aflossing af van het bedrag waarover we de vergoeding berekenen. Op basis van dit bedrag berekenen we het rentebedrag per maand met het overeengekomen standaard rentepercentage én met de vergelijkingsrente. Het verschil tussen die rentebedragen zijn de misgelopen rente-inkomsten per maand voor de bank. Deze berekening voeren we uit voor iedere maand van de resterende looptijd.

Voorbeeld berekening misgelopen rente-inkomsten bij een lineaire lening

	Bedrag per maand waarover vergoeding wordt berekend	Overeengekomen aflosbedrag per maand	Rentebedrag o.b.v. overeengekomen standaardrente 5,00%	Rentebedrag o.b.v. vergelijkingsrente 4,50%	Misgelopen rente-inkomsten per maand
Maand 1	€ 400.000,00	€ 1.449,28	€ 1.666,67	€ 1.500,00	€ 166,67
Maand 2	€ 398.550,72	€ 1.449,28	€ 1.660,63	€ 1.494,57	€ 166,06
Etc.					
Maand 36	€ 349.275,36	€ 1.449,28	€ 1.455,31	€ 1.309,78	€ 145,53

Stap 2: Contant maken van de misgelopen rente-inkomsten

De misgelopen rente-inkomsten maken we contant omdat u de misgelopen rente-inkomsten in één keer betaalt in plaats van over de resterende looptijd. Hierdoor zijn onze misgelopen rente-inkomsten lager.

De uiteindelijke vergoeding stellen we vast door de misgelopen rente-inkomsten per maand contant te maken tegen de vergelijkingsrente met de volgende formule:

Misgelopen rente-inkomsten per maand / (1 + vergelijkingsrente per maand)^x.

Waarbij x de maand is waarover de vergoeding wordt berekend. De misgelopen rente-inkomsten per maand zijn € 166,6667 en de vergelijkingsrente per maand berekenen wij als volgt: 4,50% / 12 = 0,375%.

De berekening voeren we net zo vaak uit als het aantal maanden van de resterende *rentevastperiode*.

Maand 1: € 166,6667 / $(1 + (0,375/100))^1 = € 166,04$

Maand 2: € 166,6667 / $(1 + (0,375/100))^2 = € 165,42$

Etc.

Maand 36: € 166,6667 / $(1 + (0,375/100))^{36} = € 145,66$

De contant gemaakte vergoedingen per maand tellen we bij elkaar op. Hiermee komen we op de door u te betalen vergoeding van € 5.602,82.

49. Wanneer moet u uw lening helemaal hebben terugbetaald?

U moet uw *lening* uiterlijk op de einddatum van de *looptijd* van uw *lening* helemaal terugbetaald hebben. Hebt u meer leningen? Dan kan voor elke *lening* een andere *looptijd* gelden.

50. Wanneer moet u een aflossingsvrije lening terugbetalen?

Als u een aflossingsvrije *lening* hebt, dan bent u tijdens de *rentevastperiode* niet verplicht om terug te betalen.

Dat is anders in de volgende gevallen.

- Als u uw *woning* die u zelf bewoont of gebruikt vervreemdt, bijvoorbeeld door verkoop, ruil of schenking
- Als u verhuist uit uw *woning*, die u zelf bewoont of gebruikt.

U moet in deze situaties uw *lening* meteen aan ons *terugbetalen*. Daarbij kan het zijn dat u ons een vergoeding verschuldigd bent. Daalt de waarde van uw *woning*? Dan mogen wij van u verlangen dat u (periodiek) aflost op uw *lening*. Wij mogen in deze situatie nog steeds gebruik maken van onze bevoegdheid om uw *lening* op te eisen, zoals is beschreven bij 'Opeisbaarheid'. Wij mogen elke vijf (5) jaar uw *woning* laten taxeren om de waarde ervan te bepalen. De kosten daarvan komen in dat geval voor uw rekening.

Het (ver)bouwdepot

51. Wat is een (ver)bouwdepot?

Op het moment dat u een *woning* laat bouwen dan openen wij een bouwdepot. Gaat u uw *woning* verbouwen? Dan openen wij een verbouwdepot. Ook (achterstallig) onderhoud kan een reden zijn om een verbouwdepot in te richten. Het *bedrag van de lening* of een deel daarvan wordt in het (ver)bouwdepot gestort. U tekent hiervoor een depotakte.

U mag niet uit eigen middelen tegoed op een depotrekening storten. Als u met meer personen de *overeenkomst* hebt getekend mogen wij ervan uitgaan dat u elkaar een volmacht hebt gegeven. Door die volmacht kunt u afzonderlijk betaalopdrachten geven van uw depotrekening. U kunt die volmacht alleen intrekken (herroepen) als u ons schriftelijk een bericht stuurt. Er zijn geen kosten verbonden aan een (ver)bouwdepot. Op uw depotrekening mag u niet rood staan.

52. Wanneer storten wij het bedrag van de lening op het (ver)bouwdepot?

Hebt u uw *hypotheekakte* bij de notaris ondertekend? Dan storten wij het afgesproken bedrag op het (ver)bouwdepot. Hoeft u niet naar de notaris? Dan storten wij het bedrag op het (ver)bouwdepot nadat u het hypotheekaanbod hebt getekend en aan ons hebt teruggestuurd, en wij dit getekende hypotheekaanbod van u hebben ontvangen.

53. Hoe neemt u (een deel van) uw tegoed op uit uw (ver)bouwdepot?

Wilt u een deel van het tegoed van uw depotrekening opnemen om een betaling te doen? Dan moet u aan ons eerst de rekening voor die betaling toesturen. Wij voeren uw betaalopdracht uit als het tegoed op uw depotrekening voldoende is. Laat u een *woning* bouwen? Dan schrijven wij het bedrag over naar de hoofdaannemer. Bij verbouw schrijven wij het bedrag over naar uw eigen rekening.

54. Wat is de looptijd van het (ver)bouwdepot?

Laat u uw *woning* bouwen? Dan is de *looptijd* van het bouwdepot 18 maanden vanaf de datum dat wij de *lening* hebben verstrekt. U kunt de looptijd van het bouwdepot twee keer met zes (6) maanden verlengen. De maximale looptijd van het bouwdepot is 30 maanden.

Als u uw *woning* verbouwt is de looptijd van het verbouwdepot zes (6) maanden nadat wij de *lening* hebben verstrekt. U kunt het verbouwdepot twee (2) keer met zes (6) maanden verlengen als de verbouwing nog niet is afgerond. De maximale *looptijd* van het verbouwdepot is 18 maanden.

55. Hoe kunt u geld opnemen uit het (ver)bouwdepot?

Het bedrag in het bouwdepot wordt in termijnen aan u beschikbaar gesteld en wordt gebruikt om facturen van aannemers, leveranciers en andere partijen die betrokken zijn bij de (ver)bouw van uw *woning* te betalen. U dient de facturen aan ons te overleggen. Hiervoor gebruikt u de formulieren die wij bij de start van het (ver)bouwdepot aan u toesturen. Na beoordeling en goedkeuring door ons betalen wij deze facturen uit het bouwdepot.

56. Hoe hoog is de depotrente?

Over het bouwdepot vergoeden wij depotrente. Dit doen wij bij zowel een variabele als een vaste rente. De hoogte van de depotrente is het gewogen gemiddelde van de rentepercentages van alle leningdelen die horen bij het (ver)bouwdepot, minus 1%.

Voorbeeld

U hebt de volgende vijf leningdelen bij ons.

	Rentepercentage	Bedrag van de lening
Leningdeel 1	3,1%	€100.000
Leningdeel 2	3,0%	€150.000
Leningdeel 3	3,0%	€50.000
Leningdeel 4	3,5%	€150.000
Leningdeel 5	3,0%	€100.000

De eerste vier leningdelen horen bij uw (ver)bouwdepot. De depotrente wordt dan als volgt berekend: Het totale *bedrag van de lening* van deze vier leningdelen is €450.000 (€100.000 + €150.000 + €50.000 + €150.000). Dat betekent dat de leningdelen als volgt meewegen:

Leningdeel 1	$€100.000/€450.000 = 22,22$
Leningdeel 2	$€150.000/€450.000 = 33,33$
Leningdeel 3	$€50.000/€450.000 = 11,11$
Leningdeel 4	$€150.000/€450.000 = 33,33$

Het gewogen gemiddelde rentepercentage wordt vervolgens als volgt berekend:
 $(3,1\% * 22,22) + (3,0\% * 33,33) + (3,0\% * 11,11) + (3,5\% * 33,33) = (3,19\% - 1\%) = 2,19\%$

Is er sprake van nieuwbouw? Dan verrekenen wij de depotrente met de rente over de *lening(en)* die u aan ons moet betalen. Bij verbouw ontvangt u de depotrente op uw verbouwdepot. Wij vergoeden alleen depotrente over het tegoed op het (ver)bouwdepot. Bij het bouwdepot vergoeden wij over maximaal 24 maanden depotrente. Bij het verbouwdepot vergoeden wij over maximaal 12 maanden depotrente.

57. Hoe werkt de verpanding van het tegoed in het (ver)bouwdepot?

Zodra u de depotakte of uw *overeenkomst* tekent verpandt u het tegoed op de depotrekening aan ons. Het *pandrecht* geldt als *zekerheid* voor al uw verplichtingen van de *lening*. U mag de rechten die u aan de bank in pand hebt gegeven niet aan iemand anders in pand geven. Komt u één van uw afspraken met ons niet na? Dan kunnen wij het bedrag dat op het depot staat gebruiken om betalingen van u aan ons te voldoen. U geeft ons een volmacht om het tegoed van uw depotrekening te halen (innen) als dat nodig is om aan uw verplichtingen te voldoen. Steeds als wij een bedrag betalen uit uw depot, doen wij afstand van ons *pandrecht* op dat bedrag. Dat is anders als wij uw *lening* opeisen volgens deze *voorwaarden*.

58. Wanneer beëindigen wij het (ver)bouwdepot?

Is de bouw of verbouwing van uw *woning* klaar? Dan beëindigen wij het (ver)bouwdepot. Staat er nog een tegoed op het bouwdepot, en is dit tegoed meer dan €5.000? Dan brengen wij dit tegoed in mindering op uw *lening*. Is het tegoed lager dan €5.000? Dan schrijven wij het resterende tegoed over naar uw eigen betaalrekening.

Arrangementen

Als u vermogen bij Van Lanschot in Nederland aanhoudt, dan kunt u in aanmerking komen voor een korting op uw hypotheektarief. Wij noemen dit het Vermogensarrangement. Ook als u behoort tot de doelgroep van Van Lanschot Healthcare, kunt u korting krijgen op uw hypotheektarief met het Healthcare arrangement. Het is niet mogelijk om tegelijkertijd in aanmerking te komen voor een korting op basis van het Vermogensarrangement en het Healthcare arrangement. Meer informatie over onze arrangementen vindt u hieronder. Wij mogen het Vermogensarrangement en het Healthcare arrangement op ieder moment aanpassen. Wij sturen u een bericht van de wijziging.

59. Wat houdt het Vermogensarrangement in?

Als u vermogen aanhoudt bij Van Lanschot, dan kunt u in aanmerking komen voor een korting op uw hypotheekrente. Wij noemen dit het Vermogensarrangement. De rentepercentages in ons aanbod zijn de percentages zonder deze korting. De hoogte van uw korting is afhankelijk van het totale tegoed dat u bij ons aanhoudt. Het Vermogensarrangement geldt voor de *rentevastperiode* van uw *lening*.

Welke tegoeden tellen mee?

Voor het bepalen van de korting tellen de volgende tegoeden mee.

- Het tegoed op uw depositorekeningen en deposito's
- Het tegoed op uw spaarrekeningen
- Het tegoed op uw effectenrekeningen
- De waarde van de effecten in uw beleggingsdepots

Voor het bepalen van de korting tellen de volgende tegoeden niet mee.

- Het tegoed op uw betaalrekeningen
- Het tegoed op uw LijfrenteSparen
- Het tegoed op uw Levensloopbeleggen
- Het tegoed op uw rekening verpand creditgeld

Hoe berekenen wij de korting?

Wij berekenen elk kwartaal (op 15 december, 15 maart, 15 juni en 15 september) het totale tegoed dat meetelt voor het bepalen van de korting. Vervolgens vergelijken wij uw tegoed met het totaalbedrag van uw *leningen*. Dan stellen wij de korting vast. Dat doen we als volgt.

Tegoed	Korting
Uw totale tegoed is kleiner dan 25% van de hoogte van uw <i>leningen</i> .	0%
Uw totale tegoed is gelijk aan of hoger dan 25% en lager dan 50% van de hoogte van uw <i>leningen</i> .	0,1%
Uw totale tegoed is gelijk aan of hoger dan 50% en lager dan 75% van de hoogte van uw <i>leningen</i> .	0,2%
Uw totale tegoed is gelijk aan of hoger dan 75% van de hoogte van uw <i>leningen</i> .	0,3%

Wanneer gaat uw korting in?

Uw korting gaat voor het eerst in aan het begin van het eerste volledige kalenderkwartaal. Wij bepalen de korting op 15 december, 15 maart, 15 juni en 15 september.

Wanneer wijzigt uw korting?

Een stijging of daling van het tegoed dat u bij ons hebt tijdens een bepaald kwartaal heeft geen gevolgen voor uw korting. Op 15 december, 15 maart, 15 juni en 15 september stellen wij opnieuw uw korting vast. Als de hoogte van uw *leningen* tijdens een kwartaal daalt, kan uw korting hoger worden. Wij passen dan uw korting tijdens het kwartaal aan.

Wat moet u doen om de korting te krijgen?

U hoeft niets te doen. U krijgt de korting automatisch als u voldoende tegoed bij ons hebt.

60. Wat houdt het Healthcare arrangement in?

Als medisch professional bij Van Lanschot komt u in aanmerking voor een korting op uw hypotheekrente. Wij noemen dit het Healthcare arrangement. De rentepercentages in ons rente-aanbod zijn de percentages zónder deze korting. Het Healthcare arrangement geldt tijdens de *rentevastperiode* van uw *lening*. U komt in aanmerking voor het Healthcare arrangement als u:

- een (vrijgevestigde) medisch specialist bent, bijv. chirurg,
- werkzaam bent als tandarts of orthodontist,
- vrijgevestigd bent in de eerstelijnszorg, bijv. huisarts,
- werkzaam bent als specialist met een zelfstandig behandelcentrum,
- een apotheker bent,
- een dierenarts bent.

Hoe lang geldt uw korting?

Bij afloop van de *rentevastperiode* van uw *lening* bekijken wij opnieuw of u nog voldoet aan de voorwaarden van het Healthcare arrangement. Als wij het arrangement nog aanbieden dan verlengen wij dit automatisch voor u. Wij mogen uw korting aanpassen aan het kortingspercentage dat dan geldt voor het arrangement.

Wat moet u doen om de korting te krijgen?

U hoeft niets te doen. U krijgt de korting automatisch als u binnen de doelgroep van Van Lanschot Healthcare valt.

Het rentepercentage dat u vindt in het voorstel voor een nieuwe rentevorm en *rentevastperiode* van uw *lening*, is het rentepercentage inclusief de arrangementskorting die u ontvangt op basis van het Healthcare arrangement. De actuele arrangementskorting vindt u op www.vanlanschot.nl/medici.

Risico's bij een lening

Met het aangaan van een *lening* kunt u te maken krijgen met verschillende risico's. Omdat het afsluiten van een *lening* een belangrijke financiële beslissing is, is het van belang dat u zich van tevoren goed op de hoogte stelt van dergelijke risico's.

61. Risico van het dalen van uw inkomen

Dit is de kans dat u (tijdelijk) de maandlasten van uw *lening* niet meer kunt voldoen door terugval in uw inkomsten. Hiervoor kunnen verschillende redenen zijn, bijvoorbeeld werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, echtscheiding of overlijden van uw partner. U dient ervoor te zorgen dat deze risico's afdoende zijn afgedekt. Denkt u dat u de lasten van uw *lening* in de nabije toekomst niet langer kunt betalen? Dan verwachten wij dat u meteen contact met ons opneemt. Wij zoeken dan samen met u naar oplossingen.

a. Als wij uw lening mede verstrekken op basis van aanvullend inkomen uit uw onderneming dan geldt het volgende.

Volgens onze normen is uw vaste inkomen niet toereikend voor de nakoming van de rente- en aflossingsverplichting van de door u gevraagde *lening*.

Onze inschatting is dat u uit uw onderneming uw inkomen kunt aanvullen met dividenden. Hierbij hebben wij ons gebaseerd op de in het verleden/ de laatste 3 jaren behaalde resultaten c.q. de financiële positie van uw onderneming. Wij gaan er in deze situatie van uit dat de benodigde dividenduitkeringen ook in de toekomst mogelijk zijn. Als de dividenduitkeringen in de toekomst lager of niet mogelijk zijn, dan kan uw totale inkomen niet meer toereikend zijn voor de nakoming van de toekomstige rente- en aflosverplichting van de *lening*.

b. Als wij uw lening mede verstrekken op basis van uw vermogen dan geldt het volgende.

Volgens onze normen zijn uw vaste inkomsten niet toereikend zijn voor de nakoming van de rente- en aflossingsverplichting van de door u gevraagde *lening*. Wij verstrekken de *lening* mede op basis van periodieke onttrekkingen uit uw vrij beschikbare vermogen om uw vaste inkomen aan te vullen om zodoende de lasten van de *lening* te kunnen betalen. Wanneer u niet langer of niet voldoende uit uw vermogen kunt opnemen om daarmee uw vaste inkomen aan te vullen, loopt u het risico dat u niet langer de lasten van de *lening* kunt betalen.

62. Renterisico

Dit is de kans dat uw te betalen rentebedrag stijgt. Hetzij doordat uw variabele rente stijgt, hetzij doordat het rentepercentage hoger is wanneer u een nieuwe *rentevastperiode* moet kiezen. Bij het afsluiten van uw lening kunt u een keuze maken uit een variabele rente of een vaste rente. Bij een vaste rente kunt u vervolgens kiezen voor een korte of langere *rentevastperiode*. Een langere *rentevastperiode* betekent langer zekerheid over het te betalen rentepercentage. Daar staat tegenover dat uw rentepercentage en daarmee uw maandlasten normaal gesproken hoger zijn dan bij een variabele rente of een rente met een korte *rentevastperiode*. U 'koopt' als het ware extra zekerheid.

63. Restschuldrisico

Dit betekent dat u de kans loopt dat u uw *lening* niet volledig kunt *terugbetalen*. Dat kan het geval zijn op de einddatum van de *lening*, maar ook tussentijds. Een restschuld kan worden veroorzaakt door (een combinatie van):

- een lagere verkoopopbrengst van uw *woning* dan het resterend bedrag van uw *lening*,
- een *lening* waarbij u tijdens de *looptijd* niet hebt terugbetaald, of
- onvoldoende opbouw van vermogen.

a. Als u voor een deel van de aankoop van uw woning een lening afsluit bij een partij die zich niet heeft verbonden aan de Gedragscode Hypothecaire Financieringen (GHF) dan geldt het volgende.

In de gedragscode is een norm opgenomen die bepaalt dat wij aan u maximaal 50% van de waarde van de *woning* aflossingsvrij mogen lenen. Als u daarnaast nog geld leent van een derde, dan kan het totale bedrag dat u aflossingsvrij leent hoger zijn dan 50% van de waarde van de *woning*. Hierdoor verhoogt u het risico dat u bij een eventuele verkoop van de *woning* een schuld overhoudt nadat de verkoopopbrengst is gebruikt voor de aflossing van de *leningen*.

64. Wat moet u doen als u uw maandlasten niet meer kunt betalen?

Het is mogelijk dat uw persoonlijke of financiële omstandigheden wijzigen en dat uw besteedbaar inkomen daalt. Bijvoorbeeld door echtscheiding, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Dit kan gevolgen hebben voor uw *lening*. Wij verwachten dat u dan meteen contact opneemt met uw banker. U kunt samen met ons bekijken wat de wijziging betekent voor uw *lening*.

65. Voorkom betalingsproblemen

Er kan zich een situatie voordoen waarbij het u niet meer lukt om de maandelijkse lasten van uw *lening* te betalen. Als u bijvoorbeeld uw baan verliest, daalt uw inkomen terwijl u wel de lasten van uw *lening* moet blijven betalen. Of u hebt een nieuwe *woning* gekocht, maar u verkoopt uw oude *woning* niet binnen de verwachte termijn. U moet dan langer dubbele lasten betalen. In deze situaties moet u altijd contact met ons opnemen. Dat geldt ook als u denkt dat u de lasten van uw *lening* in de nabije toekomst niet meer kunt betalen. Wij zoeken dan samen met u naar een oplossing. Als u meer uitgaven hebt dan inkomsten, moet u uw uitgavenpatroon aanpassen. Om betalingsproblemen te voorkomen is het belangrijk dat u grip hebt op uw inkomsten en uitgaven. Het NIBUD heeft een stappenplan opgesteld waarmee u uw financiën weer op orde kunt krijgen. Dit stappenplan vindt u op www.zelfjeschuldenregelen.nl.

Als u betalingsproblemen hebt of u verwacht in betalingsproblemen te komen, dan kunt u samen met ons zoeken naar een oplossing voor uw situatie. Kunt u tijdelijk de maandlasten van uw *lening* niet betalen omdat uw inkomen is gedaald? Dan kan bijvoorbeeld het aanpassen van uw *lening* een oplossing zijn. In een persoonlijk gesprek geven wij u inzicht in wat er in uw situatie mogelijk is.

66. U neemt het initiatief om uw woning te verkopen

Als u uw *woning* verkoopt, dan kan het zijn dat de verkoop niet genoeg opbrengt om uw hele *lening* terug te betalen. U houdt dan een restschuld. Vóórdat u uw huis verkoopt, is het belangrijk om te weten hoe u een eventuele restschuld aflost. Als u voldoende vermogen hebt, kunt u de restschuld daarmee *terugbetalen*. Soms kunt u de restschuld financieren met een *lening*. Verwacht u dat u na de verkoop van uw *woning* een restschuld overhoudt? Neem dan contact op met uw banker.

67. Wanneer nemen wij het initiatief om uw woning te verkopen?

Betaalt u de maandlasten van uw *lening* niet of hebt u een betalingsachterstand? Dan kunnen wij uw *lening* opeisen. Het gevolg daarvan kan zijn dat wij u dwingen uw *woning* te verkopen. Dat doen wij alleen als er volgens ons geen andere oplossing meer mogelijk is. Wij kunnen u dwingen de *woning* zelf te verkopen via een makelaar. Als dat niet lukt, dan verkopen wij uw *woning* op een executieveiling. Dit levert vaak minder op dan wanneer u de *woning* zelf verkoopt via een makelaar. Hierdoor is de kans op een restschuld groter.

Uw lening en de fiscus

Er zijn fiscale gevolgen verbonden aan het kopen van een eigen woning en het aangaan van een (hypotheek)lening. Wet Inkomstenbelasting 2001. De Wet Inkomstenbelasting 2001 kent drie soorten belastbaar inkomen, verdeeld over drie boxen.

- Box 1: belastbaar inkomen uit werk en *woning*
- Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang
- Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Elk soort inkomen kan maar in één box vallen. Voor de belastbare inkomsten in de drie boxen gelden verschillende tarieven. Een negatief inkomen (verlies) in de ene box kan niet verrekend worden met een positief inkomen in een andere box. In welke box inkomen valt, is afhankelijk van het soort inkomen. Indien het inkomen niet tot Box 1 behoort, wordt bekeken of het in Box 2 valt. Is dit niet het geval, dan wordt bekeken of het inkomen tot Box 3 behoort. De verschuldigde belasting bestaat uit de gezamenlijke belasting uit de drie boxen minus eventuele heffingskorting(en).

68. Box 1. Belastbaar inkomen uit werk en woning

Waarschijnlijk krijgt u te maken met belastingheffing in Box 1. Hieronder valt onder meer het inkomen uit arbeid, maar ook het inkomen uit vroegere arbeid, zoals bijvoorbeeld een pensioen. Box 1 kent een progressief oplopend tarief van maximaal 52%. De fiscale behandeling van uw eigen woning vindt ook plaats in Box 1. Consumptieve bestedingen, tweede woningen en ander onroerend goed, en de daarmee samenhangende schulden, vallen in de regel in Box 3.

69. Box 2. Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

Van een aanmerkelijk belang is onder meer sprake als u ten minste 5% van de aandelen van een BV of NV bezit. U kunt twee soorten belastbare voordelen uit aanmerkelijk belang hebben: reguliere voordelen zoals dividend, en vervreemdingsvoordelen, zoals de verkoopwinst op de aandelen. Het tarief in Box 2 bedraagt 25%.

70. Box 3. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Het belastbare inkomen in Box 3 wordt vastgesteld op basis van de waarde van uw bezittingen (exclusief uw eigen woning omdat deze al in Box 1 wordt belast) per 1 januari van het kalenderjaar, verminderd met eventuele schulden, waarbij de rente en kosten over de schulden niet aftrekbaar zijn. Vervolgens wordt een vast rendement over uw vermogen vastgesteld. Vanaf 1 januari 2017 is de forfaitaire bepaling van het inkomen uit vermogen (box 3) veranderd. De grondslag sparen en beleggen in box 3 wordt nu toegerekend aan een spaardeel en een beleggingsdeel. De grondslag sparen en beleggen is het netto-vermogen verminderd met het heffingvrije vermogen. Voor de toerekening wordt gebruik gemaakt van 3 vermogensschijven. Over het spaardeel en het beleggingsdeel wordt een forfaitair rendement van respectievelijk 1,63% en 5,39% in aanmerking genomen in box 3. Hierbij wordt uitgegaan dat er meer wordt belegd naarmate het vermogen toeneemt. Het aldus berekende forfaitaire rendement wordt belast tegen 30%.

Grondslag sparen en beleggen	Spaardeel 1,63%	Beleggingsdeel 5,39%	Forfaitair rendement
Tot en met € 75.000	67%	33%	2,87%
Van € 75.000 tot en met € 975.000	21%	79%	4,60%
Vanaf € 975.000	0%	100%	5,39%

Dit wordt de vermogensrendementsheffing genoemd. Deze heffing geldt onder meer voor onroerende zaken (zoals een tweede woning) en spaartegoeden. Kapitaalverzekeringen niet bedoeld voor de eigen woning, vallen in principe in Box 3.

71. De eigen woning in Box 1

Eigenwoningforfait

Een eigen woning is een *woning* die u als hoofdverblijf (anders dan tijdelijk) ter beschikking staat op grond van eigendom. Het inkomen uit uw eigen woning wordt vastgesteld aan de hand van het eigenwoningforfait. Hebt u een eigen woning, dan moet u een bedrag bij uw inkomen in Box 1 tellen. Om te bepalen hoe hoog uw eigenwoningforfait is, moet u de WOZ-waarde (Wet waardering onroerende zaken) van uw *woning* weten, de door de gemeente vastgestelde waarde van uw *woning*.

Is de WOZ-waarde van uw *woning* hoger dan € 75.000, dan bedraagt het forfaitpercentage 0,75%. Voor een *woning* met een WOZ-waarde van € 500.000 bedraagt het eigenwoningforfait dan € 3.750 ($€ 500.000 \times 0,75\%$). Beschikt u over een *woning* met een WOZ-waarde van meer dan € 1.060.000. Dan is een verhoogd eigenwoningforfait van toepassing. Voor 2017 is dit € 7.950 vermeerderd met 2,35% voor het bedrag boven de € 1.060.000.

72. Eigenwoningschuld; aftrek rente en kosten

Bij de aankoop van een huis moet u rekening houden met hoge kosten. Naast de koopsom moet u ook noodzakelijke bijkomende kosten maken, bijvoorbeeld overdrachtsbelasting en notariskosten. De eigenwoningschuld is het maximale bedrag van de (hypotheek)lening(en) voor de eigen woning waarover u de rente en de kosten van deze lening(en) mag aftrekken in Box 1. Het gaat om de (hypotheek)schuld die u hebt afgesloten voor het kopen, verbeteren of onderhouden van uw *woning*. De kosten die u moet maken om de eigenwoningschuld te financieren zijn tot een bepaald maximum eenmalig aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. U kunt dan denken aan kosten als bijvoorbeeld de advieskosten en de kosten van de *hypotheekakte*.

Sommige kosten die u maakt bij de aankoop van uw eigen woning kunt u meefinancieren en worden als eigenwoningsschuld aangemerkt, bijvoorbeeld de verschuldigde overdrachtsbelasting bij aankoop van een bestaande *woning*. De kosten van onderhoud en verbetering die worden gemaakt, moeten sinds 2001 wel met schriftelijke stukken worden aangetoond. Rente en kosten van leningen voor andere (consumptieve) doeleinden zijn niet aftrekbaar. Vanaf 1 januari 2013 gelden er nieuwe regels voor het aftrekken van rentebedragen en kosten. Sluit u na 1 januari 2013 een nieuwe lening? Dan mag u alleen rentebedragen aftrekken als u ook tijdens de *looptijd* minimaal annuïtair in maximaal 360 maanden aflost op de lening. Had u op 31 december 2012 een eigen woning en een eigenwoningsschuld? Dan blijft de hypotheekrente aftrekbaar, ook als er op de lening niet wordt terugbetaald. Dat geldt ook als u deze lening in of na 2013 oversluit.

Vanaf 1 januari 2014 geldt daarnaast dat het toptarief van 52% waartegen rentebedragen en kosten kunnen worden afgetrokken, elk jaar met 0,5% verlaagd wordt tot uiteindelijk 38%. Voor 2017 bedraagt het toptarief waartegen rentebedragen en kosten kunnen worden afgetrokken 50%.

73. Nieuwbouw(depot)

Bij nieuwbouw is het gebruikelijk dat (een deel van) het geleende geld wordt geplaatst op een depot waaruit de bouwtermijnen en overige facturen die voor de bouw zijn bestemd, worden voldaan. Op het bedrag dat in depot wordt gehouden, wordt een rente vergoed. De rente van de lening mag onder voorwaarden gedurende het jaar van aankoop (*passeren* grond) en de drie daaropvolgende jaren in Box 1 worden afgetrokken mits verminderd met de renteopbrengst van het depot.

74. 30-jaarstermijn aftrek

De rente over de eigenwoningschuld mag u maximaal 30 jaar aftrekken. Is de lening na 30 jaar niet of niet volledig terugbetaald, dan kunt u de rente niet meer aftrekken en verschuift de lening naar Box 3. Voor de schulden die al op 31 december 2000 bestonden, geldt de 30 jaarstermijn vanaf 1 januari 2001. Voor een tussentijdse verhoging van de eigenwoningschuld, bijvoorbeeld voor aanschaf van een andere *woning*, geldt een nieuwe aftrektermijn van 30 jaar.

75. Verhuisregeling

Per huishouden kan maar één hoofdverblijf als eigen woning worden aangemerkt. Als u een nieuwe *woning* koopt, kan het zijn dat uw oude *woning* nog niet is verkocht. In dat geval is er tijdelijk sprake van twee woningen. De *lening* op uw oude *woning*, die dan geen hoofdverblijf meer is, zou in dat geval in Box 3 vallen. Om de aankoop van een *woning* niet te bemoeilijken geldt voor deze situatie een fiscaal soepele regeling. Uw oude *woning* mag in dat geval nog worden aangemerkt als een eigenwoningschuld. Zo blijft ook de hypotheekrente van de oude *woning* aftrekbaar. De *woning* moet wel leegstaand te koop worden aangeboden.

Ook de omgekeerde situatie kan zich voordoen: de nieuw gekochte *woning* blijft tijdelijk leegstaan of is in aanbouw. Ook dan geldt een soepele regeling. De hypotheekrente van de nieuwe *woning* mag worden afgetrokken, hoewel de *woning* (nog) niet het hoofdverblijf is. Voorwaarde is wel dat de *woning* binnen het kalenderjaar of in één van de daaropvolgende drie jaren als hoofdverblijf gaat dienen.

76. Bijleenregeling: eigenwoningreserve

Verkoopt u uw eigen woning en koopt u een andere *woning*, dan kan dat gevolgen hebben voor uw (hypotheek) renteaftrek. Vanaf 1 januari 2004 geldt de bijleenregeling, waardoor niet elke lening in verband met verwerving, onderhoud of verbetering van de *woning* zonder meer een eigenwoningschuld is. Vaak is de eigenwoningschuld (inclusief verkoopkosten van de oude *woning*) lager dan de verkoopopbrengst: de *woning* heeft dan overwaarde. Fiscaal wordt dan gesproken van een eigenwoningreserve. Er wordt een aftrekbeperking toegepast doordat de eigenwoningschuld niet méér mag bedragen dan de verwervingskosten van de nieuwe *woning* verminderd met de overwaarde van de oude *woning*.

Bij verhuizing naar een volgende eigen woning mag daardoor slechts fiscaal gefaciliteerd worden 'bijgeleend' voor zover de nieuwe *woning* niet kan worden betaald uit de overwaarde van de vorige eigen woning. Iemand die de gemaakte winst over zijn oude huis niet gebruikt voor de financiering van zijn nieuwe huis, kan weliswaar een hogere hypotheek afsluiten op zijn nieuwe *woning*, maar krijgt dan te maken met een beperkte hypotheekrenteaftrek. Dit deel van de lening valt dan in Box 3.

77. Kapitaalverzekering Eigen Woning

Veel mensen sloten naast de lening voor de eigen woning een kapitaalverzekering af. De uitkering uit deze kapitaalverzekering wordt gebruikt om bij leven of overlijden de hypotheekschuld terug te betalen. In deze uitkering is het rendement van de kapitaalverzekering inbegrepen. Als de kapitaalverzekering wordt gesloten ten behoeve van de eigen woning is het rendement onder voorwaarden vrijgesteld. Er moet dan sprake zijn van een zogenoemde Kapitaalverzekering Eigen Woning (KEW) die in Box 1 valt. Tussen de kapitaalverzekering en de hypotheekschuld van de eigen woning moet een directe koppeling bestaan. Uit de polis moet blijken dat de uitkering moet worden benut voor de aflossing van de hypotheekschuld. Er geldt een éénmalige levenslange vrijstelling voor een polis met een minimale looptijd van 20 jaar. Binnen deze vrijstelling valt een vrijstelling voor een polis met een looptijd van minimaal 15 jaar.

Per 1 januari 2013 is de hierboven genoemde vrijstelling voor de KEW, de Beleggingsrekening Eigen Woning (BEW) en de Spaarrekening Eigen Woning (SEW) vervallen voor mensen die op 31 december 2012 niet een dergelijk product hadden. Had u op 31 december 2012 een KEW, BEW of SEW? Dan houdt u uw vrijstelling. U mag de looptijd van de polis niet verlengen het gegarandeerde kapitaal of de inleg op uw KEW, BEW of SEW na 31 maart 2013 niet meer verhogen.

Opeisen**78. Wanneer mogen wij uw lening beëindigen?**

U moet uw *lening* in één keer helemaal *terugbetalen* als de bank hierom vraagt. De bank kan dit vragen en het contract beëindigen als:

- u bewust onjuiste informatie hebt doorgegeven bij de aanvraag van de *lening*
- u nalatig bent in het nakomen van of handelt in strijd met de bepalingen van de *overeenkomst* of de voorwaarden
- u een betalingsachterstand hebt en ondanks ons verzoek niet betaalt
- uw burgerlijke staat wijzigt
- u uw huwelijksvermogensrecht wijzigt
- u in het buitenland gaat wonen of dat binnen één (1) maand gaat doen
- u onder curatele wordt gesteld of op een andere wijze uw handelingsbekwaamheid verliest
- u afstand doet van uw boedel aan schuldeisers om faillissement te voorkomen
- u overlijdt en wij reden hebben om aan te nemen dat uw erfgenamen de eventuele verplichtingen niet zullen nakomen
- u in de zin van de wet afwezig bent of vermist
- uw vermogen onder bewind of onder beheer wordt gesteld, daarop beslag wordt gelegd of daarop op een andere manier verhaal wordt gezocht. Hieronder verstaan we ook een gerechtelijke uitspraak waarbij:
  - u failliet wordt verklaard
  - u (voorlopige) surséance van betaling verkrijgt of
  - u in de wettelijke schuldsanering terechtkomt
- er een gebeurtenis plaats vindt waardoor naar ons oordeel onze vordering op u in gevaar komt
- een zaak die als *zekerheid* voor de geldlening is gegeven
  - van eigenaar verandert
  - wordt onteigend
  - gevorderd of verbeurd wordt verklaard
  - door welke oorzaak ook wordt beschadigd
  - geheel of gedeeltelijk ophoudt te bestaan of verloren gaat
  - zonder onze toestemming voor een ander doel wordt gebruikt

- er een gebeurtenis plaatsvindt waardoor wij gegrond vrezen dat uw *lening* niet of gedeeltelijk niet met de opbrengst van de zekerheden kan worden terugbetaald. Of als deze zekerheden in waarde zijn gedaald
- een vergunning die vereist is voor uw *onderpand* ontbreekt, vervalt of wordt ingetrokken. Of als u handelt in strijd met de voorwaarden van een dergelijke vergunning
- bij uw levensverzekering waarvan de rechten aan ons zijn verpand als *zekerheid* voor uw *lening* het volgende gebeurt:
  - u betaalt de premies niet op tijd
  - de verzekeringsovereenkomst eindigt
  - de verzekeringsvoorwaarden worden zonder onze toestemming gewijzigd
  - de noodregeling of het faillissement van de verzekeringsmaatschappij wordt uitgesproken
- het *onderpand* een erfpacht- of opstalrecht is en dit erfpacht- of opstalrecht om welke reden dan ook afloopt of dreigt af te lopen. U bent nalatig in het nakomen van uw verplichtingen die u bij het krijgen van het bedoeld recht hebt aanvaard. En deze nalatigheid wordt gevolgd door een boeteoplegging, verval of dreiging van het verval van uw rechten
- wij een ander door ons verstrekt krediet dan de aan u verstrekte *lening* opzeggen
- bij verandering van de classificatie, bij verandering van nationaliteit of bij verval van het certificaat van deugdelijkheid als het *onderpand* een schip of luchtvaartuig is.

Eisen wij uw *lening* op? Dan moet u ons ook in dat geval een vergoeding te betalen die wij berekenen volgens de afspraken die horen bij de *rentevorm* die u hebt. U vindt de uitleg over de berekening van de vergoeding bij de verschillende *rentevormen*. Als wij meer schade lijden dan de vergoeding die u ons betaalt, mogen wij ook het hele schadebedrag van u vorderen.

Verzekeringen

Bij het kopen of verbouwen van een *woning* is het belangrijk om ook stil te staan bij een aantal verzekeringen. Hieronder lichten wij de belangrijkste verzekeringen voor u toe.

79. Levensverzekering

Een levensverzekering is een verzekering die is gerelateerd aan het leven en/of overlijden van de verzekerde. Er bestaan verschillende soorten levensverzekeringen.

- Gemengde verzekering
In combinatie met de levenhypotheek wordt in de regel een gemengde verzekering gesloten. Een gemengde verzekering keert uit bij leven en/of overlijden van de verzekerde. Met het bedrag dat door de gemengde verzekering wordt uitgekeerd, kan dan de *lening* (gedeeltelijk) worden terugbetaald.
- Overlijdensrisicoverzekering
Een overlijdensrisicoverzekering keert een bedrag uit op het moment dat de verzekerde op of vóór een bepaalde datum overlijdt. De uitkering kan dan door de nabestaande(n) worden gebruikt om (een gedeelte van) de *lening* terug te betalen. Deze verzekering kan door de bank verplicht worden gesteld en worden verpand. Als u een overlijdensrisicoverzekering afsluit, dan kan de verzekeraar u verplichten een medische keuring te ondergaan om inzicht te krijgen in uw gezondheidstoestand. De medische keuring is vereist als het verzekerde bedrag hoog is. In andere gevallen kan gewoonlijk worden volstaan met een gezondheidsverklaring. Uit de gezondheidsverklaring kan blijken dat aanvullend een medische keuring noodzakelijk is. Op basis van de gezondheidsverklaring of de (extra) medische keuring wordt bepaald of u 'medische acceptatie' krijgt.

80. Opstal- en inboedelverzekering

Van Lanschot verplicht u de *woning* waarop hypotheek rust, voldoende te verzekeren. Op ons verzoek mogen wij uw polis inzien. Met een woonhuis- en inboedelverzekering beschermt u uw eigendommen tegen brand- en stormschade, maar ook tegen bijvoorbeeld inbraak en andere risico's. Voor meer informatie over een opstal- en inboedelverzekering kunt u contact opnemen met uw assurantieadviseur.

81. Arbeidsongeschiktheidsverzekering en werkloosheidsverzekering

Als u geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of werkloos raakt, gaat uw inkomen achteruit. Hierdoor loopt u het risico dat u (tijdelijk) de maandlasten van uw *lening* niet meer kunt voldoen. Tegen het risico van arbeidsongeschiktheid en werkloosheid kunt u zich verzekeren met een arbeidsongeschiktheidsverzekering of werkloosheidsverzekering. Deze verzekering keert uit bij arbeidsongeschiktheid als gevolg van ziekte of een ongeval en bij werkloosheid, zodat de hypotheeklasten kunnen worden voldaan.

Begrippenlijst

Actuele rentepercentage	De <i>standaard rentepercentages</i> die wij dagelijks hanteren voor de <i>rentevormen</i> die wij aanbieden. Informatie over actuele <i>standaard rentepercentages</i> kunt u opvragen bij uw banker op één van onze kantoren of op onze website, www.vanlanschot.nl/tarieven . Actuele jaarlijkse kostenpercentages kunt u opvragen bij uw banker op één van onze kantoren.
Bedrag van de lening	Het bedrag van uw <i>lening</i> op de ingangsdatum van uw <i>lening</i> .
Euribor-rente	De <i>Euribor-rente</i> is een variabel rentepercentage. De <i>Euribor-rente</i> is gebaseerd op de gemiddelde rentepercentages waartegen een aantal Europese banken geld aan elkaar lenen. De <i>Euribor-rente</i> kunt u elke dag in de landelijke dagbladen en op internet vinden.
Hypotheekakte	Dit is een overeenkomst die wij met u aangaan. Hierin staan onder andere de afspraken die wij met u maken over uw <i>lening</i> , het hypotheekrecht en het <i>onderpand</i> .
Lening	Uw lening kan zijn verdeeld in verschillende delen. Dit worden leningdelen genoemd. Het bedrag van alle leningdelen samen is de hele lening. In uw hypotheekaanbod staan de afspraken die wij met u hebben gemaakt over uw lening.
Looptijd	De <i>looptijd</i> van de <i>lening</i> geeft aan hoelang uw <i>lening</i> loopt. De <i>looptijd</i> kan per leningdeel verschillen.
Marktwaarde	Dit is de waarde van uw <i>woning</i> .
Onderpand	Voor de <i>lening</i> vragen wij een onderpand. Dit onderpand is altijd uw <i>woning</i> die u koopt of al hebt (en alles wat daarbij hoort). In de <i>overeenkomst</i> en <i>hypotheekakte</i> staat wat het onderpand is.
Overeenkomst	De overeenkomst met de afspraken over uw <i>lening</i> en waarbij deze <i>voorwaarden</i> van toepassing zijn verklaard.
Pandrecht	Een pandrecht geeft ons de <i>zekerheid</i> dat u uw <i>lening</i> terugbetaalt. Een pandrecht geeft u bijvoorbeeld op een verzekering, een spaarrekening of effecten. Dat betekent dat als u het rentebedrag niet betaalt of uw <i>lening</i> niet terugbetaalt wij de uitkering van uw verzekering, het geld op uw spaarrekening of de verkoopopbrengst van uw effecten mogen gebruiken om uw <i>lening</i> terug te betalen.
Passeren	Het ondertekenen van de <i>hypotheekakte</i> bij de notaris.
Rentebetaaldag	De datum waarop u het verschuldigde rentebedrag aan ons moet betalen.
Rentevastperiode	De periode waarin de vaste rente of de opslag op de Variabele rente niet wijzigt.
Rentevorm	De rentevariant die u kiest, bijvoorbeeld vast of variabel.
Resterende looptijd	De termijn die ligt tussen het moment dat u aflost en de einddatum van uw <i>rentevastperiode</i> .
Standaard rentepercentage	Het rentepercentage dat van toepassing is zonder persoonlijke opslagen of kortingen. De hoogte van het standaard rentepercentage is afhankelijk van de <i>rentevastperiode</i> .

Terugbetalen	U moet uw <i>lening</i> terugbetalen aan de bank. Dat kan tijdens de <i>looptijd</i> van uw <i>lening</i> of aan het eind daarvan.
Voorwaarden	Algemene Voorwaarden voor Hypothecaire Geldleningen.
Woning	Het <i>onderpand</i> dat als <i>zekerheid</i> dient voor de terugbetaling van uw <i>lening</i> . Dat kan het eigendom van uw woning zijn, maar ook andere registergoederen, zoals een erfpachtrecht of opstalrecht kunnen als <i>zekerheid</i> dienen.
Zekerheid	Voor de <i>lening</i> vragen wij een zekerheid. Deze zekerheid is bijv. het hypotheekrecht op uw <i>woning</i> . Wij mogen de zekerheid gebruiken om ervoor te zorgen dat u het rentebedrag betaalt of de <i>lening</i> terugbetaalt.

3. Algemene Voorwaarden voor Hypotheken

Artikel 1. Definities

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

- a. bank:
F. van Lanschot Bankiers N.V. gevestigd te 's-Hertogenbosch, aan wie het recht van hypotheek is verleend;
- b. hypotheekgever:
degene of degenen, zowel te zamen als ieder afzonderlijk, wiens/wier registergoed met hypotheek ten behoeve van de bank is bezwaard;
- c. debiteur:
degene of degenen, zowel te zamen als ieder afzonderlijk, voor wiens/wier schulden hypotheek is verleend;
- d. onderpand:
het registergoed of de registergoederen, zowel te zamen als ieder afzonderlijk, waarop ten behoeve van de bank hypotheek is verleend en de goederen welke bij de hypotheekakte aan de bank zijn verpand.

Artikel 2. Verplichtingen van de hypotheekgever

De hypotheekgever is verplicht:

- 2.1 het onderpand in goede staat te houden en alle daartoe nodige maatregelen tijdig te nemen en alle daartoe nodige werkzaamheden tijdig te verrichten;
- 2.2 het onderpand op zijn kosten te laten (her-) taxeren indien de bank dit nodig acht;
- 2.3 de gevolmachtigde(n) van de bank desgevraagd toegang te verlenen tot het onderpand voor inspectie of taxatie;
- 2.4 alle lasten en belastingen welke met betrekking tot het onderpand zijn verschuldigd, stipt te voldoen;
- 2.5 het onderpand en alle daartoe behorende bestanddelen ten genoegen van de bank bij een solide verzekeringsmaatschappij te verzekeren en verzekerd te houden tegen brand- en stormschade en tegen andere risico's, waarvoor verzekering van het onderpand gebruikelijk is, alsmede tegen alle andere risico's waartegen de bank verzekering verlangt;
- 2.6 polissen van verzekeringen en betalingsbewijzen van de verzekeringspremies en/of -omslagen op haar eerste verzoek aan de bank over te leggen;
- 2.7 de bank terstond in kennis te stellen van:
  - a. zijn faillissement of de aanvraag daarvan;
  - b. zijn aanvraag tot verkrijging van surséance van betaling of aanvraag van een schuldsaneringsregeling;
  - c. vordering van het onderpand;
  - d. beëindiging of dreigende beëindiging van een verzekering betreffende het onderpand;
  - e. schade aan het onderpand;
  - f. iedere andere omstandigheid van feitelijke of juridische aard, welke tot uitwinning van het onderpand kan leiden, waardoor de zekerheidswaarde van het onderpand kan verminderen of welke voor de bank in verband met haar hypotheekrecht van belang kan zijn.

Artikel 3. Verbodsbepalingen

Zonder schriftelijke toestemming van de bank is het de hypotheekgever verboden:

- 3.1 het onderpand te verhuren, te verpachten, te vervrachten, of anderszins in gebruik af te staan of gebruik daarvan door derden te gedogen, vooruitbetaling van huur-, pacht- of vrachtpenningen te bedingen of te aanvaarden, het recht op huur-, pacht- of vrachtpenningen te vervreemden, te verpanden of anderszins te bezwaren;
- 3.2 een mede tot nut van het onderpand bestemde mandelige zaak aan de overige mede-eigenaren over te dragen;
- 3.3 het onderpand met beperkte rechten te bezwaren of een overeenkomst aan te gaan om ten aanzien van het onderpand iets te dulden of niet te doen;
- 3.4 de inrichting, gedaante of bestemming van het onderpand te wijzigen;
- 3.5 het onderpand te vervreemden, daaronder begrepen inbreng in een rechtspersoon, vennootschap onder firma, maatschap, rederij of enig ander samenwerkingsverband;
- 3.6 met betrekking tot het onderpand een overeenkomst van huurkoop aan te gaan;
- 3.7 het onderpand te verdelen, te splitsen in appartementsrechten, afstand te doen van erfdiensbaarheden of afstand te doen van rechten jegens derden, die zich hebben verbonden ten aanzien van een aan hem toebehorend registergoed, iets te dulden of niet te doen;
- 3.8 opstallen of andere werken of bestanddelen van het onderpand geheel of gedeeltelijk af te breken of te verwijderen en vruchten en beplantingen anders dan gebruikelijk te oogsten, te rooien of te kappen;

- 3.9 met betrekking tot het onderpand afgravingen, ontgrondingen, uitkleiingen of soortgelijke handelingen te verrichten of te gedogen;
- 3.10 het onderpand te gebruiken voor andere doeleinden dan welke waarvoor het bestemd is.

Artikel 4. Verzekering en de voldoening van premies, lasten en belastingen

- 4.1 Indien het onderpand niet ten genoegen van de bank is verzekerd, heeft de bank het recht om op kosten van de hypotheekgever het onderpand namens de hypotheekgever te verzekeren en verzekerd te houden, danwel het hypothecair belang van de bank te verzekeren tot het bedrag dat de bank gewenst voorkomt.
- 4.2 De hypotheekgever is verplicht desgevraagd aan de bank de bewijzen te tonen dat lasten, belastingen en verzekeringspremies en/of -omslagen zijn betaald.
- 4.3 Indien de hypotheekgever deze lasten, belastingen, premies en/of omslagen niet stipt voldoet en de bank deze betaalt, is de hypotheekgever verplicht tot vergoeding van de door de bank betaalde bedragen en de door haar gemaakte kosten.

Artikel 5. Verhuring, verpachting, vervracting

- 5.1 Ingeval van verhuring, verpachting of vervracting van het onderpand of een gedeelte daarvan is de hypotheekgever verplicht de bank desgevraagd de huur-, pacht- of bevractingsovereenkomst ter inzage te geven.
- 5.2 De bank is bevoegd om een huur-, pacht- of bevractingsovereenkomst op te zeggen en om op kosten van de hypotheekgever in een procedure betreffende een dergelijke overeenkomst als eiseres of verweerster op te treden.

Artikel 6. Voeren van verweer tegen vorderingen, aanwijzingen en aanschrijvingen

De bank is bevoegd namens de hypotheekgever verweer te voeren en rechtsmiddelen aan te wenden tegen vorderingen, aanwijzingen of aanschrijvingen tegen de hypotheekgever ingesteld of aan hem gedaan uit hoofde van enige wettelijke regeling, zoals de Ontheingingswet, de Belemmeringenwet Privaatrecht, de Monumentenwet, de Woonruimtetwet 1947, de Woningwet, de Natuurbeschermingswet.

Artikel 7. Vergunningen

De hypotheekgever is verplicht alle medewerking te verlenen en de bank is bevoegd om namens de hypotheekgever al het door de bank nodig geachte te verrichten tot de overgang van op het onderpand betrekking hebbende vergunningen op de koper(s) van het onderpand.

De bank is bevoegd om namens de hypotheekgever overschrijving van dergelijke vergunningen op de koper(s) van het onderpand te verzoeken, de daartoe benodigde verzoekschriften en/of andere bescheiden te ondertekenen en al datgene te doen wat voor de inschrijving nodig is.

Zonder schriftelijke toestemming van de bank mag de hypotheekgever deze handelingen niet zelf verrichten.

Artikel 8. Schepen en luchtvoertuigen

Voorzover het onderpand bestaat uit een teboekgesteld schip of luchtvaartuig geldt voorts:

- 8.1 De hypotheekgever is verplicht:
  - a. te zorgen dat de bij het onderpand behorende certificaten, vergunningen en bewijzen benodigd voor het gebruik van het onderpand aanwezig zijn en blijven en deze op haar eerste verzoek terstond aan de bank ter hand te stellen;
  - b. het onderpand ten genoegen van de bank bij een solide verzekeringsmaatschappij te verzekeren en verzekerd te houden tegen schade aan casco en motoren en tegen wettelijke aansprakelijkheid.
- 8.2 Zonder schriftelijke toestemming van de bank is het de hypotheekgever verboden:
  - a. het onderpand zodanig te gebruiken of met zodanige goederen te beladen, dat de verzekeraar van het onderpand geheel of gedeeltelijk niet gehouden zou zijn tot het doen van een schadeuitkering;
  - b. met betrekking tot de verzekering van het onderpand van verzekeringsmaatschappij te veranderen of wijziging te brengen in de verzekeringsvoorwaarden;
  - c. de nationaliteit en/of de naam van het onderpand te veranderen.
- 8.3 De bank is bevoegd om - in geval van aanvaring, averijgrosse of enig ander ongeval, waarbij het onderpand is betrokken - voor rekening van de hypotheekgever te procederen en/of regelingen te treffen. Zonder schriftelijke toestemming van de bank mag de hypotheekgever deze handelingen niet zelf verrichten. De hypotheekgever is verplicht de bank onmiddellijk in kennis te stellen van hulpverlening aan het onderpand, schade aan het onderpand en averijgrosse.
- 8.4 Indien het onderpand een schip is dat is opgenomen in Lloyd's Register of British and Foreign Shipping of in enig ander soortgelijk register is de hypotheekgever verplicht er zorg voor te dragen, dat het onderpand in dat register opgenomen blijft in de klasse waarin het ten tijde van de vestiging van de hypotheek was ingedeeld.

- 8.5 Indien de bank het nodig acht dat het onderpand opnieuw wordt gemeten en/of teboekgesteld, dat de aanduiding van de teboekstelling op het onderpand en/of daarbij behorende bescheiden wordt aangebracht of dat een nieuwe hypotheekakte wordt verleden en ingeschreven, is de hypotheekgever verplicht op zijn kosten daaraan mee te werken.

Artikel 9. Pandrechten

- 9.1 De rechten welke de hypotheekgever in de hypotheekakte tot gelijke zekerheid als waarvoor de hypotheek is verleend aan de bank heeft verpand zijn:
- a. indien hypotheek is verleend op een recht van erfpacht, ondererfpacht, opstal of ander beperkt recht: alle rechten, welke hij krachtens de akte van vestiging en krachtens enige wettelijke bepaling jegens de grondeigenaar c.q. erfpachter kan laten gelden, daaronder begrepen rechten op schadevergoeding of uitkering bij beëindiging van het recht van erfpacht, ondererfpacht, opstal of ander beperkt recht;
  - b. indien het onderpand is verhuurd, verpacht of vervracht: alle rechten, welke hij krachtens de huur-, pacht- of bevrachtingsovereenkomst jegens de huurder, pachter of bevrachter kan laten gelden, daaronder begrepen het recht om de huur-, pacht- of vrachtpenningen te innen;
  - c. indien het onderpand is bezwaard met een erfdiensbaarheid, een recht van erfpacht of ondererfpacht, een recht van opstal, een recht van vruchtgebruik, gebruik of bewoning, een beperkt recht als bedoeld in artikel 5 van de Belemmeringenwet Privaatrecht, of enig ander beperkt recht: alle rechten, welke hij krachtens overeenkomst of krachtens de wet jegens de beperkt gerechtigde kan laten gelden, daaronder begrepen het recht om de retributie, de canon of enige andere tegenprestatie te innen;
  - d. alle rechten, welke hij, uit welken hoofde ook, heeft jegens derden met betrekking tot het onderpand, zoals rechten op schadeloosstelling wegens onteigening van het onderpand of van een gedeelte daarvan.
- 9.2 Voor zover deze rechten eerst na de hypotheekverlening ontstaan, is de hypotheekgever verplicht deze rechten, zodra zij voor verpanding vatbaar zijn geworden, terstond aan de bank te verpanden. De bank is bevoegd deze rechten aan zichzelf te verpanden tot gelijke zekerheid als waarvoor de hypotheek is verleend.
- 9.3 De hypotheekgever is verplicht de bank op eerste verzoek alle inlichtingen, gegevens en bescheiden te verschaffen, welke zij nodig acht om haar pandrechten te kunnen uitoefenen.
- 9.4 Zonder toestemming van de bank mag de hypotheekgever:
- a. aan de bank verpande rechten niet overdragen;
  - b. aan de bank verpande rechten niet met enig beperkt recht bezwaren;
  - c. geen regelingen treffen met betrekking tot aan de bank verpande rechten;
  - d. geen afstand doen van aan de bank verpande rechten.
- 9.5 De bank heeft het recht te allen tijdemededeling van de pandrechten te doen aan de degene(n) van wie de bank het wenselijk acht dat hij/zij kennis draagt/dragen van de pandrechten.
- 9.6 De bank heeft het recht om van vorderingen terzake van de verpande rechten in en buiten rechte nakoming en/of betaling te vorderen en met de desbetreffende debiteuren regelingen te treffen.
- 9.7 De leden 3 tot en met 6 van dit artikel vinden overeenkomstige toepassing op de wettelijke pandrechten van de bank.

Artikel 10. Executoriale verkoop van het onderpand

- 10.1 Indien de bank tot executoriale verkoop van het onderpand overgaat, heeft zij de keuze tussen openbare verkoop ten overstaan van een door haar aan te wijzen notaris en onderhandse verkoop met goedkeuring van de president van de rechtbank.
- 10.2 Ingeval van executoriale verkoop is de bank bevoegd om:
- a. het onderpand te verkavelen en/of te splitsen in appartementsrechten;
  - b. het onderpand in gedeelten te verkopen;
  - c. veiling- c.q. verkoopvoorwaarden vast te stellen;
  - d. erfdiensbaarheden en/of kwalitatieve verplichtingen te vestigen;
  - e. alle rechten uit de koopovereenkomst uit te oefenen, voor zover de wet zich hiertegen niet verzet;
  - f. een voorgenomen of een aangevangen verkoop op te schorten of af te gelasten;
  - g. indien het onderpand een schip of luchtvaartuig is: het onderpand en al hetgeen daartoe behoort op kosten en voor risico van de hypotheekgever te verhalen en te vervoeren naar de plaats van verkoop c.q. van feitelijke levering, de lading te lossen en op te slaan en/of over te laden.
- 10.3 De hypotheekgever is verplicht:
- a. aan de met verkoop belaste notaris c.q. aan de president van de rechtbank bij wie een verzoek om goedkeuring van een onderhandse verkoop is ingediend:
    1. alle door deze gewenste inlichtingen en gegevens betreffende het onderpand te verstrekken;
    2. de op het onderpand betrekking hebbende bescheiden en bewijzen ter hand te stellen;
  - b. gegadigden in staat te stellen het onderpand op door de bank vast te stellen dagen en tijdstippen te bezichtigen;

- c. ingeval van openbare verkoop het onderpand voor de aanvang van de veiling geheel te ontruimen en ter vrije beschikking van de koper te stellen;
  - d. ingeval van onderhandse verkoop het onderpand voor de datum van het verlijden van de notariële akte van overdracht geheel te ontruimen en ter vrije beschikking van de koper te stellen.
- 10.4 De bank brengt hetgeen zij ter zake van de executoriale verkoop van het onderpand ontvangt in mindering op de schulden van de debiteur, welke door de hypotheek zijn gedekt. De bank bepaalt de wijze waarop verrekening met de verschillende schulden van de debiteur plaatsvindt.
- 10.5 Indien de koper van het onderpand dit wenst te registreren in een buitenlands register is de bank bevoegd om namens de hypotheekgever de formulieren te tekenen en in te dienen, welke zijn vereist om een bewijs te verkrijgen van de doorhaling van de teboekstelling van het onderpand in de Nederlandse openbare registers.

Artikel 11. Beheer van het onderpand door de bank

Indien de hypotheekgever in zijn verplichtingen jegens de bank in ernstige mate tekortschiet, is de bank bevoegd het onderpand met machtiging van de president van de rechtbank in beheer te nemen.

Voor zover de president van de rechtbank niet anders bepaalt, zal de bank bij het voeren van het beheer in elk geval het recht hebben om voor rekening van de hypotheekgever en op door de bank te bepalen wijze:

- a. de administratie en exploitatie met betrekking tot het onderpand te verzorgen of te doen verzorgen en daarvoor de hypotheekgever een vergoeding in rekening te brengen;
- b. het onderpand te onderhouden en/of herstellen;
- c. het onderpand te verhuren, te verpachten of te vervrachten op door de bank te bepalen voorwaarden; huur- pacht- of vrachtovereenkomsten op te zeggen of te ontbinden; huur-, pacht- of vrachtpenningen te ontvangen en daarvoor kwijting te geven;
- d. alle betalingen te doen met betrekking tot het onderpand, waaronder begrepen verzekeringspremies, belastingen en zakelijke lasten;
- e. alle rechten en bevoegdheden uit te oefenen, welke de hypotheekgever met betrekking tot het onderpand heeft, voorzover dit voor het beheer van het onderpand door de bank noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 12. Hypotheekverlening door derde(n)

Onverminderd het overigens in deze algemene voorwaarden bepaalde zijn - indien de hypotheekgever geen debiteur is - de volgende bepalingen van toepassing:

- 12.1 De bank is bevoegd andere aan haar verleende of nog te verlenen zekerheden prijs te geven, zonder dat de hypotheekgever daaraan enig recht kan ontlene.
- 12.2 De door de hypotheekgever ten behoeve van het onderpand gemaakte kosten kunnen nimmer van de bank worden teruggevorderd.
- 12.3 De hypotheekgever heeft niet het recht te verlangen dat de bank, wanneer zij tot verkoop overgaat, verpande en/of verhypothekerde goederen van de debiteur mede in de verkoop betreft of als eerste verkoopt.
- 12.4 Alle vorderingen van de hypotheekgever op de debiteur ten gevolge van de uitwinning van het onderpand zijn achtergesteld bij alle vorderingen van de bank op de debiteur.

Artikel 13. Volmachten

Door de hypotheekgever is, voor zover nodig, aan de bank onherroepelijk volmacht verleend tot de uitoefening door de bank van de aan haar in deze algemene voorwaarden en/of in de wet toegekende rechten en bevoegdheden.

Artikel 14. Kosten

- 14.1 Ten laste van de hypotheekgever komen:
  - a. alle kosten van vestiging, instandhouding en uitoefening van het hypotheekrecht - daaronder begrepen kosten van doorhaling, rangwisseling en van eventuele vernieuwing van de hypothecaire inschrijving;
  - b. kosten van taxatie of hertaxatie van het onderpand;
  - c. met betrekking tot het onderpand door de bank betaalde verzekeringspremies of -omslagen, lasten en belastingen;
  - d. alle kosten van vestiging, instandhouding en uitoefening van door de hypotheekgever aan de bank verleende pandrechten en/of te verlenen pandrechten;
  - e. alle gerechtelijke en buitengerechtelijke incassokosten, welke de bank in verband met haar hypotheek- en/of pandrechten heeft gemaakt.

Voor zover de bank deze kosten heeft betaald, is de hypotheekgever verplicht deze op haar eerste verzoek terstond aan de bank te vergoeden.

14.2 Indien de bank het onderpand in beheer neemt of onder zich neemt is de hypotheekgever verplicht om op eerste verzoek terstond aan de bank te voldoen:

- a. alle kosten welke de bank in het kader van het beheer of onder zich nemen van het onderpand heeft gemaakt;
- b. de door de bank in het kader van het beheer door haar vast te stellen vergoedingen.

14.3 Al hetgeen de hypotheekgever aan de bank verschuldigd is ingevolge het in dit artikel bepaalde behoort tot de kosten waarvoor de hypotheek mede is verleend.

Artikel 15. Algemene bankvoorwaarden

Voor zover daarvan in deze algemene voorwaarden niet is afgeweken en voor zover tussen partijen niet anders is overeengekomen zijn voorts van toepassing de Algemene Voorwaarden geldende in het verkeer tussen de bank en haar cliënten.

Artikel 16. Citeertitel

Deze algemene voorwaarden kunnen worden aangehaald als 'Algemene Voorwaarden voor Hypotheken van F. van Lanschot Bankiers N.V.'.

Deze Algemene Voorwaarden voor Hypotheken van F. van Lanschot Bankiers N.V. zijn gedeponneerd ter Griffie van de Arrondissements-rechtbanken te Amsterdam, Rotterdam en 's Hertogenbosch op 31 december 1991.

's-Hertogenbosch, mei 2002

4. Algemene Voorwaarden voor Verpanding

Artikel 1. Definities

In de akte en in deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

- a. akte:
de akte van verpanding waarin deze algemene voorwaarden van toepassing zijn verklaard;
- b. pandgever:
degene of degenen of bij een (commanditaire) vennootschap onder firma zichzelf dan wel haar (beherende) venno(o)t(en) ofwel bij een maatschap de maten, zowel tezamen als ieder afzonderlijk, die goederen aan de bank heeft/hebben verpand;
- c. bank:
de naamloze vennootschap F. van Lanschot Bankiers N.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch, ten behoeve van wie het pandrecht is gevestigd;
- d. debiteur:
degene of degenen of bij een (commanditaire) vennootschap onder firma zichzelf dan wel haar (beherende) venno(o)t(en) ofwel bij een maatschap de maten, zowel tezamen als ieder afzonderlijk, op wie de bank een of meer vorderingen heeft of mocht hebben;
- e. bedrijf:
het bedrijf of de bedrijven van de pandgever, waaronder begrepen de beroepspraktijk van de pandgever;
- f. goederen:
alle aan de bank verpande zaken en vermogensrechten;
- g. zaken:
alle aan de bank verpande voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten;
- h. inventaris:
alle tot de inventaris behorende zaken, waaronder begrepen machines, werktuigen, gereedschappen, instrumentarium, apparatuur, al dan niet motorisch voortbewogen voertuigen en vervoermiddelen, niet te boek gestelde (motor)vaartuigen en vliegtuigen, welke deel uitmaken en zullen uitmaken van het bedrijf;
- i. voorraden:
alle voorraden, waaronder begrepen grondstoffen, halffabrikaten (onderhanden werk) en eindproducten, welke deel uitmaken en zullen uitmaken van het bedrijf;
- j. effecten:
alle aan de bank verpande aandelen, obligaties (waaronder begrepen obligaties in doorlopende afgifte, zoals bijvoorbeeld pand-, bank- en spaarbrieven, spaarbiljetten, commercial paper, certificates of deposit en medium term notes), converteerbare obligaties, warrants, participatiebewijzen, claims, scripts en bewijzen welke recht geven op uitkering in andere effecten (zoals dividendbewijzen aangewezen voor stockdividenden e.d.), certificaten en recepissen, aandelen in verzameldepots en voorts al hetgeen naar de opvattingen in het maatschappelijk verkeer in het land waar de uitgevende instelling is gevestigd respectievelijk in Nederland als zodanig wordt beschouwd en al dan niet geadministreerd op een voor de pandgever aangehouden rekening;
- k. aandelen op naam:
alle aan de bank verpande aandelen op naam in het maatschappelijk kapitaal van de in de akte genoemde naamloze of besloten vennootschap;
- l. certificaten:
alle aan de bank verpande certificaten van aandelen op naam of aan toonder in het maatschappelijk kapitaal van de in de akte genoemde naamloze of besloten vennootschap;
- m. lidmaatschapsrechten:
de aan de bank verpande rechten voortvloeiende uit het lidmaatschap van de pandgever van de in de akte genoemde coöperatieve flatexploitatievereniging;
- n. software:
alle aan de bank verpande tot het bedrijf behorende software, programma's en programmapakketten, met inbegrip van:
  - a. algoritmes, flowcharts, source-codes, object-codes, modificaties waaronder begrepen uitbreidingen, versies en releases, en alle bijbehorende documentatie, alsmede alle tot het bedrijf behorende en op de software betrekking hebbende auteursrechten en andere intellectuele eigendomsrechten, waaronder het recht om te exploiteren, openbaar te maken, te verveelvoudigen en te wijzigen;

- b. alle goederen behorende bij de software, daaronder begrepen alle gegevensdragers, in welke vorm en van welk materiaal dan ook, daaronder begrepen doch niet beperkt tot papier, tapes, magnetische en optische schijven, elektronische componenten, alle op gegevensdragers opgeslagen informatie en alle zodanige goederen die tot het bedrijf (zullen gaan) behoren;
- o. rechten uit verzekeringsovereenkomsten:
alle rechten en vordering(en) welke de pandgever ontleent en/of zal ontleen aan overeenkomsten uit hoofde van verzekering van goederen;
- p. rechten jegens derden:
alle rechten die de pandgever heeft of mocht hebben jegens derden met betrekking tot goederen welke zich bij derden bevinden;
- q. vorderingen op derden:
alle huidige vorderingen en alle toekomstige vorderingen uit bestaande en nog niet bestaande rechtsverhoudingen die de pandgever in de uitoefening van zijn bedrijf heeft of mocht hebben op derden met alle rechten en zekerheden aan die vorderingen verbonden en die - thans, of achteraf - met behulp van pandgevers administratie of op welke andere wijze dan ook vastgesteld (zullen) kunnen worden;
- r. pandlijsten:
door of namens de pandgever gedagtekende en ondertekende lijsten, opgemaakt overeenkomstig het door de bank gewenste model, op welke pandlijsten de na de ondertekening van de akte ontstane vorderingen, rechten en rechtsverhoudingen, waaruit vorderingen rechtstreeks zullen worden verkregen, zijn omschreven en/of een verwijzing is opgenomen naar schriftelijke bescheiden of andere informatiedragers, waarop deze vorderingen, rechten en rechtsverhoudingen zijn omschreven en/of aan welke pandlijsten zijn gehecht door of namens de pandgever gewaarmerkte (computer)lijsten en/of kopiefacturen, waarop deze vorderingen, rechten en rechtsverhoudingen zijn vermeld, naar welke aangehechte bescheiden in de pandlijsten wordt verwezen, op welke pandlijsten van toepassing zijn alle in de akte en deze algemene voorwaarden opgenomen bedingen welke geacht worden een integrerend bestanddeel van de pandlijsten uit te maken.

Artikel 2. Bepalingen van algemene aard

- 2.1 Het pandrecht omvat mede een recht van pand op alle vorderingen tot vergoeding, welke in de plaats van de verpande goederen treden, daaronder begrepen vorderingen ter zake van waardevermindering van verpande goederen. Alle zaken die de pandgever bij derden opslaat, aan derden in bewaring geeft, of ter verzorging, bewerking of reparatie bij derden onderbrengt, of die anderszins in de macht van derden zijn of zullen raken met of zonder geldige titel, worden geacht deel uit te maken of te blijven uitmaken van het bedrijf. Het pandrecht van de bank blijft onverkort op die zaken rusten.
- 2.2 Het pandrecht strekt tevens tot zekerheid voor renten verschuldigd over de vorderingen van de bank, tot zekerheid waarvoor het pandrecht is verleend, ook indien dit betreft renten over een periode langer dan drie jaren.
- 2.3 De pandgever is verplicht:
  - a. alle lasten en belastingen, welke met betrekking tot goederen verschuldigd zijn, tijdig te voldoen;
  - b. de goederen ten genoegen van de bank bij een solide verzekeringsmaatschappij te verzekeren en verzekerd te houden tegen schade waartegen verzekering bij dergelijke goederen gebruikelijk is of door de bank wenselijk wordt geoordeeld en de premies van deze verzekeringen stipt op tijd te voldoen;
  - c. polissen, afsluitnota's en premiekwitanties en de bewijzen dat de met betrekking tot de goederen verschuldigde lasten en belastingen zijn betaald op haar eerste verzoek aan de bank te tonen;
  - d. alle maatregelen te nemen tot het in stand en in goede staat houden van de goederen en de kwaliteit en de kwantiteit van de goederen op peil te houden;
  - e. de bank terstond in kennis te stellen van iedere omstandigheid van feitelijke en/of juridische aard welke tot uitwinning van goederen kan leiden of waardoor de zekerheidswaarde van een of meer goederen meer dan normaal afneemt.
- 2.4 Indien goederen niet ten genoegen van de bank zijn verzekerd heeft de bank het recht om voor rekening van de pandgever een door de bank gewenste verzekering af te sluiten en in stand te houden. De pandgever is verplicht de in dit kader door de bank betaalde bedragen en gemaakte kosten terstond op haar eerste verzoek aan de bank te betalen.
- 2.5 Indien de pandgever verzuimt lasten, belastingen, premies en/of omslagen met betrekking tot de goederen verschuldigd te voldoen en deze door de bank zijn betaald, is de pandgever verplicht de door de bank betaalde bedragen en gemaakte kosten terstond op haar eerste verzoek aan de bank te betalen.
- 2.6 De pandgever vrijwaart de bank tegen alle aanspraken van derden jegens de bank, uit welchen hoofde of onder welke titel dan ook, met betrekking tot de goederen.

- 2.7 Zonder schriftelijke toestemming van de bank is het de pandgever verboden:
- a. een of meer zaken te verhuren, met betrekking tot een of meer zaken een overeenkomst van huurkoop aan te gaan of een of meer zaken op enigerlei andere wijze onder welke titel dan ook aan derden af te staan;
  - b. een of meer goederen te vervreemden, te verkopen, te verenigen of te verdelen of daarop enig beperkt recht te vestigen, anders dan overeenkomstig het in de akte of deze algemene voorwaarden bepaalde.
- 2.8 De administratie van de bank strekt ook jegens de pandgever tot volledig bewijs - behoudens tegenbewijs - van het door de debiteur aan de bank verschuldigde.
- 2.9 De bank is bevoegd voor rekening van de pandgever alle maatregelen te treffen welke zij voor het behoud van haar rechten noodzakelijk acht.
- 2.10 De pandgever staat in voor het bestaan van aan de bank verpande en te verpanden vorderingen en rechten.
- 2.11 Alle vorderingen van de pandgever op de debiteur ten gevolge van de uitwinning van goederen zijn achtergesteld bij alle vorderingen van de bank op de debiteur.
- a. De bank zal als een goed pandhoudster voor door haar van de pandgever ontvangen zaken zorgdragen.
  - b. Door de bank tot behoud en onderhoud van zaken betaalde kosten en aan de zaken verbonden lasten welke door de bank zijn betaald moeten door de pandgever op eerste verzoek van de bank terstond aan de bank worden terugbetaald.
  - c. Overige ten behoeve van zaken gemaakte kosten, welke de bank met toestemming van de pandgever heeft gemaakt, moeten door de pandgever op eerste verzoek van de bank terstond aan de bank worden terugbetaald.
- 2.13 Het pandrecht strekt mede tot zekerheid voor de terugbetaling door de pandgever van de door de bank betaalde kosten tot behoud en tot onderhoud van goederen, met inbegrip van door de bank betaalde aan goederen verbonden lasten, premies en kosten.
- 2.14 Door de pandgever is, voor zover nodig, aan de bank onherroepelijk volmacht verleend tot de uitoefening door de bank van haar in deze algemene voorwaarden genoemde bevoegdheden, waaronder mede begrepen, maar niet beperkt tot, het vestigen van een pandrecht.
- 2.15 De bank is bevoegd van haar pandrechten mededeling te doen aan derden, waarvan de bank het nodig of wenselijk oordeelt dat dezen van het pandrecht kennis dragen, op de wijze als de bank nodig zal achten, zonder dat daartoe enige kennisgeving aan de pandgever is vereist.
- 2.16 Indien de pandgever tekortschiet in de nakoming van enige verplichting uit hoofde van de akte of deze algemene voorwaarden is hij in verzuim door het enkele feit van niet-nakoming, zonder dat daartoe enige ingebrekestelling is vereist.
- 2.17 Indien de debiteur en/of de pandgever in zijn/hun verplichtingen jegens de bank tekortschiet(en) of de bank goede grond heeft te vrezen dat in die verplichtingen zal worden tekortgeschoten danwel indien de bank tot inning van vorderingen en/of verkoop van een of meer goederen wenst over te gaan, is de pandgever verplicht alle door de bank gewenste medewerking te verlenen en de goederen voor zijn rekening af te leveren of te doen afleveren, op de door de bank aan te geven plaats.
- 2.18 De bank is niet gehouden aan de pandgever, de debiteur, dan wel aan degene(n) die op de goederen een beperkt zakelijk recht heeft/hebben gevestigd of daarop beslag heeft/hebben gelegd, mededeling te doen van het voornemen tot verkoop van een of meer goederen en/of inning van vorderingen, noch van de verkoop van goederen.
- 2.19
- a1. Verkoop van een of meer goederen door de bank geschiedt in het openbaar naar de plaatselijke gewoonten en op de gebruikelijke voorwaarden.
  - a2. Voor zover aan de bank goederen zijn verpand welke op een markt of beurs verhandelbaar zijn kan de bank de verkoop van een of meer goederen doen geschieden op een markt door tussenkomst van een makelaar in het vak resp. op een beurs door tussenkomst van een bevoegde tussenpersoon, overeenkomstig de regels en gebruiken welke aldaar voor een gewone verkoop gelden.
  - b1. Slechts de bank kan de president van de rechtbank verzoeken te bepalen dat een of meer goederen zullen worden verkocht op een andere wijze dan hiervoor is bepaald.
  - b2. De bank kan de president van de rechtbank verzoeken te bepalen dat een of meer goederen aan de bank als koopster zullen verblijven voor een door de president van de rechtbank vast te stellen bedrag.
  - b3. Nadat de bank bevoegd is geworden tot verkoop over te gaan kunnen de bank en de pandgever, met medewerking van eventuele beperkt gerechtigden en eventuele beslagleggers, een afwijkende wijze van verkoop van een of meer goederen overeenkomen.
    - c1. De bank heeft het recht goederen voor rekening van de pandgever te brengen of te doen brengen naar de plaats van verkoop of van feitelijke levering;
    - c2. De bank heeft het recht een voorgenomen of aangevangen verkoop af te gelasten en op een later tijdstip tot verkoop over te gaan.

- 2.20 a. Indien roerende zaken welke volgens de verkeersopvatting bestemd zijn een bepaalde onroerende zaak duurzaam te dienen, welke zaken door hun vorm als zodanig zijn te herkennen en/of die machinerieën of werktuigen welke bestemd zijn om daarmee in een bepaalde daartoe ingerichte fabriek of werkplaats een bedrijf uit te oefenen, aan de bank zijn verpand voor vorderingen waarvoor ook ten behoeve van de bank hypotheek is gevestigd op de desbetreffende onroerende zaak, fabriek of werkplaats of een daarop rustend beperkt recht, heeft de bank het recht het hypothecair onderpand en de desbetreffende verpande zaken tezamen volgens de voor hypotheek geldende regels te executeren.
- b. De bank kan het onder a bedoelde beding doen inschrijven in de registers waarin de desbetreffende hypotheek is ingeschreven, onder vermelding van de pandrechten waarop het beding betrekking heeft.
- 2.21 Indien aan de bank vordering(en) op resp. recht(en) jegens derde(n) is/zijn verpand en deze derde(n) niet door mede-ondertekening van de akte of een aparte verklaring heeft/hebben verklaard van het pandrecht kennis te dragen, is de bank te allen tijde bevoegd aan bedoelde derde(n) van het pandrecht mededeling te doen danwel dit pandrecht door bedoelde derde(n) te doen erkennen, op de door de bank gewenste wijze.
- 2.22 a. Indien de debiteur met zijn verplichtingen waarvoor het pandrecht is verleend in gebreke blijft is de bank bevoegd zonder nadere kennisgeving aan de pandgever - tot opzegging, opeising en invordering van verpande vorderingen - zowel hoofdsommen als renten en kosten - en uitoefening van verpande rechten over te gaan en daarvoor kwijting te geven en/of aan de bank verpande toonderstukken te verkopen.
- b. De pandgever is verplicht op eerste verzoek aan de bank ter hand te stellen alle (bewijs-) middelen welke door de bank nodig worden geacht voor het incasseren van vorderingen.
- c. De bank is bevoegd - zonder de pandgever daarin te kennen - alle gerechtelijke en buitengerechtelijke maatregelen te nemen welke zij voor de inning van vorderingen en uitoefening van rechten nodig acht, met de schuldenaar/ schuldenaren van de vordering(en) resp. degene(n) jegens wie rechten geldend kunnen worden gemaakt, dadingen, schikkingen of akkoorden aan te gaan of regelingen te treffen, alle rechten uit te oefenen ten aanzien van alle aan de vordering(en) verbonden en onder het pandrecht begrepen zekerheden, zoals bankgaranties, hypotheeken, borgtochten, pandrechten en andere zekerheden, kortom al datgene te verrichten dat de pandgever zelf zou hebben kunnen doen indien hij de vordering(en) en rechten niet zou hebben verpand. Aan de bank is onherroepelijk volmacht verleend een beroep te doen op de hiervoor bedoelde garanties en borgtochten.
- 2.23 De bank is bevoegd de netto-opbrengsten van verkochte goederen danwel van geïncasseerde vorderingen danwel van uitgeoefende rechten, te verrekenen met de schulden van de debiteur aan de bank. De bank bepaalt de wijze waarop deze netto-opbrengsten met de verschillende schulden van de debiteur worden verrekend.

Artikel 3. Bepalingen van bijzondere aard

A. Inventaris/voorraden (handel, industrie, dienstverlening, vrije beroepen)

Indien inventaris en voorraden aan de bank zijn verpand, geldt voorts:

1.
  - a. Het pandrecht strekt zich uit tot de zaken welke bij de ondertekening van de akte deel uitmaken van het bedrijf en tot de zaken welke in de toekomst deel zullen uitmaken van het bedrijf.
  - b. Indien op zaken een eigendomsvoorbehoud rust is de pandgever verplicht de betaling van de desbetreffende zaken te verrichten binnen de overeengekomen of gebruikelijke termijn.
2.
  - a. De pandgever is verplicht zo vaak de bank dit wenst op eerste verzoek van de bank terstond aan de bank lijsten te zenden, waarop de aan de bank verpande zaken zijn omschreven. Aan de bank kan niet worden tegengeworpen dat zaken welke niet op een lijst zijn vermeld, niet aan de bank zijn verpand.
  - b. De pandgever zal op eerste verzoek van de bank terstond aan haar overleggen de bescheiden welke betrekking hebben op aan de bank verpande zaken.
3.
  - a. De pandgever mag tot opzegging de zaken onder zich houden en uitsluitend gebruiken overeenkomstig hun bestemming.
  - b. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om zaken behorende tot de voorraden te verkopen, voor zover dat voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk is. Zo lang de pandgever van deze bevoegdheid gebruik mag maken eindigt het pandrecht met betrekking tot de tot de voorraden behorende zaken welke door de pandgever worden verkocht indien en zodra die zaken zijn verkocht en geleverd.
  - c. De in dit artikel vermelde bevoegdheden eindigen terstond nadat deze door de bank aan de pandgever zijn opgezegd. Na opzegging dienen de zaken terstond aan de bank ter beschikking te worden gesteld en – indien de bank dit wenst – door de pandgever terstond te worden gebracht naar de door de bank aan te geven plaats.
4.
  - a. De opbrengsten van de verkochte voorraden moeten bij de bank worden gestort of worden bijgeschreven op een rekening ten name van de debiteur bij de bank.
  - b. De bank kan aan de pandgever toestaan de opbrengst geheel of gedeeltelijk in zijn bedrijf te besteden op de door de bank aangegeven wijze.

B. Bepaalde zaken

Indien bepaalde zaken, welke de pandgever tot opzegging onder zich houdt, aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1. De pandgever mag de zaak/zaken onder zich houden en uitsluitend gebruiken overeenkomstig haar/hun bestemming. Deze bevoegdheid eindigt terstond nadat deze door de bank aan de pandgever is opgezegd. Na opzegging dient/dienen de zaak/zaken terstond aan de bank ter beschikking te worden gesteld en – indien de bank dit wenst – door de pandgever terstond te worden gebracht naar de door de bank aan te geven plaats.
2. Voor het geval zaken bestaan uit demonteerbare opstallen is de bank na opzegging van de bevoegdheid tot gebruik aan de pandgever bevoegd de zaken op kosten van de pandgever te doen afbreken en de afkomende materialen tot zich te nemen, nadat de eventueel zich daarin bevindende zaken welke niet aan de bank zijn verpand eruit verwijderd en zo nodig voor rekening van de pandgever elders opgeslagen zijn.

C. Rechten uit levens-, ongevallen- en arbeidsongeschiktheids-verzekeringen en spaarpolissen

Indien rechten uit levens-, ongevallen-, en/of arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en/of spaarpolissen aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1. De pandgever is verplicht alle premies en kosten ter zake van de verzekeringen stipt te voldoen.
2. Door de pandgever is aan de bank onherroepelijk volmacht verleend om gedurende het bestaan van het pandrecht alle beschikkingshandelingen welke de bank gewenst mocht achten te verrichten, daaronder begrepen het afkopen, belenen en/of premievrijmaken van de (spaar)polis(sen) en – voor zover mogelijk – het aanwijzen van begunstigde(n)/bevoordeelde(n)/rechthebbende(n), alsmede tot het in ontvangst nemen van- en het geven van kwijting voor alle door de in de akte genoemde verzekeringsmaatschappij(en) op de (spaar)polis(en) verschuldigde uitkeringen, teneinde met de aldus ontvangen bedragen te verrekenen al hetgeen de bank van de debiteur te vorderen heeft of mocht hebben.
3. Als bewijs van hetgeen de bank ten tijde van uitkering van een verzekerd bedrag van de debiteur te vorderen heeft zal tegenover de in de akte genoemde verzekeringsmaatschappij(en) uitsluitend gelden de schriftelijke opgave van de bank.

D. Vorderingen op derden

Indien vorderingen op derden aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1. Het pandrecht strekt zich uit tot vorderingen die bij het ondertekenen van de akte bestaan of die rechtstreeks zullen worden verkregen uit op dat moment bestaande rechtsverhoudingen en nog niet bestaande rechtsverhoudingen.
2. De pandgever is verplicht vorderingen op derden op eerste verzoek onmiddellijk na hun ontstaan op pandlijsten te vermelden en deze pandlijsten met de daaraan gehechte bescheiden terstond na ondertekening door of namens de pandgever te zenden danwel te overhandigen aan de bank.
3. De bank is bevoegd:
  - a. alle gegevens en bescheiden welke op de vorderingen betrekking hebben bij de schuldenaren van de vorderingen op te vragen;
  - b. zichzelf aan te wijzen als bankinstelling waaraan de schuldenaren van de vorderingen het door hen verschuldigde moeten voldoen;
  - c. de vorderingen te incasseren of te doen incasseren;
  - d. kwijting te geven voor alle betalingen betreffende de vorderingen.
4. De bank heeft het recht zich te allen tijde van het verloop van de vorderingen op de hoogte te stellen door onderzoek van de administratie van de pandgever. De pandgever is verplicht hieraan mee te werken en aan de bank alle door haar gewenste informatie en inzagen te verschaffen.
5. De pandgever wijst aan en is verplicht aangewezen te houden de bank resp. de correspondentbanken van de bank in het buitenland, als instellingen waaraan de schuldenaren van de vorderingen hun betalingen moeten verrichten door storting of overboeking, ten gunste van een door de bank aan te wijzen rekening.
6.
  - a. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om vorderingen te incasseren of te doen incasseren, voor zover dat voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk is. De pandgever is verplicht de schuldenaren van de vorderingen te verzoeken betalingen te doen door storting of overboeking ten gunste van een rekening van de debiteur bij de bank danwel bij een van de andere onder 5 genoemde bankinstellingen. Zo lang de pandgever van deze bevoegdheid gebruik mag maken eindigt het pandrecht met betrekking tot die vorderingen welke de pandgever heeft geïncasseerd of heeft doen incasseren indien en zodra die vorderingen zijn geïnd en betaling van die vorderingen heeft plaatsgevonden overeenkomstig het hiervoor bepaalde.
  - b. De in dit artikel vermelde bevoegdheid eindigt terstond nadat deze door de bank aan de pandgever is opgezegd.

E. Hypothecaire vordering

Indien een vordering waarvoor hypotheek is gevestigd aan de bank is verpand, geldt voorts:

1. Onder de in de akte bedoelde zekerheden is uitdrukkelijk begrepen het pandrecht op alle rechten en vorderingen op vergoedingen en uitkeringen welke in de plaats treden van de hypothecair verbonden registergoederen - daaronder begrepen vorderingen wegens waardevermindering - jegens de maatschappij, bij wie de hypothecair verbonden zaken verzekerd zijn, en/of jegens derden.
2. De bank is bevoegd - en voor zover nodig is aan de bank onherroepelijk volmacht verleend - de hypothecair verbonden registergoederen alsmede de roerende zaken welke bestemd zijn om de hypothecair verbonden onroerende zaak duurzaam te dienen en waarop ten behoeve van de hypotheekhouder een pandrecht rust, op de in de wet aangegeven wijze te verkopen, alle overige aan de pandgever als hypothecaire schuldeiser toekomende rechten en bevoegdheden uit te oefenen, volmacht tot vervallenverklaring te verlenen, het pandrecht uit te oefenen op alle vorderingen tot vergoeding welke in de plaats van het verbonden goed treden danwel alle vorderingen ter zake welke aan de pandgever zijn verpand of gecedeerd te incasseren en daarvoor kwijting te geven.
3. De bank zal de door haar geïncasseerde vorderingen tot vergoeding te harer keuze aanwenden:
  - a. tot verrekening met de schulden van de debiteur aan de bank;
  - b. tot herstel of wederopbouw van de onder 2 bedoelde registergoederen en/of zaken.
4. De bank is bevoegd van haar pandrecht mededeling te doen aan de maatschappij bij wie de onder 2 bedoelde registergoederen en/of roerende zaken verzekerd zijn, op de wijze als de bank nodig zal achten.
5. Door de pandgever is aan de bank onherroepelijk volmacht verleend om met de hypothecaire schuldenaar/ schuldenaren overeen te komen, dat de verpande vordering(en) opeisbaar zijn of eerder opeisbaar worden, al dan niet met inachtneming van een door de bank te bepalen opzegtermijn.
6. De bank is bevoegd om mede namens de pandgever van zowel het pandrecht als de beëindiging daarvan aantekening te doen stellen in de openbare registers, waarin het recht van hypotheek betreffende de verpande vordering(en) is ingeschreven.

F. Afbraak- of vergoedingsrecht inzake op gepachte grond gestichte opstallen

Indien een afbraak- en/of vergoedingsrecht inzake op gepachte grond gestichte opstallen aan de bank is/zijn verpand geldt voorts:

1. Indien aan de bank het recht is verpand opstallen van de pachtgrond af te scheiden, te verwijderen en zich toe te eigenen is de bank gerechtigd deze handelingen zelf te verrichten of te doen verrichten, voor rekening van de pandgever en de aldus vrijkomende zaken te verkopen en de netto-opbrengst te verrekenen met de schulden van de debiteur aan de bank.
2. De pandgever is verplicht de door hem op de gepachte grond gestichte opstallen en de aan, op of in op gepachte grond staande opstallen aangebrachte bouwkundige voorzieningen, te verzekeren en verzekerd te houden overeenkomstig het in deze algemene voorwaarden bepaalde.

G. Vergoedingsrecht inzake op gehuurde grond gestichte opstallen en/of inzake bouwkundige voorzieningen

Indien een dergelijk vergoedingsrecht aan de bank is verpand geldt voorts:

De pandgever is verplicht de door hem op gehuurde grond gestichte opstallen en/of aan, op of in gehuurde opstallen aangebrachte bouwkundige voorzieningen te verzekeren en verzekerd te houden overeenkomstig het in deze algemene voorwaarden bepaalde.

H. Effecten

Indien effecten aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1. Bij ruiling van- en/of herbelegging in effecten en in alle andere gevallen waarin vervanging plaats heeft van effecten, strekt het pandrecht zich mede uit tot alle aan de bank afgegeven of aan haar ter beschikking gestelde vervangende effecten.
2.
  - a. De bank is bevoegd om bij uitloting van- of terugbetaling op effecten bedragen te innen en daarvoor kwijting te geven.
  - b. De bank zal de ontvangen bedragen naar haar keuze aanwenden:
    - tot verrekening met de schulden van de debiteur aan de bank;
    - voor de aankoop van door de pandgever of - indien deze niet bereikbaar is - door de bank aan te wijzen nieuwe effecten, welke bij de bank of bij de in de akte genoemde andere (bank)instelling worden gedeponeerd en zullen gelden als aan de bank te zijn verpand onder de in de akte en deze algemene voorwaarden vervatte bepalingen.

3. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om coupons, dividendbewijzen en claims van de effecten te lichten, mits de pandgever dit aanvraagt ten minste twee werkdagen voor de datum, waarop deze betaal- respectievelijk verkoopbaar zijn. Deze bevoegdheid eindigt terstond nadat deze door de bank aan de pandgever is opgezegd. Indien de pandgever van deze bevoegdheid geen gebruik maakt, danwel indien deze door de bank is opgezegd, is de bank gerechtigd coupons, dividendbewijzen en claims te verkopen en de netto-opbrengst te verrekenen met de schulden van de debiteur aan de bank.
4. Indien de bank wenst over te gaan tot verkoop is zij bevoegd uitlevering te vorderen van effecten welke in verzameldepots zijn gedeponneerd en de uitgeleverde effecten danwel effecten van de desbetreffende soort en hoeveelheid na verkoop overeenkomstig het bepaalde in deze algemene voorwaarden te doen leveren door bijschrijving als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer.
5. De bank is bevoegd effecten te herverpanden tot een zodanige omvang als de bank zelf nodig heeft als zekerheid voor hetgeen zij op het moment van herverpanding van de debiteur te vorderen heeft of kan krijgen en de herverpande effecten onmiddellijk na aflossing van de schulden van de debiteur aan de bank uit de herverpanding te ontslaan.

I. Aandelen op naam

Indien aandelen op naam aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1. De bank is bevoegd:
  - a. haar pandrecht te doen betekenen of daarvan kennis te geven aan de vennootschap, waarvan de in de akte genoemde aandelen daarin aan de bank zijn verpand, indien de akte niet door die vennootschap is mede-ondertekend ten bewijze van erkenning van het pandrecht;
  - b. een notarieel gewaarmerkt afschrift van de akte aan de vennootschap af te geven. De pandgever is verplicht op eerste verzoek van de bank een afschrift als hiervoor bedoeld op de door de bank gewenste wijze te laten waarmerken;
  - c. door de vennootschap aantekening van het pandrecht te laten stellen in het aandeelhoudersregister waarin de verpande aandelen zijn ingeschreven;
  - d. indien aan de bank zijn verpand aandelen in een naamloze vennootschap en zulks in de statuten van die vennootschap is bepaald: de aandeelbewijzen aan de vennootschap af te geven teneinde van het pandrecht op de aandeelbewijzen een aantekening te doen stellen van het pandrecht en vervolgens deze aandeelbewijzen van de vennootschap terug te ontvangen en onder berusting van de bank te houden.
2. Indien van de in pand gegeven aandelen blijkt uit aandeelbewijzen is de pandgever verplicht deze aandeelbewijzen bij de ondertekening van de akte aan de bank ter hand te stellen.
3. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om dividenden op de aandelen te innen. Deze bevoegdheid eindigt terstond nadat deze door de bank aan de pandgever is opgezegd. Indien de pandgever van deze bevoegdheid geen gebruik maakt, danwel indien deze door de bank is opgezegd, is de bank gerechtigd dividenden op de aandelen te innen en de netto-opbrengst te verrekenen met de schulden van de debiteur aan de bank.
4.
  - a. De bank is bevoegd om bij gehele of gedeeltelijke terugbetaling van het aandelenkapitaal de uit te keren bedragen in ontvangst te nemen en daarvoor kwijting te geven.
  - b. De bank zal de aldus ontvangen bedragen naar haar keuze:
    - aanwenden tot verrekening met de schulden van de debiteur aan de bank;
    - voor de pandgever onder zich houden, welke bedragen door de enkele daad van ontvangst zullen zijn geacht door de pandgever aan de bank te zijn verpand en door de bank in pand te zijn aangenomen, onder de in de akte en deze algemene voorwaarden vervatte bepalingen. De pandgever is verplicht op eerste vordering van de bank de door de bank gewenste akte te ondertekenen, waarin laatstbedoelde verpanding is vastgelegd.
5. De pandgever mag slechts met voorafgaande schriftelijke toestemming van de bank in de algemene vergadering van aandeelhouders stemmen voor een voorstel tot verdere uitgifte van aandelen, een voorstel tot uitkering van dividenden en/of een voorstel tot statutenwijziging.

J. Certificaten

Indien certificaten aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1. De bank is bevoegd:
  - a. haar pandrecht te doen betekenen aan het administratiekantoor, dat de aan de bank verpande certificaten administreert, indien de akte niet door dat administratiekantoor is mede-ondertekend ten bewijze van erkenning van het pandrecht;
  - b. door het administratiekantoor aantekening van het pandrecht te laten stellen in het register waarin de verpande certificaten zijn ingeschreven.

2. Indien van de in pand gegeven certificaten blijkt uit aan de pandgever afgegeven stukken is de pandgever verplicht deze stukken bij de ondertekening van de akte aan de bank ter hand te stellen.
3. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om dividenden op de certificaten te innen. Deze bevoegdheid eindigt terstond nadat deze door de bank aan de pandgever is opgezegd. Indien de pandgever van deze bevoegdheid geen gebruik maakt, danwel indien deze door de bank is opgezegd, is de bank gerechtigd dividenden op de certificaten te innen en de netto-opbrengst te verrekenen met de schulden van de debiteur aan de bank.
4.
  - a. De bank is bevoegd om bij gehele of gedeeltelijke terugbetaling van de hoofdsommen van de certificaten de uit te keren bedragen in ontvangst te nemen en daarvoor kwijting te geven.
  - b. De bank zal de aldus ontvangen bedragen naar haar keuze:
    - aanwenden tot verrekening met de schulden van de debiteur aan de bank;
    - voor de pandgever onder zich houden, welke bedragen door de enkele daad van ontvangst zullen zijn geacht door de pandgever aan de bank te zijn verpand en door de bank in pand te zijn aangenomen, onder de in de akte en deze algemene voorwaarden vervatte bepalingen. De pandgever is verplicht op eerste vordering van de bank de door de bank gewenste akte te ondertekenen, waarin laatstbedoelde verpanding is vastgelegd.
5. Het pandrecht op de certificaten strekt zich uit tot alle aan de certificaten verbonden rechten en zekerheden, met name daaronder begrepen de rechten bedoeld in titel 9 afdeling 3 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. De bank is gerechtigd met betrekking tot de verpande certificaten al datgene te verrichten wat de pandgever had kunnen doen indien hij de certificaten niet aan de bank zou hebben verpand.

K. Software en auteursrechten

Indien software en auteursrechten aan de bank zijn verpand geldt voorts:

1.
  - a. Het pandrecht strekt zich uit tot de software welke bij het ondertekenen van de akte deel uitmaakt van het bedrijf.
  - b. Het pandrecht op software, welke in de toekomst deel zal gaan uitmaken van het bedrijf, wordt gevestigd door registratie van door of namens de pandgever getekende pandlijsten.
2.
  - a. De pandgever is verplicht software onmiddellijk nadat deze deel is gaan uitmaken van het bedrijf op pandlijsten te vermelden en deze pandlijsten met de daaraan gehechte bescheiden terstond na ondertekening door of namens de pandgever te zenden danwel te overhandigen aan de bank.
  - b. De pandgever zal op eerste verzoek van de bank de software terstond aan de bank afgeven.
3.
  - a. De pandgever levert geen sourcecodes met betrekking tot de software uit aan derden, personeel van de pandgever daaronder begrepen, tenzij dit geschiedt met schriftelijke toestemming van de bank, die aan deze toestemming de eis kan verbinden dat door de pandgever en bedoelde derde(n) een door de bank schriftelijk goedgekeurde bewaarnemingsovereenkomst wordt getekend.
  - b. De pandgever levert object-codes met betrekking tot de software slechts uit aan derden, personeel van de pandgever daaronder begrepen, voor zover dat voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk is.
4. De pandgever is verplicht door derden, personeel van de pandgever daaronder begrepen, van wie de pandgever zich bedient, een door de bank schriftelijk goedgekeurde schriftelijke verklaring te laten ondertekenen met betrekking tot:
  - geheimhouding van alle op de software betrekking hebbende gegevens;
  - het niet gerechtigd zijn met betrekking tot de software enige activiteit te ondernemen met of bij derden;
  - de afstanddoening van alle intellectuele rechten met betrekking tot de software, verbeteringen en/of uitbreidingen daarvan en/of nieuw ontwikkelde software.
5. De pandgever zal geen sourcecodes aan derden uitleveren of doen uitleveren en zal object-codes voorzien van interne beveiligingen tegen onbevoegd gebruik van de software.
6.
  - a. De pandgever zal maatregelen treffen om onbevoegd gebruik, kopiëren en/of exploiteren van de software door derden te voorkomen.
  - b. De pandgever is verplicht en de bank is gerechtigd voor rekening van de pandgever om zowel in als buiten rechte alle maatregelen te nemen welke de bank nodig oordeelt teneinde het onbevoegd gebruiken, kopiëren en/of exploiteren van software door derden te doen beëindigen.
7. De pandgever draagt ervoor zorg dat steeds de laatste release van alle software - source-code, object-code en documentatie - bij de bank aanwezig is.

8.
  - a. De pandgever mag tot opzegging de software onder zich houden en uitsluitend gebruiken overeenkomstig haar bestemming. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om software te verkopen of aan derden tegen vergoeding in licentie of in bruikleen te geven voor zover dat voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk is. Indien de pandgever van deze bevoegdheid gebruik maakt is hij verplicht op eerste verzoek aan de bank te verpanden en verleent hij aan de bank onherroepelijk volmacht aan zichzelf te verpanden de vorderingen van de pandgever op bedoelde derden, op de wijze en onder de voorwaarden die de bank wenst. Zo lang de pandgever van deze bevoegdheid gebruik mag maken, eindigt het pandrecht met betrekking tot de software, welke door de pandgever wordt verkocht indien en zodra de software is verkocht en geleverd. Ten aanzien van software waarvan aan derden licentie- of gebruiksrechten zijn verleend behoudt de bank zich alle rechten als pandhoudster voor.
  - b. De in dit artikel vermelde bevoegdheden van de pandgever eindigen terstond nadat deze door de bank aan de pandgever zijn opgezegd.
  - c. De bank is bevoegd aan derden aan wie licentie- of gebruiksrechten ten aanzien van software zijn verleend van haar pandrecht mededeling te doen, op de wijze als de bank nodig zal achten.
9.
  - a. De opbrengst van de verkochte software en de opbrengst voortvloeiende uit het verlenen van licentie- en gebruiksrechten van software aan derden moeten bij de bank worden gestort of worden bijgeschreven op een rekening ten name van de debiteur bij de bank.
  - b. De bank kan aan de pandgever toestaan opbrengsten geheel of gedeeltelijk in zijn bedrijf te besteden op de door de bank aangegeven wijze.
10. Indien software door de bank is verkocht zal de pandgever op eerste verzoek van de bank of van de koper(s) onvoorwaardelijk al het mogelijke doen om de koper(s) in staat te stellen te onderhandelen met derden die software in licentie of in bruikleen hebben.
11. De pandgever doet afstand van het recht als bedoeld in artikel 25 van de Auteurswet om zich te verzetten tegen wijzigingen in software.

L. Octrooi

Indien een octrooi aan de bank is verpand geldt voorts:

1. Door de bank is aan de pandgever tot opzegging de bevoegdheid verleend om een octrooi ten nutte te maken in zijn bedrijf of een octrooi te exploiteren waaronder niet is begrepen de vervreemding van een octrooi. De pandgever is verplicht op eerste verzoek aan de bank te verpanden zijn rechten en vorderingen jegens derde(n) uit hoofde van aan die derde(n) verleende licenties of andere rechten met betrekking tot een octrooi. Vervreemding van een octrooi is slechts toegestaan met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bank, die bevoegd is aan een dergelijke toestemming voorwaarden te verbinden. De in dit artikel vermelde bevoegdheid eindigt terstond nadat deze door de bank aan de pandgever is opgezegd.
2. De bank is bevoegd:
  - a. ingeval van verkoop door de bank als pandhoudster de verkoop te doen geschieden overeenkomstig het bepaalde in artikel 42 van de Rijsoctrooiwet, danwel overeenkomstig enige daarvoor in de plaats tredende wettelijke bepaling;
  - b. van het pandrecht aantekening te doen stellen in het Octrooiregister, gehouden bij de Octrooiraad te Rijswijk.

M. Leveringsrechten en rechten uit koopovereenkomst

Indien het recht op levering van een of meer zaken en alle vorderingen en rechten uit de desbetreffende koopovereenkomst aan de bank zijn verpand, geldt voorts, dat de bank bevoegd is om het aan haar verpande leveringsrecht te harer keuze hetzij uit te oefenen hetzij te verkopen overeenkomstig het in deze algemene voorwaarden bepaalde.

N. Rechten jegens derden met betrekking tot zaken welke zich bij derden bevinden

Indien het pandrecht betrekking heeft op zaken welke zich bij derden bevinden geldt voorts:

1.
  - a. Het pandrecht op rechten jegens derden met betrekking tot zaken welke zich bij derden bevinden strekt zich uit tot die rechten, welke bij het ondertekenen van de akte bestaan of rechtstreeks zullen worden verkregen uit een op dat moment bestaande rechtsverhouding.
  - b. Het pandrecht op rechten jegens derden als onder a bedoeld welke ontstaan na het ondertekenen van de akte danwel welke rechtstreeks zullen worden verkregen uit rechtsverhoudingen, welke na het ondertekenen van de akte ontstaan, wordt gevestigd door registratie van door of namens de pandgever getekende pandlijsten.
2. De pandgever is verplicht rechten jegens derden als hiervoor bedoeld onmiddellijk na hun ontstaan op pandlijsten te vermelden en deze pandlijsten terstond na ondertekening door of namens de pandgever te zenden danwel te overhandigen aan de bank.
3. De pandgever is verplicht de op de zaken betrekking hebbende opslag- en/of bewaargevingsbewijzen op eerste verzoek van de bank aan haar ter hand te stellen.

4.
  - a. De pandgever is verplicht op eerste verzoek van de bank de bewaarder van de zaken opdracht te geven de zaken aan de bank of aan een door haar aangewezen derde af te geven.
  - b. Door de pandgever is aan de bank onherroepelijk volmacht verleend de onder a bedoelde opdracht te geven.
  - c. De bank is bevoegd van haar pandrecht mededeling te doen aan derden, bij wie zaken zijn opgeslagen of aan wie zaken in bewaring zijn gegeven, op de wijze als de bank nodig zal achten.
5. De bank is bevoegd om alle rechten met betrekking tot de verpande zaken uit te oefenen en vorderingen geldend te maken welke de pandgever heeft jegens derden, bij wie zaken zijn opgeslagen of aan wie zaken in bewaring zijn gegeven.

Artikel 4. Einde van het pandrecht

Indien tussen de bank en de debiteur geen rechtsverhouding (meer) bestaat waaruit schulden jegens de bank zijn en/of kunnen ontstaan, eindigt het pandrecht. Afstanddoening van het pandrecht door de bank kan slechts blijken uit een schriftelijke verklaring van de bank jegens de pandgever, inhoudende dat het pandrecht is geëindigd. De bank kan door opzegging het aan haar verleende pandrecht geheel of gedeeltelijk beëindigen.

Artikel 5. Vertegenwoordigingsbevoegdheid

Is de pandgever een rechtspersoon, een vennootschap onder firma of een maatschap of is de akte ondertekend door meer pandgevers, dan wordt iedere bestuurder, vennoot, maat of pandgever geacht volmacht te hebben om alle (rechts-) handelingen te verrichten ter uitvoering van of in verband met het in de akte en deze algemene voorwaarden bepaalde.

Artikel 6. Kosten

Alle kosten verband houdende met het pandrecht en de daaromtrent gemaakte bepalingen, met inbegrip van kosten van registratie, incasso en administratie, kennisgeving, betekening of erkenning, kosten van gerechtelijke en buitengerechtelijke invordering en maatregelen, komen ten laste van de pandgever.

Artikel 7. Wijziging voorwaarden

De bank is bevoegd deze algemene voorwaarden te wijzigen. Indien de bank wijziging brengt in deze algemene voorwaarden is een dergelijke wijziging tussen partijen eerst van kracht drie maanden nadat de pandgever door de bank schriftelijk van de wijziging in kennis is gesteld.

Artikel 8. Woonplaats

De pandgever die niet zijn feitelijke dan wel geen bekende woonplaats heeft in een gemeente in Nederland wordt geacht woonplaats te hebben gekozen ten kantore van de bank, alwaar alle bescheiden, exploiten enzovoorts voor hem bestemd door de bank bezorgd of betekend kunnen worden.

Artikel 9. Algemene voorwaarden

Voor zover in deze algemene voorwaarden betreffende verpanding daarvan niet is afgeweken zijn voorts van toepassing de algemene voorwaarden, geldende in het verkeer tussen de bank en haar cliënten.

Artikel 10. Citeertitel

Deze algemene voorwaarden kunnen worden aangehaald als 'Algemene Voorwaarden voor Verpanding van F. van Lanschot Bankiers N.V.

's-Hertogenbosch, september 2012

5. Algemene Voorwaarden F. van Lanschot Bankiers N.V.

Wij zijn ons als bank bewust van onze maatschappelijke functie. Wij willen een betrouwbare, dienstbare en transparante bank zijn. Daarom houden wij zo goed mogelijk rekening met de belangen van al onze klanten, medewerkers, aandeelhouders, andere kapitaalverschaffers en de samenleving als geheel.

Deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) zijn in overleg tussen de Nederlandse Vereniging van Banken en de Consumentenbond opgesteld. Dit is gebeurd in het kader van de Coördinatiegroep Zelfreguleringsoverleg van de Sociaal-Economische Raad. Ook is er overleg geweest met VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland en ONL voor Ondernemers.

De ABV zijn in gebruik vanaf 1 maart 2017. De tekst is op 29 augustus 2016 door de Nederlandse Vereniging van Banken neergelegd onder nummer 60/2016 bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam.

Artikel 1. Toepasselijkheid

De ABV gelden voor alle producten en diensten en de hele relatie tussen u en ons. Regels die speciaal voor een product of dienst gelden, vindt u in de daarvoor geldende overeenkomst of de daarbij behorende bijzondere voorwaarden.

1. In deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) staan basisregels waaraan wij ons moeten houden en u ook. Deze gelden voor alle producten en diensten die u van ons afneemt of zal afnemen en de hele relatie die u met ons heeft of zal hebben. Het gaat hier om rechten en verplichtingen van u en van ons.
2. Voor onze dienstverlening sluit u een of meer overeenkomsten met ons voor producten of diensten die u bij ons afneemt. Als er in de overeenkomst een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV.
3. Als u voor een product of dienst een overeenkomst sluit, kunnen er bij de overeenkomst bijzondere voorwaarden horen. In die bijzondere voorwaarden staan regels die speciaal gelden voor dat product of die dienst.
Een voorbeeld van bijzondere voorwaarden:
Het kan zijn dat u een overeenkomst sluit om een betaalrekening te openen. Bij die overeenkomst kunnen dan bijzondere voorwaarden voor betalen horen.

Als er in de bijzondere voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV. Maar als u een consument bent, kan die bepaling geen rechten of bescherming verminderen die de ABV aan u toekennen.

4. Verder geldt:
  - a) Het kan zijn dat u zelf ook algemene voorwaarden gebruikt (bijvoorbeeld als u een onderneming heeft). Dan gelden de ABV en niet uw eigen algemene voorwaarden. Uw eigen algemene voorwaarden gelden alleen als wij dat schriftelijk met u afspreken.
  - b) Het kan zijn dat u (ook) een relatie heeft met een buitenlandse vestiging van ons. Deze kan lokale voorwaarden hebben, bijvoorbeeld omdat die beter aansluiten bij de wetgeving die in dat land geldt. Als er in die lokale voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met een bepaling in de ABV of een bepaling in de Nederlandse bijzondere voorwaarden, dan gaan op dat punt de lokale voorwaarden voor.

Artikel 2. Zorgplicht

Wij hebben een zorgplicht. U bent ook zorgvuldig tegenover ons en u mag van onze dienstverlening geen misbruik maken.

1. Wij zijn bij onze dienstverlening zorgvuldig en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met uw belangen. Dit doen wij op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Deze belangrijke regel geldt altijd. Andere regels in de ABV of in de voor producten of diensten geldende overeenkomsten en de daarbij behorende bijzondere voorwaarden kunnen dit niet veranderen.

Wij streven naar begrijpelijke producten en diensten. Ook streven wij naar begrijpelijke informatie over die producten en diensten en de risico's ervan.

2. U bent zorgvuldig tegenover ons en houdt zo goed mogelijk rekening met onze belangen. U werkt eraan mee dat wij onze dienstverlening correct kunnen uitvoeren en aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Hiermee bedoelen wij niet alleen onze verplichtingen tegenover u, maar bijvoorbeeld ook verplichtingen die wij in verband met onze dienstverlening aan u hebben tegenover toezichthouders of fiscale of andere (nationale, internationale of supranationale) autoriteiten. U geeft ons, als wij daarom vragen, de informatie en documentatie die wij daarvoor nodig hebben. Als het u duidelijk moet zijn dat wij die informatie of documentatie nodig hebben, geeft u die uit uzelf.

U mag onze diensten of producten alleen gebruiken waarvoor ze zijn bedoeld en hiervan geen misbruik (laten) maken. Denkt u bij misbruik bijvoorbeeld aan strafbare feiten of activiteiten die schadelijk zijn voor ons of onze reputatie of die de werking en betrouwbaarheid van het financiële stelsel kunnen schaden.

Artikel 3. Activiteiten en doeleinden

Wij vragen u om informatie om misbruik te voorkomen en risico's te beoordelen.

1. Banken hebben een sleutelrol in het nationale en internationale financiële stelsel. Helaas wordt onze dienstverlening soms misbruikt, bijvoorbeeld voor het witwassen van geld. Wij willen misbruik voorkomen en moeten dit volgens de wet ook doen. Wij hebben hiervoor informatie van u nodig. De informatie kan bijvoorbeeld ook nodig zijn voor de beoordeling van onze risico's of het goede verloop van onze dienstverlening. Daarom informeert u ons, als wij dat vragen, in ieder geval over:
  - a) uw activiteiten en doelen
  - b) waarom u een product of dienst van ons afneemt of wilt afnemen
  - c) hoe u bent gekomen aan geld, waardepapieren of andere zaken die u bij of via ons onderbrengt.

Ook verstrekt u ons alle informatie die wij nodig hebben om te bepalen in welk(e) land(en) u fiscaal inwoner bent.

2. U werkt eraan mee dat wij de informatie kunnen controleren. Bij het gebruik van de informatie houden wij ons aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 4. Niet-openbare informatie

Niet-openbare informatie hoeven wij niet te gebruiken.

1. Bij onze dienstverlening aan u kunnen wij gebruikmaken van informatie die wij van u krijgen. Ook mogen wij bijvoorbeeld informatie gebruiken die openbaar is. Openbare informatie is informatie waarmee iedereen bekend kan zijn, bijvoorbeeld omdat die informatie in de krant staat of op het internet.
2. Het kan zijn dat wij buiten onze relatie met u informatie hebben die niet openbaar is. U mag niet van ons verlangen dat wij deze informatie gebruiken voor onze dienstverlening aan u. Deze informatie kan vertrouwelijk of koersgevoelig zijn. Een voorbeeld:
Het kan zijn dat bij ons vertrouwelijk bekend is dat het met een beursgenoteerde onderneming financieel slecht of juist heel goed gaat. Wij mogen die informatie dan niet gebruiken bij een beleggingsadvies aan u.

Artikel 5. Inschakeling derden

Wij mogen anderen inschakelen. Als wij dit doen, moeten wij zorgvuldig te werk gaan.

1. Wij mogen bij onze dienstverlening anderen inschakelen en werkzaamheden uitbesteden. Als wij dit doen bij de uitvoering van een overeenkomst met u, dan verandert hierdoor niet dat wij uw aanspreekpunt en contractspartij zijn. Een paar voorbeelden:
  - a) Zaken, waardepapieren, effecten of financiële instrumenten kunnen wij door een ander laten bewaren. Wij mogen dit namens u of op eigen naam doen.
  - b) Bij de uitvoering van het betalingsverkeer zijn ook anderen betrokken. Wij kunnen anderen ook inschakelen bij onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld om onze systemen te laten functioneren.

2. Het kan zijn dat u ons een volmacht geeft voor één of meer bepaalde rechtshandelingen. Met die volmacht kunnen wij deze rechtshandelingen namens u verrichten. U bent dan daaraan gebonden. Voor volmachten die wij van u hebben geldt in ieder geval:
  - a) Als bij de uitvoering een wederpartij betrokken is, mogen wij ook zelf als wederpartij optreden.
Een voorbeeld:
Wij hebben uw volmacht om onder andere tegoeden die u bij ons heeft, aan onszelf te verpanden (zie artikel 24 lid 1 ABV). Als wij die volmacht gebruiken, verpanden wij uw tegoeden namens u aan ons.
  - b) Wij mogen de volmacht ook doorgeven aan een ander. Die ander kan dan de volmacht gebruiken. Wij zijn zorgvuldig bij de keuze van de ander aan wie wij de volmacht doorgeven.
  - c) Als onze onderneming (gedeeltelijk) wordt voortgezet door een ander, bijvoorbeeld als gevolg van fusie of splitsing, dan kan die ander ook van de volmacht gebruik maken.
3. Wij kiezen anderen die wij inschakelen met de nodige zorgvuldigheid. Heeft u zelf een ander ingeschakeld of aangewezen, dan zijn de gevolgen van die keuze voor u.

Artikel 6. Risico van verzendingen

Voor wie is het risico van verzendingen?

1. Het kan zijn dat wij in uw opdracht geld verzenden of financiële instrumenten (zoals aandelen of obligaties). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor ons. Als de verzending bijvoorbeeld verloren gaat, vergoeden wij u de waarde.
2. Het kan ook zijn dat wij in uw opdracht andere zaken of waardepapieren verzenden, zoals een eigendomsbewijs van bepaalde goederen (bijvoorbeeld een cognossement). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor u. Veroorzaken wij echter schade doordat wij onzorgvuldig te werk gaan bij de verzending, dan komt die schade voor onze rekening.

Artikel 7. Informatie over u en uw vertegenwoordiger

Wij hebben gegevens nodig over u en uw vertegenwoordiger. Wijzigingen geeft u aan ons door.

1. Informatie
Wij zijn wettelijk verplicht uw identiteit te controleren. Als wij daarom vragen geeft u ons onder meer de volgende informatie:
  - a) Informatie over natuurlijke personen
    - i. voor-en achternamen, geboortedatum, woonplaats en burgerservicenummer.
U werkt mee aan de controle van uw identiteit door ons een geldig identiteitsbewijs te laten zien dat wij hiervoor geschikt vinden, zoals een paspoort.
    - ii. burgerlijke staat en huwelijks- of partnerschapsgoederenregime.
Van die informatie kan afhangen of u voor bepaalde handelingen elkaars toestemming nodig heeft of dat u eventueel gemeenschappelijk vermogen heeft waarop vorderingen verhaalbaar zijn.
  - b) Informatie over zakelijke klanten
rechtsvorm, inschrijvingsnummer in het Handelsregister en/of andere registers, statutaire vestigingsplaats, btw-nummer, inzicht in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur.

U werkt eraan mee dat wij deze informatie kunnen controleren. Wij gebruiken deze informatie bijvoorbeeld voor de nakoming van wettelijke verplichtingen of voor onze dienstverlening aan u.

Ook over uw vertegenwoordiger kunnen wij deze informatie nodig hebben. Uw vertegenwoordiger moet die informatie aan ons geven en eraan meewerken dat wij deze informatie kunnen controleren. Die vertegenwoordiger kan bijvoorbeeld zijn:

- a) een wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige (meestal moeder/vader)
- b) een gevolmachtigde
- c) een bestuurder van een rechtspersoon.

2. Wijzigingen doorgeven

Veranderingen in gegevens over u en uw vertegenwoordiger moeten meteen aan ons worden doorgegeven. Dit is belangrijk voor de uitvoering van onze wettelijke verplichtingen en onze dienstverlening aan u.

Het kan ook zijn dat u eerst geen vertegenwoordiger nodig heeft voor uw bankzaken, maar later wel. Dit moet dan meteen aan ons worden doorgegeven.

Denkt u bijvoorbeeld aan de volgende situaties:

- a) uw vermogen komt onder bewind
- b) u komt onder curatele
- c) u komt in een schuldsaneringsregeling, krijgt (voorlopige) surseance van betaling of gaat failliet, of
- d) u kunt om een andere reden niet zelf alle rechtshandelingen (onaantastbaar) verrichten.

3. Opslaan van informatie

Wij mogen de informatie registreren en bewaren. Soms zijn wij daartoe zelfs verplicht. Ook mogen wij van de documenten waaruit deze informatie blijkt, bijvoorbeeld een paspoort, een kopie maken voor onze administratie. Wij houden ons hierbij aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 8. Handtekening

Waarom willen wij een voorbeeld van uw handtekening?

1. Het kan nodig zijn dat u uw handtekening gebruikt om uw akkoord te geven aan een opdracht of een andere handeling die u met ons verricht. Er zijn handgeschreven handtekeningen en elektronische handtekeningen. Om uw handgeschreven handtekening te kunnen herkennen, willen wij weten hoe deze eruit ziet. Wij kunnen u vragen om een voorbeeld van uw handgeschreven handtekening en daarbij nadere aanwijzingen geven. U voldoet dan hieraan. Dit geldt ook voor uw vertegenwoordiger.
2. Wij mogen op het voorbeeld van uw handtekening afgaan, totdat u ons meedeelt dat uw handtekening is veranderd. Dit geldt ook voor de handtekening van uw vertegenwoordiger.
3. Het kan zijn dat u of uw vertegenwoordiger in verschillende rollen tegenover ons optreedt. Het is namelijk mogelijk zelf klant te zijn en daarnaast vertegenwoordiger van een of meer anderen. Zo kan het zijn dat u zelf als klant een betaalrekening bij ons heeft en u daarnaast van een andere klant een volmacht heeft om van zijn betaalrekening betalingen te doen. Als u of uw vertegenwoordiger in de ene rol een voorbeeld van uw handtekening aan ons geeft, geldt dit voorbeeld ook in alle andere rollen waarin u of uw vertegenwoordiger met ons handelt.

Artikel 9. Vertegenwoordiging en volmacht

U kunt zich door iemand laten vertegenwoordigen maar wij kunnen hieraan regels stellen. Wijzigingen geeft u meteen door. U en uw vertegenwoordiger houden elkaar op de hoogte.

1. Vertegenwoordiging

U kunt zich laten vertegenwoordigen door een gevolmachtigde of andere vertegenwoordiger. Wij kunnen regels en beperkingen stellen aan vertegenwoordiging. Denkt u bijvoorbeeld aan regels over vorm en inhoud van een volmacht. Als uw vertegenwoordiger namens u handelt, bent u daaraan gebonden.

Wij zijn niet verplicht om met uw vertegenwoordiger te (blijven) handelen. Het kan zijn dat wij dit weigeren, bijvoorbeeld wegens:

- a) bezwaar tegen de persoon van de vertegenwoordiger (bijvoorbeeld omdat deze zich misdraagt)
- b) twijfel over de geldigheid of de inhoud van de vertegenwoordigingsbevoegdheid.

Uw gevolmachtigde mag zijn volmacht niet doorgeven aan een ander, tenzij wij dit goedvinden. Dit is belangrijk om bijvoorbeeld te voorkomen dat uw rekening verkeerd kan worden gebruikt.

2. Wijziging in vertegenwoordiging

Als de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger (of diens vertegenwoordiger) verandert of niet (meer) bestaat, deelt u dit meteen schriftelijk aan ons mee. Zolang wij deze mededeling niet van u hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat die bevoegdheid ongewijzigd bestaat. U mag er niet van uitgaan dat wij op andere wijze, bijvoorbeeld via openbare registers, te weten komen dat de bevoegdheid is veranderd of niet (meer) bestaat.

Na uw mededeling dat de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger is veranderd of niet (meer) bestaat, hebben wij enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Het kan zijn dat uw vertegenwoordiger voor of enige tijd na die mededeling nog een opdracht had gegeven. Als de uitvoering daarvan redelijkerwijs niet is te voorkomen, dan bent u daaraan gebonden.

3. Uw vertegenwoordiger houdt zich aan dezelfde regels als u. U informeert elkaar. Alle regels die voor u gelden in uw relatie met ons, gelden ook voor uw vertegenwoordiger. U bent ervoor verantwoordelijk dat uw vertegenwoordiger zich daaraan houdt. Ook moeten u en uw vertegenwoordiger elkaar steeds goed blijven informeren over alles wat er in uw relatie met ons van belang kan zijn.

Een voorbeeld:

Uw vertegenwoordiger heeft een bankpas waarvan hij of zij namens u gebruik kan maken. Die vertegenwoordiger moet zich dan aan dezelfde veiligheidsvoorschriften houden als u. Als wij deze voorschriften aan u bekendmaken, geeft u deze meteen aan uw vertegenwoordiger door.

Artikel 10. Persoonsgegevens

Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?

1. Wij mogen persoonsgegevens van u en uw vertegenwoordiger verwerken. Dit geldt ook voor gegevens over producten en diensten die u van ons afneemt. Persoonsgegevens zijn gegevens die informatie geven over een bepaald iemand. Denkt u bijvoorbeeld aan gegevens zoals uw geboortedatum, adres of geslacht. Verwerken van persoonsgegevens betekent onder meer verzamelen, bewaren en gebruiken hiervan.

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, mogen de gegevens worden uitgewisseld en verwerkt binnen deze groep. Wij mogen persoonsgegevens ook uitwisselen met anderen die wij inschakelen bij onze bedrijfsvoering of de uitvoering van onze dienstverlening. Denkt u bijvoorbeeld aan anderen die wij inschakelen om onze systemen te laten functioneren of bij het uitvoeren van het betalingsverkeer.

Wij houden ons hierbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes.

2. Uitwisseling van gegevens kan meebrengen dat er gegevens terechtkomen in landen waar persoonsgegevens minder worden beschermd dan in Nederland.

Bevoegde autoriteiten van landen waar persoonsgegevens zich tijdens of na verwerking bevinden, kunnen naar die gegevens een onderzoek instellen.

Artikel 11. (Beeld- en geluid)opnamen

Maken wij beeld-/geluidopnamen van u?

1. Soms maken wij beeld- en/of geluidopnamen bij onze dienstverlening. Het kan zijn dat u daarop voorkomt. Als wij opnamen maken, houden wij ons daarbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes. Wij maken bijvoorbeeld opnamen voor:
  - a) Een goede bedrijfsvoering en kwaliteitsbewaking
Wij kunnen bijvoorbeeld telefoongesprekken opnemen voor scholing van onze werknemers.
  - b) Bewijslevering
Wij kunnen bijvoorbeeld een opname maken van:
    - i. een opdracht die u ons telefonisch geeft, of
    - ii. de telefonische melding die u aan ons doorgeeft van verlies of diefstal van uw bankpas.
  - c) Criminaliteitsbestrijding
Een voorbeeld: beeldopnamen bij geldautomaten.
2. Als u recht heeft op een kopie van een beeld- en/of geluidopname of een uitgeschreven tekst van een geluidopname, geeft u ons eerst de informatie die ons helpt om de opname terug te vinden. Denkt u hierbij aan de plaats, datum en tijd van de opname.

Artikel 12. Continuïteit in dienstverlening

Wij proberen te zorgen voor voorzieningen die goed werken. Storingen en onderbrekingen kunnen zich echter voordoen.

Onze dienstverlening is afhankelijk van (technische) voorzieningen zoals apparatuur, computers, software, systemen, netwerken en internet. Wij proberen ervoor te zorgen dat die voorzieningen goed werken. Wat mag u hiervan verwachten? Niet dat er nooit een storing of onderbreking is. Helaas zijn die niet altijd te voorkomen. Wij hebben daar ook niet altijd zelf invloed op. Soms zal een (korte) onderbreking in de dienstverlening nodig zijn voor werkzaamheden zoals onderhoud. Wij streven ernaar, binnen redelijke grenzen, storingen en onderbrekingen te vermijden of anderszins binnen redelijke tijd met een oplossing te komen.

Artikel 13. Overlijden klant

Na uw overlijden.

1. Wanneer u bent overleden, moet dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ons worden doorgegeven, bijvoorbeeld door een familielid.

Het kan zijn dat u voor uw overlijden ons nog een opdracht heeft gegeven. Denkt u bijvoorbeeld aan een betaalopdracht. Totdat wij het schriftelijk bericht van uw overlijden hebben ontvangen, mogen wij opdrachten van u of uw vertegenwoordiger blijven uitvoeren. Na het overlijdensbericht hebben wij nog enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Hierdoor kan het gebeuren dat wij een opdracht die wij voor of enige tijd na het overlijdensbericht ontvangen, toch nog (blijven) uitvoeren. Uw nalatenschap is daaraan gebonden als de uitvoering redelijkerwijs niet meer was te voorkomen.

2. Als wij om een verklaring van erfrecht vragen, moet degene die namens uw nalatenschap optreedt ons die geven. Deze verklaring van erfrecht moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. Afhankelijk van de omvang van de nalatenschap en andere factoren kunnen ook andere documenten of informatie voor ons voldoende zijn.
3. Het kan zijn dat u meer dan één erfgenaam heeft. Aan informatieverzoeken van afzonderlijke erfgenamen hoeven wij niet te voldoen. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan informatie over betalingen via uw rekening.
4. Het kan zijn dat nabestaanden niet weten waar de overledene rekeningen aanhield. Zij kunnen dan voor informatie terecht bij het digitale loket dat banken gezamenlijk hiervoor hebben ingericht op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken of een andere daarvoor in te richten voorziening.

Artikel 14. Berichten aan de klant

Waarheen sturen wij berichten voor u?

1. Verschillende mogelijkheden om met u te communiceren
Wij kunnen op verschillende manieren met u communiceren. Denkt u bijvoorbeeld aan post, telefoon, e-mail of internetbankieren.
2. Post
U zorgt ervoor dat wij steeds uw correcte adresgegevens hebben. Zo kunnen wij voor u bestemde verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie naar het juiste adres sturen. Uw adreswijziging geeft u zo snel mogelijk aan ons door.

Als uw adres door uw toedoen niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij op uw kosten (laten) onderzoeken wat uw adres is. Als uw adres niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij documenten, verklaringen en andere informatie op ons eigen adres voor u achterlaten. Deze gelden dan als door u ontvangen.

Het kan zijn dat u samen met een of meer anderen een product of dienst van ons afneemt. Post voor gezamenlijke klanten sturen wij naar het ons opgegeven adres. Als gezamenlijke klanten het er samen niet (meer) over eens zijn naar welk adres wij de post moeten sturen, dan bepalen wij zelf naar welk van hun adressen wij de post sturen.

3. Internetbankieren
Als u internetbankieren bij ons heeft, kunnen wij daar verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie voor u plaatsen. U zorgt ervoor dat u die berichten zo spoedig mogelijk leest.
Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als

beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

4. E-mail

Het kan zijn dat wij met u afspreken dat wij u per e-mail berichten. In dat geval zorgt u ervoor dat u dit bericht zo spoedig mogelijk leest.

Artikel 15. Nederlandse taal

In welke taal communiceren wij met u en wanneer is er een vertaling nodig?

1. De communicatie tussen u en ons gaat in het Nederlands. Dit is anders als wij daarover met u een andere afspraak maken. Zo wordt in het internationale zakelijke bankverkeer vaak voor het Engels gekozen.
2. Als u een document voor ons heeft in een andere taal dan het Nederlands, mogen wij een vertaling verlangen in het Nederlands. Een vertaling in een andere taal is alleen toegestaan als wij daarmee akkoord zijn. De kosten van het maken van de vertaling zijn voor u. De vertaling moet worden gemaakt door:
  - a) een vertaler die in Nederland is beëdigd voor de taal van het document, of
  - b) iemand anders die wij daarvoor geschikt vinden.

Artikel 16. Gebruik van communicatiemiddelen

Zorgvuldigheid en veiligheid bij communicatie.

Om te voorkomen dat er met communicatie iets fout gaat, gaat u veilig en zorgvuldig om met communicatiemiddelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat u uw computer of andere apparatuur zo goed mogelijk beveiligt tegen virussen, schadelijke software (malware, spyware) en ander misbruik.

Artikel 17. Gegevens en opdrachten

Gegevens die wij van u nodig hebben voor onze dienstverlening.

1. Voor de uitvoering van onze dienstverlening hebben wij informatie van u nodig. Als wij daarom vragen, geeft u die aan ons. Het kan ook zijn dat wij u niet om informatie vragen, maar dat u behoort te begrijpen dat wij die nodig hebben. Ook die informatie geeft u ons dan.
Een voorbeeld:
Stel u heeft voor uw beleggingen een beleggersprofiel. Als er iets verandert waardoor financiële risico's minder acceptabel voor u zijn, moet u zelf uw beleggersprofiel laten aanpassen.
2. Uw opdrachten, mededelingen en andere verklaringen moeten tijdig, duidelijk, volledig en juist zijn. Als u bijvoorbeeld een betaling wilt laten uitvoeren, vermeldt u het juiste rekeningnummer van de rekening waar de betaling naartoe moet.

Wij kunnen nadere regels stellen voor uw opdrachten, mededelingen of andere verklaringen van u aan ons. Als wij dit doen, leeft u die na. Als wij bijvoorbeeld een formulier of communicatiemiddel voorschrijven, gebruikt u dat.

3. Opdrachten die niet aan onze regels voldoen, hoeven wij niet uit te voeren. Wij kunnen de uitvoering dan weigeren of uitstellen. Wij stellen u daarvan op de hoogte.

In bijzondere gevallen mogen wij een opdracht of gevraagde dienst weigeren, ook al is aan alle eisen voldaan. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan het geval dat wij een vermoeden van misbruik hebben.

Artikel 18. Bewijskracht en bewaartermijn bankadministratie

Onze bankadministratie levert volledig bewijs op maar u mag tegenbewijs leveren.

1. Wij administreren de rechten en verplichtingen die u heeft of zal hebben in uw relatie met ons. Hieraan worden wettelijk hoge eisen gesteld. Onze administratie geldt in relatie met u als volledig bewijs, maar uiteraard mag u aantonen dat dit bewijs niet klopt.
2. De wet schrijft voor hoe lang wij onze administratie moeten bewaren. Na afloop van de wettelijke bewaartermijnen mogen wij de administratie vernietigen.

Artikel 19. Controle opgaven en uitvoering opdrachten, melden fouten en eerder verstrekte gegevens

U moet onze opgaven en de uitvoering van opdrachten controleren en fouten melden. Regeling voor eerder verstrekte gegevens.

1. Controle van gegevens en van de uitvoering van opdrachten

Als u internetbankieren bij ons heeft, mogen wij onze opgaven aan u doen door deze in internetbankieren te plaatsen. Denkt u bij opgaven bijvoorbeeld aan bevestigingen, rekeningoverzichten, boekingen of andere gegevens. Opgaven die wij voor u in internetbankieren plaatsen, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

Ook schriftelijke opgaven die u van ons ontvangt, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Als datum van verzending van een opgave geldt de datum waarop dit volgens onze administratie is gebeurd. Die datum kan bijvoorbeeld blijken uit een kopie van de opgave of een verzendlijst.

U controleert of wij uw opdrachten juist en volledig uitvoeren. Dit doet u zo spoedig mogelijk. Hetzelfde geldt voor opdrachten die uw vertegenwoordiger namens u geeft.

2. Fouten melden en schade beperken

Voor fouten die wij bij de uitvoering van onze dienstverlening maken, geldt:

- a) Als u een fout ontdekt (bijvoorbeeld in een opgave), moet u dit meteen aan ons melden. Dit is belangrijk omdat de fout dan vaak eenvoudiger kan worden gecorrigeerd en schade mogelijk kan worden voorkomen. Bovendien neemt u alle redelijke maatregelen om te voorkomen dat die fout (verdere) schade kan veroorzaken.

Een voorbeeld:

U heeft ons opdracht gegeven om 1.000 aandelen van u te verkopen en ziet dat wij er maar 100 hebben verkocht. Als u wilt dat uw opdracht alsnog volledig wordt uitgevoerd, dan meldt u dit meteen aan ons. Wij kunnen de resterende 900 dan voor u verkopen. Zo kan schade door koersdaling mogelijk worden voorkomen of beperkt. Het kan ook zijn dat u een opgave van ons kunt verwachten maar deze niet ontvangt. U meldt dit zo spoedig mogelijk aan ons. Denkt u bijvoorbeeld aan het geval dat u een rekeningafschrift kunt verwachten maar dit niet ontvangt. Wij kunnen u deze opgave dan alsnog toesturen. U kunt deze dan controleren op eventuele fouten.

- b) Als wij een fout ontdekken, proberen wij die zo spoedig mogelijk te corrigeren. Uw toestemming is hiervoor niet nodig. Als een eerder verstrekte opgave onjuist blijkt, ontvangt u een verbeterde opgave. Daarin kunt u dan zien dat de fout is hersteld.
- c) Bij schade kunt u afhankelijk van de omstandigheden recht hebben op een vergoeding.

3. Eerder verstrekte gegevens

Gegevens die wij u hebben verstrekt, ontvangt u nogmaals als u daarom vraagt en uw verzoek redelijk is. Wij kunnen u hiervoor kosten in rekening brengen waarover wij u vooraf informeren. Wij hoeven eerder verstrekte informatie niet aan u te geven als wij daarvoor een goede reden hebben.

Artikel 20. Goedkeuring opgaven bank

Na 13 maanden gelden onze opgaven als door u goedgekeurd.

Het kan voorkomen dat u het oneens bent met een opgave van ons (zoals een bevestiging, rekeningafschrift, nota of andere gegevens). Uiteraard kunt u tegen de opgave bezwaar maken, maar daarvoor zijn regels. Als wij binnen 13 maanden na de opgave geen bezwaar van u hebben ontvangen, dan geldt de opgave als door u goedgekeurd. Dit betekent dat u aan de inhoud bent gebonden. Alleen een eventuele rekenfout moeten wij na die 13 maanden nog herstellen. Let op: dit betekent niet dat u 13 maanden de tijd heeft om bezwaar te maken. Volgens artikel 19 ABV moet u namelijk opgaven controleren en ons onjuistheden en onvolledigheden meteen melden. Doet u dit niet, dan kan schade toch voor uw rekening komen, ook al heeft u binnen 13 maanden bezwaar gemaakt.

Artikel 21. Bewaar- en geheimhoudingsplicht

U gaat zorgvuldig om met codes, formulieren en passen. Als misbruik aannemelijk is, meldt u dit meteen.

1. U moet zorgvuldig en veilig omgaan met codes, formulieren, (bank)passen of andere hulpmiddelen. Zo helpt u voorkomen dat deze in verkeerde handen raken of dat iemand ervan misbruik kan maken.
2. Het kan gebeuren dat een code, formulier, (bank)pas, of ander hulpmiddel in verkeerde handen komt of dat iemand daarvan misbruik maakt of kan maken. Als u dit weet of redelijkerwijs kan vermoeden, meldt u dit meteen aan ons. Door uw melding kunnen wij proberen (verder) misbruik te voorkomen.
3. Houdt u er rekening mee dat wij nog andere veiligheidsregels stellen (zoals de Uniforme Veiligheidsregels Particulieren).

Artikel 22. Tarieven en vergoedingen

Vergoedingen voor onze dienstverlening en wijzigingen van onze tarieven.

1. Voor onze dienstverlening bent u ons een vergoeding verschuldigd. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan provisie, rente en kosten.
2. Wij informeren u zo veel als redelijkerwijs mogelijk over de tarieven voor onze vergoedingen. We zorgen ervoor dat deze informatie eenvoudig bij ons verkrijgbaar is, zoals op onze website of op onze kantoren. Als wij door een duidelijke vergissing aan onze kant geen vergoeding of tarief met u hebben afgesproken, dan mogen wij u maximaal een vergoeding in rekening brengen volgens het tarief dat wij in vergelijkbare gevallen hanteren.
3. Wij kunnen een tarief steeds wijzigen, tenzij wij met u voor een vaste periode een vaste vergoeding hebben afgesproken. Tariefswijzigingen kunnen bijvoorbeeld volgen uit marktomstandigheden, verandering van uw risicoprofiel, ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt, uitvoering van wet- en regelgeving of maatregelen van onze toezichthouders. Als wij deze bepaling gebruiken om onze tarieven te wijzigen zullen wij u zo veel als redelijkerwijs mogelijk vooraf over de tariefswijziging informeren.
4. Wij mogen de vergoeding voor onze dienstverlening van uw rekening afboeken. Het kan gebeuren dat door deze afboeking een tekort op uw rekening ontstaat. Dit tekort vult u dan meteen aan door extra geld op uw rekening te zetten. U moet daar zelf aan denken en dit ook doen als wij er niet om vragen. U hoeft het tekort niet aan te vullen als wij uitdrukkelijk met u hebben afgesproken dat het tekort is toegestaan.

Artikel 23. Creditering onder voorbehoud

Stel dat u verwacht via ons een betaling te ontvangen. Het komt voor dat wij dan bereid zijn hierop een voorschot aan u te geven. Dit wordt teruggedraaid als er met die betaling toch iets misgaat.

Als wij een bedrag voor u ontvangen, dan heeft u dat bedrag van ons tegoed. Soms komt het voor dat wij het tegoed al voor u boeken terwijl wij het bedrag nog niet (definitief) hebben ontvangen. Op die manier kunt u het geld alvast gebruiken. Wij maken het voorbehoud dat wij de boeking van het tegoed weer mogen terugdraaien, als wij zelf het bedrag niet voor u ontvangen of dit weer moeten teruggeven. Zo is het mogelijk dat wij de uitbetaling van een cheque terugdraaien omdat deze achteraf vals of ongedekt blijkt. Als het de betaling van een cheque betreft, wijzen wij u bij de uitbetaling op ons voorbehoud.

Bij het terugdraaien van de boeking gelden de volgende regels:

- a) Als de muntsoort bij boeking van het tegoed is gewisseld, mogen wij de muntsoort weer terugwisselen naar de oorspronkelijke muntsoort. Dit doen wij tegen de koers van het moment van terugwisselen.
- b) Het kan gebeuren dat wij kosten maken in verband met het terugdraaien van de boeking. Die kosten zijn voor u. Dit kunnen bijvoorbeeld de kosten van het terugwisselen zijn.

Artikel 24. Pandrecht op onder andere uw tegoeden

U geeft ons een pandrecht op onder andere uw tegoeden bij ons en aandelen waarin u via ons belegt. Dit pandrecht geeft ons zekerheid voor de voldoening van uw schulden.

1. U moet ons goederen in pand geven als zekerheid voor uw schulden. Hierbij geldt:
  - a) U verbindt zich de volgende goederen inclusief nevenrechten (zoals rente) aan ons in pand te geven:
    - i. alle (geld)vorderingen die u op ons heeft of zal hebben (waarbij het niet uitmaakt hoe u de vordering verkrijgt)
    - ii. al het navolgende voor zover wij dit voor u onder ons (zullen) hebben of voor u (zullen) beheren, al dan niet met inschakeling van derden en al dan niet in een verzameldepot: roerende zaken, waardepapieren, muntgeld, bankbiljetten, aandelen, effecten en andere financiële instrumenten
    - iii. alles wat er voor de verpande goederen in de plaats komt (zoals een verzekeringsuitkering bij verlies of beschadiging van het goed).

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
  - b) De verpanding van de goederen is tot zekerheid voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
  - c) U geeft de goederen, voor zover mogelijk, aan ons in pand. Deze inpandgeving komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
  - d) U geeft ons een volmacht om de goederen namens u aan onszelf te verpanden en dit ook steeds bij herhaling te doen. U hoeft daarom niet telkens zelf aparte pandakten te ondertekenen. Voor deze volmacht geldt verder:
    - i. De volmacht houdt ook in dat wij namens u steeds alles mogen doen wat nodig of nuttig is voor de verpanding, zoals bijvoorbeeld het doen van mededeling van de verpanding.
    - ii. Deze volmacht is onherroepelijk. U kunt de volmacht dus niet intrekken. De volmacht eindigt zodra onze relatie met u is geëindigd en volledig is afgewikkeld.
    - iii. Wij mogen de volmacht doorgeven aan een ander. Dit betekent dat ook die ander de verpanding kan uitvoeren.

Voorbeeld:

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, kan het bijvoorbeeld gebeuren dat wij de uitvoering van de verpanding overlaten aan een van die andere rechtspersonen.

Deze volmachtverlening komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
  - e) U garandeert ons dat u bevoegd bent de goederen aan ons te verpanden. U garandeert ons ook dat anderen daarop nu of later geen (pand)recht of aanspraak hebben of zullen hebben, tenzij wij uitdrukkelijk anders met u overeenkomen.
2. Voor het pandrecht op de goederen geldt verder:
  - a) U kunt ons om vrijgave vragen van een of meer verpande goederen. Hieraan moeten wij voldoen, als de overblijvende goederen waarop wij een pandrecht houden, ons voldoende dekking geven voor de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Met vrijgave bedoelen wij hier dat u de goederen kunt gebruiken voor transacties in het kader van de overeengekomen dienstverlening (bijvoorbeeld gebruik van uw tegoeden voor het doen van betalingen). Bij goederen die wij voor u onder ons hebben, betekent vrijgave dat wij de goederen aan u teruggeven. Andere vormen van vrijgave zijn mogelijk als wij dat uitdrukkelijk nader met u overeenkomen.
  - b) Wij mogen ons pandrecht gebruiken om betaling te verkrijgen van onze vorderingen op u. Dit betekent onder meer:
    - i. Als u in verzuim bent met de voldoening van onze vorderingen op u, mogen wij de verpande goederen (laten) verkopen. De opbrengst mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u. Denkt u bij verzuim bijvoorbeeld aan het geval dat u ons op een bepaalde datum moet betalen en u dit niet doet. Wij zullen niet méér verpande goederen (laten) verkopen dan, volgens een redelijke beoordeling, nodig is voor de voldoening van onze vorderingen op u.
    - ii. Als wij een pandrecht hebben op vorderingen van u op ons, mogen wij die vorderingen ook innen. De ontvangen betaling mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u, zodra die vorderingen opeisbaar zijn.
    - iii. Als wij ons pandrecht hebben gebruikt voor de voldoening van onze vorderingen op u, zullen we u dit zo spoedig mogelijk laten weten.

Artikel 25. Verrekening

Wij mogen uw tegoeden en uw schulden bij ons tegen elkaar wegstrepen.

1. Wij mogen steeds alle vorderingen die wij op u hebben verrekenen met alle vorderingen die u op ons heeft. Als wij verrekenen betekent dit dat wij onze vordering op u 'wegstrepen' tegen een gelijk bedrag van uw vordering op ons. Wij mogen ook verrekenen als:
  - a) onze vordering niet opeisbaar is
  - b) uw vordering niet opeisbaar is
  - c) de vorderingen niet in dezelfde muntsoort luiden
  - d) onze vordering voorwaardelijk is.
2. Als wij dit artikel willen gebruiken om niet-opeisbare vorderingen te verrekenen, geldt er een beperking. Wij maken dan alleen van deze verrekenbevoegdheid gebruik in de volgende gevallen:
  - a) Iemand legt beslag op uw vordering op ons (bijvoorbeeld het tegoed op uw bankrekening) of probeert zich daarop op een andere manier te verhalen.
  - b) Iemand krijgt een beperkt recht op uw vordering op ons (bijvoorbeeld een pandrecht op het tegoed op uw bankrekening).
  - c) U draagt uw vordering op ons aan iemand over.
  - d) U bent failliet of heeft (voorlopige) surseance van betaling.
  - e) Voor u geldt een wettelijke schuldsaneringsregeling of een andere insolventieregeling.

Deze beperking geldt niet als de vorderingen luiden in verschillende muntsoorten. In dat geval mogen wij wel altijd verrekenen.

3. Als wij volgens dit artikel gaan verrekenen, zullen wij u daarover vooraf, of anders zo snel mogelijk daarna, informeren. Wij houden ons bij de verrekening aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.
4. Vorderingen in verschillende muntsoorten verrekenen wij tegen de wisselkoers van de dag van verrekening.

Artikel 26. Zekerheden

Als wij dit vragen geeft u ons zekerheid voor de betaling van uw schulden. Dit artikel bevat enkele regels die voor zekerheden van belang kunnen zijn.

1. U verbindt zich om meteen (aanvullende) zekerheid voor uw schulden aan ons te geven, als wij dat vragen. Deze zekerheid kan bijvoorbeeld zijn een pand- of hypotheekrecht op een goed van u. Voor de zekerheid die u ons moet geven, geldt verder:
  - a) De zekerheid is voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
  - b) U hoeft niet meer zekerheid te geven dan redelijkerwijs nodig is. Maar u moet ervoor zorgen dat onze zekerheid op ieder moment voldoende is voor de voldoening van de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Bij de beoordeling hiervan wordt rekening gehouden met uw risicoprofiel, ons kredietrisico op u, de (dekkings)waarde van eventuele zekerheid die wij al hebben, een eventueel gewijzigde beoordeling van zulke factoren, en alle andere factoren of omstandigheden waarvan wij aannemelijk kunnen maken dat deze voor ons van belang zijn.
  - c) U moet ons de zekerheid geven die wij wensen. Als wij bijvoorbeeld een pandrecht vragen op uw voorraden, kunt u niet in plaats daarvan een pandrecht geven op uw inventaris.
  - d) Het geven van zekerheid kan ook zijn dat u ermee instemt dat een derde die zekerheden van u krijgt of heeft gekregen, zich voor u borg of garant stelt en daarvoor verhaal kan nemen op die zekerheden. Die instemming houdt dan ook in dat wij ons tegenover die derde borg of garant voor u mogen stellen en daarvoor verhaal kunnen nemen op zekerheden die wij van u krijgen of hebben gekregen.
  - e) Als wij in plaats van bestaande zekerheid andere zekerheid wensen, moet u daaraan voldoen.

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

2. Als een andere bank (een deel van) onze onderneming voortzet en u daardoor klant wordt van die andere bank, is er de vraag of die andere bank gebruik kan maken van onze pand- en hypotheekrechten voor uw schulden. Voor het geval hierover bij de vestiging van het pandrecht of hypotheekrecht geen uitdrukkelijke afspraak is gemaakt geldt als afspraak dat dit pand- of hypotheekrecht niet alleen bedoeld is als zekerheid voor ons maar ook voor die andere bank. Als de zekerheden gelden voor schulden die u in de toekomst aan ons heeft, gelden zij mede voor schulden die u in de toekomst aan die andere bank heeft.
3. Wij kunnen onze pand- of hypotheekrechten op ieder moment geheel of gedeeltelijk door opzegging beëindigen. Dit betekent bijvoorbeeld ook dat wij kunnen bepalen dat het pand- of hypotheekrecht wel blijft bestaan maar voortaan niet meer alle vorderingen dekt waarvoor dit aanvankelijk is gevestigd.
4. Als wij nieuwe zekerheid krijgen, blijven bestaande zekerheden gelden. Dit is alleen anders als wij dit uitdrukkelijk met u afspreken. Denkt u aan het geval dat wij met u afspreken dat u nieuwe zekerheid geeft om bestaande zekerheid te vervangen.
5. Het kan zijn dat wij volgens eerdere algemene (bank)voorwaarden al zekerheden, rechten op zekerheden en bevoegdheden om te verrekenen hebben. Deze (blijven) gelden naast de zekerheden, rechten op zekerheden en verrekenbevoegdheden die wij volgens deze ABV hebben.

Artikel 27. Onmiddellijke opeisbaarheid

U moet aan uw verplichtingen voldoen. Als u dit niet doet, kunnen wij al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken.

U komt uw verplichtingen aan ons tijdig, volledig en op de juiste manier na. Met verplichtingen bedoelen wij niet alleen geldschulden die u aan ons heeft, maar ook andere verplichtingen. Denkt u bijvoorbeeld aan uw zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 2 ABV. Het kan zijn dat u toch in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Voor dat geval geldt het volgende:

- a) Wij mogen dan al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken, dus ook de vorderingen uit een overeenkomst die u wel correct nakomt. Wij maken van dit recht geen gebruik als uw verzuim van weinig betekenis is en houden ons aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.
Wij geven een voorbeeld:
Stel u heeft bij ons een betaalrekening waarop u volgens de afspraken met ons maximaal € 500,- rood mag staan terwijl u een keer € 900,- rood staat. U heeft dan een niet toegestaan tekort van € 400,- op uw betaalrekening. Als u daarnaast een woningfinanciering bij ons heeft, is dit tekort geen voldoende reden om uw woningfinanciering op te eisen. U moet dan natuurlijk wel aan al uw verplichtingen uit de woningfinanciering voldoen en het tekort snel aanzuiveren.
- b) Als wij onze vorderingen opeisbaar maken, doen wij dat door een verklaring. Wij vertellen u daarin waarom wij dat doen.

Artikel 28. Bijzondere kosten

Welke bijzondere kosten kunnen wij u in rekening brengen?

1. Het kan zijn dat wij worden betrokken bij een geschil tussen u en een ander, bijvoorbeeld een beslag of een procedure. Dit kan dan voor ons kosten meebrengen. Die kosten moet u volledig aan ons vergoeden. Wij zijn immers geen partij bij het geschil tussen u en die ander. Denkt u bijvoorbeeld aan de kosten voor de behandeling van een beslag dat een schuldeiser van u legt op uw tegoeden bij ons. Kosten kunnen bijvoorbeeld ook zijn de kosten van inschakeling van een advocaat.
2. Er kunnen ook andere bijzondere kosten voor ons ontstaan in verband met onze relatie met u. Deze moet u aan ons vergoeden voor zover dit redelijk is. Denkt u hierbij aan taxatiekosten, advieskosten en kosten van extra rapportages. Wij vertellen u waarom de kosten nodig zijn. Als er voor bijzondere kosten een wettelijke regeling is, wordt die toegepast.

Artikel 29. Belastingen en heffingen

Belastingen en heffingen in verband met onze dienstverlening aan u komen voor uw rekening.

Uit onze relatie met u kunnen belastingen, heffingen en dergelijke voortvloeien. Deze vergoedt u aan ons. Denkt u aan bedragen die wij moeten betalen in verband met onze dienstverlening aan u (bijvoorbeeld een aan de overheid verschuldigde vergoeding bij de vestiging van zekerheden). Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 30. Vorm mededelingen

Hoe kunt u ons iets laten weten?

Als u ons iets wilt laten weten, doet u dat schriftelijk. Wij kunnen aangeven dat u dit op een andere manier mag of moet doen, bijvoorbeeld per internetbankieren, e-mail of telefoon.

Artikel 31. Incidenten en calamiteiten

Uw medewerking bij (dreigende) incidenten en calamiteiten.

Het kan gebeuren dat een ernstige gebeurtenis onze dienstverlening dreigt te verstoren, verstoort of heeft verstoord. Denkt u bijvoorbeeld aan een aanval van hackers op het bancaire internetsysteem. Wij kunnen u binnen redelijke grenzen vragen ons te helpen om ongestoorde dienstverlening mogelijk te maken en schade zoveel mogelijk te voorkomen. U moet hieraan voldoen. Noodzakelijk is wel dat u altijd controleert of de vraag van ons afkomstig is. Neemt u bij twijfel contact met ons op.

Artikel 32. Nietigheid of vernietigbaarheid

Wat is het gevolg als een bepaling ongeldig blijkt?

Stel dat een bepaling in de ABV nietig is of wordt vernietigd. Die bepaling is dan ongeldig. In plaats van die ongeldige bepaling geldt dan een bepaling die zoveel mogelijk daarop lijkt en wel geldig is. De overige bepalingen in de ABV blijven gewoon geldig.

Artikel 33. Toepasselijk recht

Hoofdregel: op de relatie tussen u en ons is het Nederlandse recht van toepassing.

Op onze relatie met u is het Nederlandse recht van toepassing. Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 34. Klachten en geschillen

Hoe lossen wij geschillen met elkaar op?

1. Wij willen graag dat u tevreden bent over onze dienstverlening. Als u niet tevreden bent, laat u ons dat weten. Wij kijken dan of wij u een passende oplossing kunnen bieden. Informatie over de klachtenprocedure staat op onze website en is ook verkrijgbaar bij onze kantoren.
2. Geschillen tussen u en ons worden alleen voorgelegd aan de Nederlandse rechter. Dit geldt als u de rechter inschakelt maar ook als wij dit doen.
Uitzonderingen hierop zijn:
  - a) Als dwingend recht een andere rechter aanwijst, zijn u en wij daaraan gebonden.
  - b) Als er een voor u in aanmerking komende buitenlandse rechter is, kunnen wij het geschil ook aan die rechter voorleggen.
  - c) U kunt uw geschil met ons ook voorleggen aan de bevoegde geschillen-en klachtencommissies.

Artikel 35. Opzegging van de relatie

U kunt de relatie opzeggen. Wij kunnen dit ook. Opzegging betekent dat de relatie eindigt en alle lopende overeenkomsten zo snel mogelijk worden afgewikkeld.

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.
2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.
3. Als er voor de beëindiging van een overeenkomst voorwaarden gelden, zoals een opzegtermijn, worden die nageleefd. Tijdens de afwikkeling van de relatie en de beëindigde overeenkomsten blijven alle toepasselijke voorwaarden van kracht.

Artikel 36. Contractsoverneming

Uw contracten met ons kunnen mee overgaan als wij onze onderneming overdragen.

Wij kunnen onze onderneming (deels) overdragen aan een ander. Wij kunnen daarbij mee overdragen de rechtsverhouding die wij met u hebben uit een overeenkomst met u. U geeft nu alvast uw medewerking hieraan. Deze overdracht van de overeenkomst met u noemen wij ook wel contractsoverneming. Uiteraard krijgt u van die contractsoverneming bericht.

Artikel 37. Wijzigingen en aanvullingen van de algemene bankvoorwaarden

Dit artikel geeft aan hoe wijzigingen en aanvullingen van de ABV plaatsvinden.

De ABV kunnen worden gewijzigd of aangevuld. Die wijzigingen of aanvullingen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn door technische of andere ontwikkelingen. Voordat wijzigingen of aanvullingen ingaan, worden representatieve Nederlandse consumenten- en ondernemersorganisaties benaderd voor overleg. In dit overleg kunnen deze organisaties zich uitspreken over wijzigingen of aanvullingen en over de manier waarop u daarover wordt geïnformeerd.

De gewijzigde voorwaarden worden neergelegd bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam en gaan niet eerder in dan twee maanden daarna.